

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA**NUTARIMAS****DĖL UAB „LUKOIL BALTIJA“ VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO 1 DALIES IR 9 STRAIPSNIO 2 DALIES REIKALAVIMAMS**

2014 m. gegužės 12 d. Nr. 2S-2/2014
Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2014 m. gegužės 12 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Lukoil Baltija“ (kodas 110441713, registracijos adresas Senasis Ukmergės kel. 4, Užubalių k., Vilniaus raj.; toliau – UAB „Lukoil Baltija“) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Tyrimas pradėtas Konkurencijos tarybos 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 1S-76 Konkurencijos tarybos iniciatyva, atsižvelgus į Konkurencijos tarybos turimus duomenis apie 2001 – 2013 m. sudarytus sandorius ir degalinių valdytojų pasikeitimus¹.

(3) Tyrimas, dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams buvo išskirtas į atskirą tyrimą Konkurencijos tarybos 2012 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 1S-117². Tyrimas buvo pratęstas Konkurencijos tarybos 2012 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1S-145, 2013 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 1S-7, 2013 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 1S-60 ir 2013 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 1S-90³.

(4) Tyrimo metu dėl informacijos pateikimo buvo susirašinėjama su UAB „Lukoil Baltija“, kitais ūkio subjektais ir viešojo administravimo subjektais. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 13 punktu, šiame tyrime taip pat yra naudojama kitų tyrimų⁴ ir nagrinėjimų⁵ metu surinkta medžiaga.

(5) Siekiant įvertinti, ar UAB „Lukoil Baltija“ sudarydama jungtinės veiklos ir kitokio pobūdžio sutartis ir įgydama teisę valdyti degalines įgyvendino koncentraciją negavusi Konkurencijos tarybos leidimo, tyrimo metu buvo nagrinėjamos sutartys, sudarytos tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“, šių bendrovių ir jų atitinkamų turto dalių bendrosios pajamos bei kitos reikšmingos aplinkybės.

¹ Bylos 1 tomas, 1-2 lapai.

² Bylos 1 tomas, 3-5 lapai.

³ Bylos 1 tomas, 6-13 lapai.

⁴ Konkurencijos tarybos 2010 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 1S-7 pradėto tyrimo dėl ūkio subjektų, užsiimančių naftos produktų prekyba, ir jų asociacijų veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams; Konkurencijos tarybos 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 1S-76 pradėto bei 2012 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 1S-117 išskirto į atskirą tyrimą dėl UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Luktarna“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams; ir Konkurencijos tarybos 2012 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1S-143 pradėto tyrimo dėl UAB „Baltic Petroleum“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams medžiaga.

⁵ UAB „Lukoil Baltija“ 2001 m. rugsėjo 6 d. Konkurencijos tarybai pateikto pranešimo apie koncentraciją UAB „Lukoil Baltija“ ir AB Vilniaus bankas sudarant reikalavimo perleidimo sutartį, pagal kurią įgyjamos 37 proc. balsavimo teisės AB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime, nagrinėjimo medžiaga.

1. Su UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ Jungtinės veiklos sutartimi susijusios aplinkybės

1.1. UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ Jungtinės veiklos sutartis

(6) UAB „Lukoil Baltija“⁶ ir UAB „Baltic Petroleum“ 2003 m. gruodžio 31 d. sudarė neterminuotą jungtinės veiklos sutartį (toliau – 2003 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcija)⁷. 2007 m. kovo 30 d. buvo pasirašyta nauja, iš esmės tapati pirmajai, Jungtinės veiklos sutarties redakcija, kuri įsigaliojo 2007 m. balandžio 1 d.⁸ ir kurios galiojimo pabaiga numatyta 2023 m. gruodžio 31 d. (toliau – 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcija). Pažymėtina, kad toliau Nutarime naudojama Jungtinės veiklos sutarties sąvoka apima 2003 m. ir 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcijas, nebent nurodyta kitaip.

(7) Jungtinės veiklos sutarties sudedamąja dalimi yra šie priedai: Priedas Nr. 1 ir jo pakeitimai – į jungtinę veiklą įneštų degalinių sąrašas; Priedas Nr. 2, kuriuo UAB „Lukoil Baltija“ prisijungė prie Jungtinės veiklos sutarties⁹, ir Priedas Nr. 3 bei jo pakeitimai – patikslintas į jungtinę veiklą įneštų degalinių sąrašas.

(8) Remiantis Jungtinės veiklos sutarties 2.1 dalimi, šia sutartimi UAB „Baltic Petroleum“ ir UAB „Lukoil Baltija“ „kooperuodamos savo turtą, darbą ir žinias išipareigoja užsiimti mažmeninės prekybos degalais, kitomis prekėmis ir paslaugomis organizavimu degalinių tinkle“¹⁰.

(9) Vadovaujantis Jungtinės veiklos sutarties 3.1 dalimi, UAB „Baltic Petroleum“ inašą į jungtinę veiklą sudaro teisė jungtinės veiklos tikslais naudoti UAB „Baltic Petroleum“ degalinių tinklą ir jame vykdyti prekybą. Remiantis Jungtinės veiklos sutarties 1.1 dalimi, degalinių tinklas reiškia UAB „Baltic Petroleum“ „nuosavybės teise ar kitokiu teisiniu pagrindu valdomas degalines, atitinkančias prekybai naftos produktais keliamiems aplinkosaugos ir kitiems reikalavimams“. Pagal Jungtinės veiklos sutarties 1.1 dalį degalinė reiškia „nekilnojamo ir kilnojamo turto kompleksą, kuris yra skirtas verstis mažmenine prekyba naftos produktais ir kitomis prekėmis“.

(10) Jungtinės veiklos sutarties 4.4 dalyje numatyta, kad tuo atveju, kai UAB „Baltic Petroleum“ „pageidais į jungtinę veiklą įnešti teisę naudotis kitomis degalinėmis, teisę naudotis kuriomis nėra suteikta pagal šią sutartį, tai bus įforminama šio sutarties priedo Nr. 1 pakeitimu“.

(11) Remiantis Jungtinės veiklos sutarties 3.2 dalimi, UAB „Lukoil Baltija“ inašą į jungtinę veiklą sudaro darbas, profesinės žinios, įgūdžiai, dalykinė reputacija ir dalykiniai ryšiai.

(12) Pagal Jungtinės veiklos sutarties 5.1 dalį UAB „Lukoil Baltija“, siekdama efektyvaus ir pelningo degalinių tinklo panaudojimo, turi teisę tvarkyti bendrus jungtinės veiklos dalyvių reikalus, taip pat atlikti tokius veiksmus abiejų jungtinės veiklos dalyvių vardu:

- (a) parengti ir įdarbinti personalą darbui degalinėse;
- (b) nustatyti darbo režimą degalinėse;

⁶ 2003 m. gruodžio 31 d. Jungtinės veiklos sutartis buvo sudaryta tarp UAB „Baltic Petroleum“ ir UAB „Lukoil Baltija“ Serviso, o UAB „Lukoil Baltija“ turėjo 100 proc. UAB „Lukoil Baltija“ Serviso akcijų (Bylos 2 tomas, 4 lapas). 2005 m. kovo 31 d. prie Jungtinės veiklos sutarties prijungta UAB „Lukoil Baltija“ ir Jungtinės veiklos sutartis tapo trišalė. UAB „Lukoil Baltija“ Servisas teisės ir pareigos perėjo UAB „Lukoil Baltija“ nuo UAB „Lukoil Baltija“ Serviso išregistravimo iš Juridinių asmenų registro 2005 m. spalio 5 d. Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Lukoil Baltija“ perėmė UAB „Lukoil Baltija“ Serviso teises ir pareigas dėl reorganizavimo prijungimo būdu, toliau šiame Nutarime kaip Jungtinės veiklos sutarties šalis nurodoma UAB „Lukoil Baltija“.

⁷ Bylos 6 tomas, 6-39 lapai.

⁸ Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. pasirašytos Jungtinės veiklos sutarties redakcijos nuostatos, nagrinėjamos šiame Nutarime, išliko nepakitusios, šiame Nutarime duodamos nuorodos į 2003 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcijos nuostatas, jei nenurodoma kitaip.

⁹ Nuo šio Priedo pasirašymo Jungtinės veiklos sutartis tapo trišalė. Paminėtina, kad 2005 m. spalio 5 d. UAB „Lukoil Baltija“ Servisas teisės ir pareigos perėjo UAB „Lukoil Baltija“.

¹⁰ Bylos 6 tomas, 7 lapas. Jungtinės veiklos sutarties preambulėje nurodyta, jog „šios sutarties sudarymo dieną UAB „Baltic Petroleum“ nuomos teise valdo 25 degalines ir ketina plėsti Degalinių tinklą“. Analogiška nuostata buvo įtvirtinta ir 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcijoje. Bylos 6 tomas, 6 ir 23 lapai.

- (c) atsižvelgdamas į UAB „Baltic Petroleum“ rekomendacijas ir pasiūlymus, nustatyti parduodamų prekių ir teikiamų paslaugų kainas;
- (d) atsižvelgdamas į UAB „Baltic Petroleum“ rekomendacijas ir pasiūlymus, nustatyti degalinėse parduodamų prekių ir teikiamų paslaugų pardavimo nuolaidų sistemas;
- (e) savo vardu sudaryti prekių ir paslaugų pirkimo ar pardavimo sutartis su trečiaisiais asmenimis, kurių reikia jungtinės veiklos vykdymui;
- (f) dalyvauti teisiniuose santykiuose, susijusiuose su degalinių eksploatavimu;
- (g) tvarkyti visus bendrus jungtinės veiklos dalyvių reikalus ir jiems atstovauti santykiuose su trečiaisiais asmenimis;
- (h) atlikti kitus veiksmus, būtinus efektyviam ir pelningam jungtinės veiklos vykdymui.

(13) Pagal Jungtinės veiklos sutarties 4.5 dalį UAB „Lukoil Baltija“ iš pajamų, gaunamų vykdant jungtinę veiklą, dengia išlaidas, susijusias su kuro, prekių ir paslaugų įsigijimu bei degalinių, kurias eksploatuoja Jungtinės veiklos sutartimi, eksploatacija.

(14) UAB „Baltic Petroleum“, raštu paprašyta paaiškinti Jungtinės veiklos sutartimi numatytos jungtinės veiklos tikslą, nurodė:

„<...> bendrovė buvo įsteigta 2000 m. ir veiklos pradžioje neturėjo pakankamai patirties ir žmogiškųjų resursų, kad galėtų efektyviai eksploatuoti savo degalinių tinklą, todėl sudarydama jungtinės veiklos sutartis su UAB „Lukoil Baltija“ <...> mūsų bendrovė, kaip ir nurodyta sutarčių preambulėje, tikėjosi, kad abiejų šalių turto, patirties bei darbo kooperavimas duos šalims pelno. Kai kurių degalinių valdymo perdavimas eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“ <...> yra labiau pelningas nei pačios mūsų bendrovės valdymas todėl, kad kai kurių degalinių perdavimas partnerių eksploatacijai užtikrina efektyvesnį tų degalinių eksploatavimą <...>“¹¹.

(15) Tuo tarpu UAB „Baltic Petroleum“ atstovės apklausos metu paprašytos paaiškinti Jungtinės veiklos sutarties tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ tikslą, nurodė, kad tai buvo „sanavimo“¹² projekto nuostatų įgyvendinimas“¹³. Taip pat UAB „Lukoil Baltija“ atstovai apklausos metu paprašyti paaiškinti, koks yra bendradarbiavimo sutarties tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ tikslas, nurodė, kad „pagrindinis tikslas buvo kreditorinių reikalavimų įgyvendinimas“¹⁴.

(16) Jungtinės veiklos sutarties 6.2 dalyje numatyta, kad pelnas, gautas iš jungtinės veiklos, šalims yra dalijamas pagal šias proporcijas: 98 proc. pelno teko UAB „Baltic Petroleum“, o 2 proc. pelno teko UAB „Lukoil Baltija“. 2007 m. pelno paskirstymo proporcijos pasikeitė: 96 proc. pelno buvo numatyta UAB „Baltic Petroleum“, o 4 proc. – UAB „Lukoil Baltija“, o nuo 2011 m. jungtinės veiklos sutarties šalims tenkančio pelno proporcijos buvo tokios: UAB „Lukoil Baltija“ paskirti 11,5 proc., o UAB „Baltic Petroleum“ – 88,5 proc. pelno.

(17) Jungtinės veiklos sutarties 6 dalyje yra detalizuota pelno apskaičiavimo metodika ir numatyta, kad pelnas yra dalijamas kiekvieną mėnesį. Už bendro turto tvarkymą, apskaitą, pelno apskaičiavimą ir padalijimą yra atsakinga UAB „Lukoil Baltija“.

(18) Jungtinės veiklos sutarties 8.2 dalis numato galimybę kiekvienai iš šalių ją nutraukti savo iniciatyva prieš šešis mėnesius raštiškai apie tai įspėjus kitą šalį¹⁵. UAB „Baltic Petroleum“

¹¹ UAB „Baltic Petroleum“ 2011 m. rugpjūčio 12 d. raštas, atsakymas į 9 klausimą (bylos 4 tomas, 7 lapas).

¹² Įmonės sanavimas – tai su valstybės ar trečiųjų asmenų finansine garantija įmonei taikomos administracinės, ekonominės ir finansinės priemonės siekiant išvengti jos bankrutavimo. Įmonės bankroto bylos nagrinėjimo metu nesudarius ar teismui nepatvirtinus taikos sutarties arba įmonės ar jos veiklos reorganizavimo projekto, įmonei gali būti taikomas sanavimas. Teismas, numatęs galimybę taikyti įmonei sanavimo priemones, gali viešai skelbti konkursą dėl juridinių ir fizinių asmenų dalyvavimo šios įmonės sanavimo procese. Įmonę sanuoja valstybinis sanavimo organas arba sanavimo konkursą pagal pateiktą projektą laimėjusieji fiziniai ar juridiniai asmenys (Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 22 straipsnis).

¹³ Konkurencijos tarybos 2012 m. kovo 21 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 3 klausimą (bylos 4 tomas, 20 lapas).

¹⁴ Konkurencijos tarybos 2012 m. vasario 8 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 3 klausimą (bylos 2 tomas, 29 lapas).

¹⁵ Bylos 6 tomas, 11 lapas.

atstovės apklausos metu paprašytos paaiškinti, kaip tokios Jungtinės veiklos sutarties sąlygos yra suderinamos su UAB „Baltic Petroleum“ ilgalaikiais verslo planais, nurodė, kad „*sanavimo projektas buvo patvirtintas iki 2023 m. Jei Lukoil blogai eksploatuotų, tai mums nepakaktų pelno grąžinti kreditorinių reikalavimų, tai gal galvotume apie kitus partnerius*“¹⁶.

(19) Pažymėtina, kad Jungtinės veiklos sutartis nenumatė UAB „Baltic Petroleum“ teisės pašalinti iš jungtinės veiklos vieną ar kelias degalines nenutraukiant Jungtinės veiklos sutarties. Apklausoje metu UAB „Lukoil Baltija“ atstovai paaiškino, kad apie norą pašalinti degalinę iš jungtinės veiklos „*yra pranešama prieš maždaug 3 mėnesius. BP paprašius Lukoil turi iškart pradėti atidavimo procedūrą*“¹⁷. Tačiau, kaip apklausos metu pažymėjo UAB „Baltic Petroleum“ atstovė, „*beveik 90% Lietuvos kuro degalinių turėjo būti renovuotos, todėl degalinių sąrašas galėjo būti keičiamas tik tuo atveju, jei reikėjo išimti degalinę tam, kad ją renovuoti. Buvo renovuojamų degalinių grafikas. Šiaip sau degalinės negalėjo būti tiesiog „išimtos“ iš jungtinės veiklos, nes finanssiškai neapsimokėtų*“¹⁸. Kaip toliau nurodė UAB „Baltic Petroleum“ atstovė, „*degalinės buvo išimamos iš sutarties tik renovavimo tikslais, tad LUKOIL prekės ženklas net nebuvo nuimamas*“¹⁹.

(20) Jungtinės veiklos sutartis nepertraukiamai yra vykdoma jau 10 metų.

(21) Pagal šią Jungtinės veiklos sutartį UAB „Lukoil Baltija“ eksploatavo UAB „Baltic Petroleum“ į jungtinę veiklą įneštas 29 degalines²⁰:

- (a) 2003 m. gruodžio 31 d. įneštas degalines, esančias Antakalnio g. 128, Vilniuje; Savanorių pr. 121, Vilniuje; Raudondvario pl. 82, Kaune; Klaipėdos pl. 44, Palangoje, Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Miško g. 64, Radviliškyje; Muitinės g. 22, Jurbarko; Vilniaus g. 3a, Prienuose; J. Basanavičiaus g. 95b, Kėdainiuose; Sodų g. 1, Šakiuose; Vilniaus g. 33, Trakuose; Čiurlionio g. 63, Varėnoje; Vilniaus g. 5a, Šalčininkuose; Rytinio kelio 2, Šilalėje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Užuvėjos km., Radviliškio raj.; Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj.; Gardino g. 53, Druskininkuose; Panevėžio g. 5, Rokiškyje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Smėlynės g. 169, Panevėžyje; Adomiškių km., Marijampolės raj.; Statybininkų g., Pakruojuje;
  - (b) 2004 m. spalio 1 d. įneštas degalines, esančias Užubalių km., Raseinių raj., ir Vilniaus g. 30, Raseiniuose;
  - (c) 2008 m. sausio 10 d. ir 2008 m. birželio 4 d. atitinkamai įneštas degalines, esančias Kalnujų km., Raseinių raj., ir Dėdeliškių km., Trakų raj.²¹
- (22) Dalis šių degalinių vėliau buvo pašalintos iš jungtinės veiklos:
- (a) 2004 m. sausio 12 d. iš jungtinės veiklos buvo pašalintos degalinės, esančios Panevėžio g. 5, Rokiškyje, ir Statybininkų g., Pakruojuje²²;
  - (b) 2009 m. kovo 31 d. pašalinta degalinė, esanti Dėdeliškių km., Trakų raj.²³;
  - (c) 2010 m. balandžio 9 d. pašalintos degalinės, esančios Gardino g. 53, Druskininkuose, ir Adomiškių km., Marijampolėje²⁴;
  - (d) 2011 m. gruodžio 13 d. – degalinė, esanti Smėlynės g. 169, Panevėžyje²⁵;

¹⁶ Konkurencijos tarybos 2012 m. kovo 21 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 15 klausimą (bylos 4 tomas, 20 lapas).

¹⁷ Konkurencijos tarybos 2012 m. vasario 8 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 7 klausimą (bylos 2 tomas, 29 lapas).

¹⁸ Konkurencijos tarybos 2012 m. kovo 21 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 14 klausimą (bylos 4 tomas, 20 lapas).

¹⁹ Konkurencijos tarybos 2012 m. kovo 21 d. paaiškinimų protokolai, atsakymai į 14, 16 ir 17 klausimus (bylos 4 tomas, 20 lapas).

²⁰ Priedas Nr. 1 prie Jungtinės veiklos sutarties (bylos 6 tomas, 13 lapas), Priedo Nr. 1 2004 m. spalio 1 d. pakeitimas (bylos 6 tomas, 14 lapas), Priedo Nr. 3 2008 m. sausio 10 d. pakeitimas (bylos 6 tomas, 30 lapas), Priedo Nr. 3 2008 m. birželio 4 d. pakeitimas (bylos 6 tomas, 32 lapas).

²¹ Šios dvi degalinės į jungtinę veiklą buvo įneštos atskirai 2008 m.

²² Jungtinės veiklos sutarties 2004 m. sausio 12 d. Priedo Nr. 1 pakeitimas (bylos 6 tomas, 13 lapas).

²³ 2009 m. kovo 31 d. susitarimas dėl Jungtinės veiklos sutarties Priedo Nr. 3 pakeitimo (bylos 6 tomas, 34 lapas).

²⁴ 2010 m. balandžio 9 d. susitarimas dėl Jungtinės veiklos sutarties Priedo Nr. 3 pakeitimo (bylos 2 tomas, 21 lapas).

(e) 2013 m. rugsėjo 30 d. – degalinė, esanti Kalvarijų g. 161, Vilniuje²⁶.

1.2. Su Jungtinės veiklos sutarties sudarymu susijusios aplinkybės

(23) Atsižvelgiant į tai, jog Jungtinės veiklos sutartis buvo sudaryta bankrutuojančios AB „Lietuvos kuras“ sanavimo procedūros metu, toliau Nutarime nurodomos su Jungtinės veiklos sutarties sudarymu susijusios reikšmingos aplinkybės.

(24) Konkurencijos taryba nustatė, kad 2001 m. balandžio 27 d. Vilniaus apygardos teismo nutartimi AB „Lietuvos kuras“ buvo iškelta bankroto byla, 2001 m. gegužės 5 d. įsiteisėjo nutartis ir nuo šios dienos AB „Lietuvos kuras“ įgijo bankrutuojančios įmonės statusą²⁷.

(25) Bankrutuojančioje AB „Lietuvos kuras“ (toliau – BAB „Lietuvos kuras“) UAB „Lukoil Baltija“ turėjo 7,5 proc. visų teismo patvirtintų kreditorių finansinių reikalavimų ir, atitinkamai, tiek pat balsų BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime.

(26) UAB „Lukoil Baltija“ turimas balsų skaičius turėjo padidėti iki 37 proc. 2001 m. rugpjūčio 30 d., UAB „Lukoil Baltija“ sudarius reikalavimo perleidimo sutartį su AB Vilniaus banku, pagal kurią UAB „Lukoil Baltija“ papildomai įgijo AB Vilniaus banko kreditorinį finansinį reikalavimą prieš BAB „Lietuvos kuras“²⁸.

(27) Apie šią ketintą vykdyti koncentraciją UAB „Lukoil Baltija“ 2001 m. rugsėjo 6 d. pateikė Konkurencijos tarybai pranešimą, kuriame nurodė:

„<...> tokiu būdu UAB „Lukoil Baltija“ įgis daugiau kaip ¼ visų balsų BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime, kuris turi teisę priimti sprendimus dėl BAB „Lietuvos kuras“ veiklos tęstinumo, disponavimo turtu ir pan. <...> didelė dalis BAB „Lietuvos kuras“ turto pagal valdymo sutartį²⁹ yra perduota valdyti UAB „Baltic Petroleum“. Ši turto valdymo teisė yra užregistruota Žemės ir kito nekilnojamo turto kadaastro ir registro valstybės įmonėje ir galioja iki 2009 03 15. Tai reiškia, kad iš esmės šio turto koncentraciją jau atliko UAB „Baltic Petroleum“ ir UAB „Lukoil Baltija“ neturės jokios teisės ir/ar galimybės valdyti ir/ar kontroliuoti jau perduoto turto. <...> kartu su reikalavimu UAB „Lukoil Baltija“ perėmė ir prievolės įvykdymo ir užtikrinimo priemones. Įsigyto reikalavimo įvykdymas yra užtikrinamas 19 degalinių įkeitimu³⁰. Tai, kad reikalavimo įvykdymas užtikrintas degalinių įkeitimu, nereiškia, kad įkeistos degalinės ateityje būtinai pereis į UAB „Lukoil Baltija“ ar susijusių įmonių kontrolę. Nusprendus įkeistas degalines parduoti, jos bus parduvinėjamos pagal nustatytą tvarką viešosiose varžytinėse. Taigi, tokiu būdu, kiti rinkos dalyviai turės galimybę lygiomis teisėmis dalyvauti įgyjant BAB „Lietuvos kuras“ turtą“³¹.

(28) Konkurencijos taryba 2001 m. spalio 4 d. nutarimu Nr. 114³² leido UAB „Lukoil Baltija“ vykdyti koncentraciją UAB „Lukoil Baltija“ ir AB Vilniaus bankui sudarant reikalavimo perleidimo sutartį, pagal kurią UAB „Lukoil Baltija“ įgytų 37 proc. balsavimo teisės BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime pagal pateiktą pranešimą apie koncentraciją.

²⁵ UAB „Lukoil Baltija“ 2013 m. birželio 10 d. raštas, (bylos 2 tomas, 67 lapas).

²⁶ UAB „Lukoil Baltija“ 2013 m. spalio 28 d. raštas (bylos 2 tomas, 161 lapas).

²⁷ Bylos 5 tomas, 174 lapas.

²⁸ UAB „Lukoil Baltija“ 2001 m. rugsėjo 6 d. pranešimas apie koncentraciją (bylos 2 tomas, 5 lapas).

²⁹ 2001 m. kovo 15 d. Degalinių valdymo (operatoriaus) sutartis Nr. 258. Plačiau apie šią sutartį žr. Nutarimo (47) pastraipą.

³⁰ AB Vilniaus bankui buvo įkeistos BAB „Lietuvos kuras“ degalinės, esančios Metalo g. 4b, Vilniuje; Užubalių km., Avižienių sen., Vilniaus raj.; Antakalnio g. 128, Vilniuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Santaikos g. 33, Alytuje; Pasiėkų km., Marijampolės raj.; Nidos-Smiltynės pl., Neringoje; Šilutės pl. 1/Tilžės g. 58, Klaipėdoje; Klaipėdos g. 4a, Šilutėje; Tilžės g. 94, Klaipėdoje; Kauno g. 51, Ukmergėje; Vilkaraisčio km., Vilniaus raj.; Kalnujų km., Raseinių raj.; Taikos pr. 120, Kaune; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Gudžionių km., Jonavos raj.; J. Basanavičiaus g. 1b, Utenoje; J. Basanavičiaus g., Kybartuose, Vilkaviškio raj.; Panevėžio g. 5, Rokiškyje (bylos 2 tomas, 156-157 lapai).

³¹ Bylos 2 tomas, 5 lapas.

³² Konkurencijos tarybos interneto tinklalapis http://kt.gov.lt/index.php?show=nut_view&nut_id=278

(29) Tačiau tyrimo metu UAB „Lukoil Baltija“ išreiškė nuomonę, kad įgijus 37 proc. balsavimo teisių BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime, UAB „Lukoil Baltija“ įgijo ir BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusių, įskaitant į jungtinę veiklą įneštų, degalinių kontrolę, todėl, UAB „Lukoil Baltija“ teigimu, nagrinėjamu atveju apie degalinių kontrolės įgijimą pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą nereikėjo³³.

(30) Konkurencijos taryba nustatė, kad 2002 m. sausio 21 d. BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausė 86 degalinės³⁴, kurias 2002 – 2003 m. eksploatavo UAB „Lukoil Baltija“, UAB „Baltic Petroleum“ bei kiti ūkio subjektai³⁵.

(31) UAB „Lukoil Baltija“ trijų 2001 m. ir 2002 m. vykusių BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių komiteto posėdžių metu buvo pateikusi siūlymus nuomotis BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusias degalines, tuo atveju, jeigu šių degalinių nuomininkai nutrauktų nuomos sutartis arba nesutiktų mokėti padidinto nuomos mokesčio³⁶.

(32) AB „Turto bankas“ 2002 m. rugsėjo 25 d. reikalavimo perleidimo sutartimi Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 52 303 077,09 Lt dydžio kreditorinį reikalavimą perleido UAB „Lukoil Baltija“³⁷. UAB „Lukoil Baltija“, įgijusi šį kreditorinį reikalavimą, tapo didžiausiu BAB „Lietuvos kuras“ kreditoriumi ir įgijo apie 85 proc. balsavimo teisių BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime.

(33) 2002 m. rugsėjo 25 d. UAB „Lukoil Baltija“ pateikė pasiūlymą BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių komitetui sanuoti BAB „Lietuvos kuras“, kuris buvo svarstomas 2002 m. rugsėjo 26 d. BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių komiteto posėdyje. Šiame posėdyje buvo nuspręsta sustabdyti BAB „Lietuvos kuras“ turto pardavimą iš varžytinių ir kreiptis į Vilniaus apygardos teismą dėl BAB „Lietuvos kuras“ likvidavimo bylos nagrinėjimo atidėjimo iki tol, kol bus išnagrinėta sanavimo galimybė³⁸.

(34) 2002 m. lapkričio 13 d. UAB „Baltic Petroleum“ pateikė 2002 m. lapkričio mėn. sanavimo projektą (toliau – Sanavimo projektas)³⁹ BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių komiteto posėdžiui, kuris minėtą Sanavimo projektą patvirtino 2002 m. lapkričio 19 d. BAB „Lietuvos kuras“ sanautoju buvo UAB „Baltic Petroleum“⁴⁰. Naujos sanavimo projekto redakcijos buvo priimtos 2003 m. lapkričio mėn. ir 2007 m. rugsėjo mėn.⁴¹.

(35) 2003 m. balandžio 30 d. Vilniaus apygardos teismui patvirtinus nutartimi Sanavimo projektą buvo pradėta BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo procedūra. Sanavimo projektas buvo patvirtintas iki 2023 m.⁴².

³³ UAB „Lukoil Baltija“ 2013 m. birželio 3 d. rašte Konkurencijos tarybai nurodė, kad „<...> degalinėms UAB „Lukoil Baltija“ turėjo lemiamą įtaką dar iki 2003-12-31 jungtinės veiklos sutarties Nr. 03/264 sudarymo. Iki degalinių perėmimo eksploatuoti pagal jungtinės veiklos sutartį, visos nurodytos degalinės nuosavybės teise priklausė BAB „Lietuvos kuras“, kurios kontrolę UAB „Lukoil Baltija“ buvo įgijusi dar 2001 m. Pažymėtina, kad kontrolės įgijimo sandoriui (koncentracijos vykdymui) LR konkurencijos taryba 2001 m. spalio 4 d. davė atitinkamą leidimą <...>. Vėliau, 2002 m. lapkričio 19 d. BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkimas patvirtino BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo projektą. Visos aukščiau nurodytos degalinės UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai buvo perduotos vadovaujantis šiuo sanavimo projektu. UAB „Baltic Petroleum“ perduodama degalines veikė tik kaip sanautojas, vykdamas patvirtintą BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo projektą“ (bylos 2 tomas, 60 lapas).

³⁴ BAB „Lietuvos kuras“ priklausančių degalinių įvertinimo suvestinė (bylos 4 tomas, 63-67 lapai).

³⁵ Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų skyriaus 2013 m. spalio 31 d. pranešimo apie atliktą tyrimą 1 lentelė (bylos 10 tomas, 9-13 lapai).

³⁶ BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių komiteto posėdžiai, kurie vyko 2001 m. spalio 24 d., 2001 m. gruodžio 20 d. ir 2002 m. gegužės 17 d. Bylos 5 tomas, 128, 136, 143 lapai.

³⁷ BAB „Lietuvos kuras“ Kreditorių komiteto posėdžio 2002 m. rugsėjo 26 d. protokolas (bylos 5 tomas, 155 lapas).

³⁸ BAB „Lietuvos kuras“ Kreditorių komiteto posėdžio 2002 m. rugsėjo 26 d. protokolas (bylos 5 tomas, 155-156 lapai).

³⁹ BAB „Lietuvos kuras“ Kreditorių komiteto posėdžio 2002 m. lapkričio 13 d. protokolas (bylos 5 tomas, 160-164 lapai).

⁴⁰ BAB „Lietuvos kuras“ Kreditorių susirinkimo 2002 m. lapkričio 19 d. protokolas (bylos 5 tomas, 126a – 127b lapai).

⁴¹ Bylos 4 tomas, 80-130 lapai, Pažymėtina, kad toliau šiame Nutarime daromos nuorodos į 2002 m. Sanavimo projekto redakciją, jei nenurodoma kitaip.

⁴² BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo projektas (bylos 4 tomas, 32 lapas).

(36) Sanavimo projekte buvo numatyta, jog „*numatomos eksploatuoti degalinės bus išnuomojamos UAB „Baltic Petroleum“*“, kuris turi teisę jas savo vardu eksploatuoti arba subnuomuoti kitoms įmonėms, turinčioms gerai žinomą prekinį ženklą ir gerą įvaizdį“⁴³.

(37) 2003 m. gegužės 8 d. įgyvendinant šią Sanavimo projekto nuostatą tarp BAB „Lietuvos kuras“ ir UAB „Baltic Petroleum“ buvo pasirašyta Turto nuomos sutartis Nr. 24 – 1/68 (toliau – Turto nuomos sutartis), pagal kurią BAB „Lietuvos kuras“ perdavė UAB „Baltic Petroleum“ laikinai naudotis ir valdyti jai nuosavybės teise priklausiusias 68 degalines⁴⁴ su joms priklausančia įranga, o UAB „Baltic Petroleum“ įsipareigojo už naudojimąsi perduotu turtu sutartyje numatytais sąlygomis ir terminais mokėti nustatytą nuomos mokestį. Turto nuomos sutartis buvo sudaryta 20 metų terminui⁴⁵.

(38) UAB „Baltic Petroleum“ generalinė direktorė (Jungtinės veiklos sutarties sudarymo metu – UAB „Baltic Petroleum“ vyr. finansininkė), apklausos metu paprašyta paaiškinti skolos gražinimo mechanizmą, nurodė, kad „UAB „Baltic Petroleum“ gaudavo pelną, Lietuvos kurui mokėjo nuomą, kad šis atsiskaitytų su kreditoriais“⁴⁶.

(39) Tyrimo metu nustatyta, kad 2007 m. Sanavimo projekto redakcijos XII dalis buvo papildyta sąlyga, kuri nustatė, kad sanavimas laikomas baigtu, jeigu sanuotojas tampa vieninteliu įmonės kreditoriumi ir yra gautas raštiškas sanuotojo prašymas baigti įmonės sanavimą⁴⁷.

(40) UAB „Baltic Petroleum“ tapus vieninteliu BAB „Lietuvos kuras“ kreditoriumi, sanavimo procedūra buvo baigta⁴⁸. Remiantis VI „Registrų centras“ duomenimis, BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo procedūra baigta 2008 m. gruodžio 12 d.⁴⁹.

(41) Pasibaigus sanavimo procedūrai, nuosavybės teisė į BAB „Lietuvos kuras“ akcijas bei turtą perduota sanuotojui – UAB „Baltic Petroleum“. Taigi, Jungtinės veiklos sutarties pagrindu UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai perduotos degalinės šiuo metu nuosavybės teise priklauso UAB „Baltic Petroleum“.

1.3. Su degalinių eksploatavimu susijusios aplinkybės

(42) Mažmeninė prekyba naftos produktais Lietuvos Respublikoje yra licencijuojama. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas⁵⁰ draudžia vykdyti energetikos veiklą (ekonominę veiklą, kuri apima energijos išteklių, įskaitant naftą ir naftos produktus, žvalgymą, gavybą, perdirbimą, gamybą, laikymą ir kt.) be licencijos, leidimo ar atestato, jeigu jie yra nustatyti. Toks draudimas buvo numatytas ir Energetikos įstatymo redakcijoje, galiojusioje Jungtinės veiklos sutarties sudarymo metu bei degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu.

(43) Licencijų verstis mažmenine prekyba degalais išdavimo tvarka buvo reglamentuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 113 „Dėl nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo“⁵¹, kurio 14 punkte buvo numatyta, kad ūkio subjektas, kuriam išduota licencija verstis mažmenine prekyba degalais, laikomas licencijos turėtoju, o išduota licencija patvirtina šio konkretaus subjekto teisę verstis mažmenine prekyba naftos produktais Lietuvos Respublikoje. Be to, ūkio subjektas siekdamas verstis degalų prekyba degalinių tinkle privalo kiekvienai degalinei atskirai gauti licenciją, suteikiančią teisę verstis mažmenine prekyba

⁴³ Sanavimo projekto, įvadinės dalies, IV skyrius (bylos 4 tomas, 32- 33 lapai).

⁴⁴ Bylos 4 tomas, 75-79 lapai.

⁴⁵ Bylos 4 tomas, 71 lapas.

⁴⁶ Konkurencijos tarybos 2012 m. kovo 21 d. paaiškinimų protokolas, atsakymas į 11 klausimą (bylos 4 tomas, 20 lapas).

⁴⁷ 2007 m. Sanavimo projekto redakcijos, projektinės dalies, XII skyrius (bylos 4 tomas, 127 lapas).

⁴⁸ BAB „Lietuvos kuras“ Kreditorių susirinkimo 2008 m. balandžio 28 d. protokolas (bylos 5 tomas, 119 lapas).

⁴⁹ Bylos 5 tomas, 173 lapas.

⁵⁰ Energetikos įstatymo 2 straipsnio 11 dalis ir 20 straipsnio 3 dalis.

⁵¹ Iki 2003 m. mažmeninė prekyba naftos produktais Lietuvos Respublikoje taip pat buvo licencijuojama ūkinė komercinė veikla. Tuo metu licencijų išdavimą tvarką reglamentavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 27 d. nutarimas Nr. 1492 „Dėl nefasuotų naftos produktų importo, eksporto, didmeninės ir mažmeninės prekybos jais licencijavimo“.

naftos produktais. Nuo 2012 m. vasario 5 d. įsigaliojo Leidimų verstis prekybos naftos produktais veikla išdavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. 1-19 „Dėl leidimų verstis prekybos naftos produktais veikla išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Leidimų išdavimo taisyklės)⁵².

(44) Pastebėtina, kad remiantis degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusiais teisės aktais⁵³, nebuvo nustatytas reikalavimas asmeniui, siekiančiam gauti licenciją vykdyti mažmeninę prekybą degalais, pateikti informaciją apie darbuotojus. Taigi, ūkio subjektui galėjo būti išduota licencija verstis mažmenine prekyba degalais, net ir neturint degalinėje atitinkamų darbuotojų. Be to, vadovaujantis Degalinių eksploatavimo taisyklėmis, patvirtintomis energetikos ministro 2009 m. balandžio 16 d. įsakymu Nr. 1-37 „Dėl degalinių eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Degalinių eksploatavimo taisyklės), eksploatuoti degalinę gali ne jaunesni kaip 18 metų kvalifikuoti darbuotojai. Kvalifikuotas darbuotojas – tai asmuo, atestuotas teisės aktų nustatyta tvarka ir įgijęs reikiamų žinių ir įgūdžių darbui su eksploatuojamais įrenginiais. Naftos produktų degalinės operatoriaus kvalifikacijai įgyti užtrunka iki 4 savaičių⁵⁴. Minimalus išsilavinimas – pagrindinis išsilavinimas. Prieš leidžiant naujiems darbuotojams savarankiškai dirbti, jiems skiriama ne mažiau kaip 10 darbo dienų (pamainų) stažuotė, prižiūrint kvalifikuotam degalinės darbuotojui⁵⁵. Pastebėtina ir tai, kad įmoka už leidimą verstis mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais išdavimą yra 1 300 litų⁵⁶.

(45) Atsižvelgiant į tai, kad mažmeninė prekyba degalais yra licencijuojama ūkinė komercinė veikla, nustatyta tvarka išduota licencija leidžia identifikuoti ūkio subjektą, kuris degalinėje gali vykdyti arba vykdo mažmeninę prekybą degalais.

1.3.1. Degalinių eksploatavimas iki jų įnešimo į jungtinę veiklą

1.3.1.1. Degalinių eksploatavimas iki 2003 m. subnuomos sutarčių

(46) Konkurencijos taryba nustatė, kad 15 iš 25 degalinių iki jų įnešimo į jungtinę veiklą eksploatavo UAB „Baltic Petroleum“ bei kiti ūkio subjektai toliau nurodytų sutarčių pagrindu.

(47) 2001 m. kovo 15 d. AB „Lietuvos kuras“ ir UAB „Baltic Petroleum“ pasirašė Degalinių valdymo (operatoriaus) sutartį⁵⁷ (toliau – Operatoriaus sutartis), pagal kurią 37 AB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusios degalinės buvo perduotos eksploatuoti UAB „Baltic Petroleum“, o iš jų UAB „Lukoil Baltija“ eksploatavimui Jungtinės veiklos sutarties pagrindu buvo perduotos 9 degalinės⁵⁸. Šių degalinių licencijas verstis mažmenine prekyba degalais turėjo UAB „Baltic Petroleum“⁵⁹.

⁵² Atsižvelgiant į tai, kad degalinėms, kurios nagrinėjamos šiame Nutarime, licencijos išduotos galiojant Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarime Nr. 113 nustatyta tvarka ir į tai, kad pagal energetikos ministro 2012 m. vasario 2 d. įsakymo Nr. 1-19 2.2 punktą iki šio įsakymo įsigaliojimo asmenims išduoti leidimai verstis didmenine ir mažmenine prekyba suskystintomis naftos dujomis, licencijos verstis didmenine ir mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais galioja neterminuotai, Jungtinės veiklos sutartyje bei šiame Nutarime naudojama sąvoka „licencija“ pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus reiškia leidimą.

⁵³ Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimas Nr. 113 „Dėl nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo“.

⁵⁴ Naftos produktų degalinės operatoriaus mokymo programa (bylos 9 tomas, 40-42 lapai).

⁵⁵ Naftos produktų degalinės operatoriaus mokymo programa (bylos 9 tomas, 40-41 lapai).

⁵⁶ Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių ir šios rinkliavos mokėjimo ir gražinimo taisyklių patvirtinimo“. Pastebėtina, kad subnuomotų ar į jungtinę veiklą įneštų degalinių licencijų gavimo metu įmokos už licenciją buvo skirtingos: 2003 m. – 2004 m. įmoka buvo 500 litų, tuo tarpu 2008 m. įmoka buvo 1 200 litų.

⁵⁷ Bylos 5 tomas, 39-53 lapai.

⁵⁸ Degalinės, esančios Antakalnio g. 128, Vilniuje; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Miško g. 64, Radviliškyje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Užuvėjos km., Radviliškio raj.

⁵⁹ Palangos miesto savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 16 d. raštas, Radviliškio rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 18 d. raštas, Šilutės rajono savivaldybės mero 2012 m. spalio 18 d. raštas, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 17 d. raštas, Alytaus miesto savivaldybės administracijos 2012 m.

(48) Apklauso metu UAB „Baltic Petroleum“ atstovės patvirtino, kad iki BAB „Lietuvos kuras“ bankroto bylos iškėlimo 2001 m. balandžio 27 d., pagal Operatoriaus sutartį perduotos degalinės veikė su UAB „Baltic Petroleum“ prekės ženklo iškaba⁶⁰.

(49) 2002 m. lapkričio 20 d. susitarimu UAB „Baltic Petroleum“ ir BAB „Lietuvos kuras“, veikianti per administratorių UAB „Draugo petys“, susitarė nutraukti Operatoriaus sutartį nuo Sanavimo projekto patvirtinimo įsiteisėjimo momento⁶¹ ir, kaip minėta Nutarimo (37) pastraipoje, sudarė Turto nuomos sutartį, pagal kurią degalinės buvo perduotos UAB „Baltic Petroleum“ valdymui.

(50) Konkurencijos taryba nustatė, kad prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą likusiose 5 degalinėse mažmeninę prekybą degalais vykdė kiti ūkio subjektai ir UAB „Baltic Petroleum“ nuomos sutarčių pagrindu:

- (a) degalinėse, esančiose Savanorių pr. 121, Vilniuje, ir Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose, mažmeninę prekybą degalais vykdė UAB „Lariteksas“ nuomos sutarties pagrindu⁶²;
- (b) degalinėje, esančioje J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose, mažmeninę prekybą degalais iki 2002 m. kovo 1 d. vykdė UAB „Unitechna“ nuomos sutarties pagrindu, o nuo 2003 m. kovo 12 d. nuomos sutartimi – UAB „Baltic Petroleum“⁶³;
- (c) degalinėje, esančioje Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., mažmeninę prekybą degalais vykdė UAB „Milda“ nuomos sutarties pagrindu⁶⁴;
- (d) degalinėje, esančioje Smėlynės g. 169, Panevėžyje, mažmeninę prekybą degalais iki 2002 m. lapkričio mėn. vykdė UAB „Pakrijas“ nuomos sutartimi, o nuo 2002 m. lapkričio 8 d. degalinę eksploatavo UAB „Baltic Petroleum“ nuomos sutarties pagrindu⁶⁵.

(51) Nutarimo (50) pastraipoje nurodytose degalinėse licencijas verstis mažmenine prekyba degalais turėjo atitinkamai UAB „Lariteksas“, UAB „Unitechna“, UAB „Milda“, UAB „Pakrijas“ ir UAB „Baltic Petroleum“⁶⁶

(52) Degalinėje, esančioje Rytinio kelio 2, Šilalėje, nuo 2001 m. iki perdavimo UAB „Lukoil Baltija“ 2003 m. ūkinė veikla nebuvo vykdoma⁶⁷.

(53) Tyrimo metu nustatyta, kad 9 degalines iki jų įnešimo į jungtinę veiklą eksploatavo UAB „Lukoil Baltija“.

spalio 18 d. raštas ir Lazdijų rajono savivaldybės 2012 m. spalio 17 d. raštas (bylos 7 tomas, 7, 9, 11, 13, 18 ir 22 lapai).

⁶⁰ Konkurencijos tarybos 2012 m. kovo 21 d. paaiškinimų protokolai, atsakymas į 9 klausimą (bylos 4 tomas, 22 lapas).

⁶¹ 2002 m. lapkričio 20 d. susitarimas nutraukti Operatoriaus sutartį (bylos 5 tomas, 113 lapas).

⁶² UAB „Baltic Petroleum“ 2012 m. rugpjūčio 31 d. raštas (bylos 5 tomas, 11-12 lapai).

⁶³ UAB „Baltic Petroleum“ 2012 m. rugpjūčio 31 d. raštas (bylos 5 tomas, 12), BAB „Lietuvos kuras“ Kreditorių komiteto posėdžio 2003 m. kovo 25 d. protokolai (bylos 5 tomas, 168 lapai).

⁶⁴ UAB „Baltic Petroleum“ 2012 m. rugpjūčio 31 d. raštas (bylos 5 tomas, 12 lapas), UAB „Milda“ 2012 m. spalio 11 d. raštas (bylos 9 tomas 11 lapas).

⁶⁵ BAB „Lietuvos kuras“ Kreditorių komiteto posėdžio 2002 m. gruodžio 12 d. protokolai (bylos 5 tomas, 164 lapas), BAB „Lietuvos kuras“ Kreditorių komiteto posėdžio 2003 m. kovo 25 d. protokolai (bylos 5 tomas, 168 lapas), AB „Lietuvos kuras“ degalinės Nr. 70 2002 m. lapkričio 12 d. kuro likučių perdavimo – priėmimo akto kopija (bylos 9 tomas, 23-24 lapai). Pastebėtina, kad degalinės, esančios Smėlynės g. 169, Panevėžyje, ir J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose, kurias UAB „Baltic Petroleum“ eksploatavo nuomos sutarčių pagrindu, šiai bendrovei nebuvo perduotos Operatoriaus sutartimi.

⁶⁶ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 17 d. raštas, Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 16 d. raštas, Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 17 d. raštas, Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 25 d. raštas, Panevėžio miesto savivaldybės administracijos 2013 m. gegužės 21 d. raštas (bylos 7 tomas, 13, 27, 46, 48, 76 lapai), UAB „Milda“ 2012 m. spalio 11 d. raštas (bylos 9 tomas, 11 lapas).

⁶⁷ Šilalės rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 17 d. raštas (bylos 7 tomas, 33 lapas).

(54) Vienoje iš jų, t. y. degalinėje, esančioje Statybininkų g., Pakruojyje, nuo 2002 m. spalio 1 d. iki 2004 m. sausio 1 d., licenciją verstis mažmenine prekyba degalais turėjo UAB „Lukoil Baltija“⁶⁸.

(55) Kitos 8 degalinės, esančios Raudondvario pl. 82, Kaune; Gardino g. 53, Druskininkuose; Muitinės g. 22, Jurbarkė; Vilniaus g. 3a, Prienuose; Sodų g. 1, Šakiuose; Vilniaus g. 33, Trakuose; Čiurlionio g. 53, Varėnoje; Adomiškių k., Marijampolės raj., 2001 m. liepos 20 d. nuomos sutarčių, sudarytų su BAB „Lietuvos kuras“, pagrindu vieneriems metams buvo išnuomos UAB „Lukoil Baltija“ ir šiai koncentracijai buvo duotas Konkurencijos tarybos leidimas⁶⁹. 2002 m. liepos 5 d. BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių komiteto posėdžio nutarimu tarp BAB „Lietuvos kuras“ ir UAB „Lukoil Baltija“ sudarytos degalinių nuomos sutartys buvo pratęstos, numatant nuomos terminą – iki BAB „Lietuvos kuras“ turto pardavimo⁷⁰. Remiantis tyrimo metu surinktais duomenimis, šiose 8 degalinėse UAB „Lukoil Baltija“ išduotos licencijos verstis mažmenine prekyba degalais prasidėjus BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo procedūrai nebuvo panaikintos⁷¹.

(56) Pažymėtina, kad degalinė, esanti Panevėžio g. 5, Rokiškyje, prieš jos perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutartimi, buvo užkonservuota ir neeksploatuojama⁷².

1.3.1.2. 2003 m. birželio mėn. – 2003 m. spalio mėn. tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ sudarytos subnuomos sutartys

(57) Konkurencijos taryba nustatė, kad 2003 m. birželio mėn. – 2003 m. spalio mėn. tarp UAB „Baltic Petroleum“ bei UAB „Lukoil Baltija“ buvo sudarytos 8 subnuomos sutartys⁷³, kurių pagrindu UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę eksploatuoti 26 BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusias degalines⁷⁴.

(58) Subnuomos sutartimis UAB „Baltic Petroleum“ perdavė UAB „Lukoil Baltija“ naudoti BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusias degalines, o UAB „Lukoil Baltija“ įsipareigojo, be kita ko, naudoti degalines pagal jų paskirtį, užtikrinti jų apsaugą bei mokėti subnuomos mokesčių⁷⁵.

(59) UAB „Lukoil Baltija“ degalinės buvo subnuomos su visais pastatais, statiniais, inžineriniais tinklais, įrenginiais, teritorija ir kitu turto⁷⁶.

⁶⁸ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 16 d. raštas (bylos 7 tomas, 43-44 lapai).

⁶⁹ Konkurencijos tarybos 2001 m. rugpjūčio 23 d. nutarimas Nr. 92,92, Konkurencijos tarybos interneto tinklalapis http://kt.gov.lt/index.php?show=nut_view&nut_id=271.

⁷⁰ BAB „Lietuvos kuras“ Kreditorių komiteto posėdžio 2002 m. liepos 5 d. protokolai (bylos 5 tomas, 150 lapas).

⁷¹ Ten pat.

⁷² UAB „Baltic Petroleum“ 2012 m. kovo 19 d. raštas (bylos 4 tomas, 14 lapas).

⁷³ Bylos 2 tomas, 71-152 lapai.

⁷⁴ Degalines, esančios Savanorių pr. 121, Vilniuje; Raudondvario pl. 82, Kaune; Gardino g. 53, Druskininkuose; Muitinės g. 22, Jurbarkė; Vilniaus g. 3a, Prienuose; Panevėžio g. 5, Rokiškyje; Valantiškio kaime, Biržų raj.; Sodų g. 1, Šakiuose; Vilniaus g. 33, Trakuose; Čiurlionio g. 63, Varėnoje; Statybininkų g. Pakruojyje; Rytinio kelio 2, Šilalėje; Adomiškių km., Marijampolės raj.; Smėlynės g. 169, Panevėžyje; Antakalnio g. 128, Vilniuje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; J. Basanavičiaus g. 95b, Kėdainiuose; Vilniaus g. 5a, Šalčininkuose; Užuoventos km., Radviliškio raj.; Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj.; Miško g. 64, Radviliškyje.

⁷⁵ Bylos 2 tomas, 71-73, 96-97, 107-108, 117-118, 124-125, 132-133, 139-140, 146-147 lapai.

⁷⁶ Bylos 2 tomas, 71-72, 96, 107, 117, 124, 132, 139, 146 lapai. Degalinė, esanti Turistų g. 92, Lazdijuose, UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai perduota 2003 m. spalio 23 d. priėmimo – perdavimo aktu; degalinė, esanti Miško g. 64, Radviliškyje – 2003 m. gruodžio 16 d. priėmimo perdavimo aktu; degalinė, esanti Vilniaus g. 3a, Šalčininkuose – 2003 m. gruodžio 17 d. priėmimo – perdavimo aktu; degalinė, esanti Užuoventos km., Radviliškio raj. – 2003 m. gruodžio 2 d. priėmimo – perdavimo aktu; degalinė, esanti Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj. – 2003 m. lapkričio 21 d. priėmimo – perdavimo aktu; degalinė, esanti Smėlynės g. 169, Panevėžyje – 2003 m. gruodžio 17 d. priėmimo – perdavimo aktu; degalinė, esanti Santaikos g. 33, Alytuje – 2003 m. spalio 2 d. priėmimo – perdavimo aktu; degalinė, esanti Klaipėdos g. 4a, Šilutėje – 2003 m. spalio 29 d. priėmimo – perdavimo aktu. Pastebėtina, kad duomenys

(60) Dalis subnuomos sutarčių⁷⁷ numatė galimybę UAB „Baltic Petroleum“ nutraukti atskiras subnuomos sutartis prieš terminą, be kita ko, tuo atveju kai subnuomos degalinės tampa reikalingos UAB „Baltic Petroleum“ ar degalinių savininko – BAB „Lietuvos kuras“ reikmėms⁷⁸. Tuo tarpu kita dalis subnuomos sutarčių⁷⁹ įtvirtino sąlygą, jog subnuomos sutartys galioja iki raštiško UAB „Baltic Petroleum“ pareikalavimo nutraukti subnuomos sutartis ir grąžinti degalines, bet ne ilgiau kaip vienerius metus nuo subnuomos sutarčių sudarymo. UAB „Lukoil Baltija“ per 10 dienų nuo tokio raštiško UAB „Baltic Petroleum“ pareikalavimo grąžinti degalines turėjo perduoti UAB „Baltic Petroleum“ degalines ir teritoriją, kurioje jos buvo, tokios pat būklės, kokios buvo perduotos perdavimo – priėmimo aktu, atsižvelgiant į normalų degalinių nusidėvėjimą⁸⁰. Pažymėtina ir tai, jog visos subnuomos sutartys, sudarytos tarp UAB „Baltic Petroleum“ ir UAB „Lukoil Baltija“ 2003 m. birželio mėn. – 2003 m. spalio mėn., numatė, jog nustojus galioti Turto nuomos sutarčiai, automatiškai netenka galios ir subnuomos sutartys⁸¹.

(61) Tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ sudarytos subnuomos sutartys buvo nutrauktos 2003 m. gruodžio 31 d.⁸².

(62) Konkurencijos taryba nustatė, kad visos UAB „Lukoil Baltija“ subnuomos degalinės, išskyrus degalinę, esančią Valantiškio km., Biržų raj., 2003 m. gruodžio 31 d. buvo įneštos į jungtinę veiklą⁸³.

1.3.1.3. Degalinių, 2004-2008 m. įneštų į jungtinę veiklą, eksploatavimas iki jų įnešimo į jungtinę veiklą

(63) Kaip minėta Nutarimo (10) pastraipoje, Jungtinės veiklos sutartimi UAB „Baltic Petroleum“ buvo suteikta teisė į jungtinę veiklą įnešti papildomas degalines. 2004 m. – 2008 m. laikotarpiu UAB „Baltic Petroleum“ į jungtinę veiklą įnešė 4 degalines.

(64) 2004 m. spalio 1 d. UAB „Baltic Petroleum“ papildomai į jungtinę veiklą įnešė degalines, esančias Užubalių km., Vilniaus raj., ir Vilniaus g. 30, Raseiniuose⁸⁴, o 2008 m. birželio 4 d. degalinę, esančią Kalnujų km., Raseinių raj.⁸⁵. Šias 3 degalines prieš jų įnešimą į jungtinę veiklą UAB „Baltic Petroleum“ eksploatavo pagal Turto nuomos sutartį⁸⁶ (iki 2003 m. gegužės 8 d. pagal Operatoriaus sutartį) (Nutarimo (37) ir (47) pastraipos).

(65) Pažymėtina, kad šių papildomai į jungtinę veiklą įneštų degalinių licencijas jose verstis mažmenine prekyba naftos produktais UAB „Baltic Petroleum“ turėjo nuo 2001 m. rugpjūčio 1 d.⁸⁷ Tuo tarpu UAB „Lukoil Baltija“ degalinės, esančios Užubalių km., Vilniaus raj., licenciją verstis mažmenine prekyba degalais turėjo nuo 2004 m. spalio 25 d., degalinės, esančios Vilniaus g. 30,

apie degalinių priėmimo – perdavimo aktus yra nepilni, nes šie dokumentai UAB „Baltic Petroleum“ jau nebesaugomi. Bylos 5 tomas, 55 lapas.

⁷⁷ 2003 m. birželio 12 d. ir 2003 m. liepos 17 d. sudarytos subnuomos sutartys.

⁷⁸ Bylos 2 tomas, 74, 98 lapai.

⁷⁹ 2003 m. rugsėjo 8 d., 2003 m. rugsėjo 30 d., 2003 m. spalio 1 d., 2003 m. spalio 2 d. ir 2003 m. spalio 14 d. sudarytos subnuomos sutartys.

⁸⁰ Bylos 2 tomas, 107-108, 117-118, 124-125, 132-133, 139-140, 146-147 lapai.

⁸¹ Bylos 2 tomas, 72, 96, 107, 117, 124, 132, 139, 146 lapai.

⁸² Bylos 2 tomas, 95, 106, 116, 123, 131, 138, 145, 152 lapai.

⁸³ Degalinės, esančios Savanorių pr. 121, Vilniuje; Raudondvario pl. 82, Kaune; Gardino g. 53, Druskininkuose; Muitinės g. 22, Jurbarkė; Vilniaus g. 3a, Prienuose; Panevėžio g. 5, Rokiškyje; Sodų g. 1, Šakiuose; Vilniaus g. 33, Trakuose; Čiurlionio g. 63, Varėnoje; Statybininkų g. Pakruojyje; Rytinio kelio 2, Šilalėje; Adomiškių km., Marijampolės raj.; Smėlynės g. 169, Panevėžyje; Antakalnio g. 128, Vilniuje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; J. Basanavičiaus g. 95b, Kėdainiuose; Vilniaus g. 5a, Šalčininkuose; Užuovėjos km., Radviliškio raj.; Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj.; Miško g. 64, Radviliškyje.

⁸⁴ Priedo Nr. 1 prie Jungtinės veiklos sutarties 2004 m. spalio 1 d. pakeitimas (bylos 6 tomas, 14-15 lapai)..

⁸⁵ Priedo Nr. 3 prie Jungtinės veiklos sutarties 2008 m. birželio 4 d. pakeitimas (bylos 6 tomas, 33 lapas)..

⁸⁶ Bylos 5 tomas, 12, 50 lapai, bylos 4 tomas, 71 lapas.

⁸⁷ Raseinių rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 16 d. raštas (bylos 7 tomas, 37 lapas), Vilniaus rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 12 d. raštas (bylos 7 tomas, 15-16 lapai).

Raseiniuose, licenciją turėjo nuo 2004 m. spalio 21 d. ir degalinės, esančios Kalnujų km., Raseinių raj., licenciją turėjo nuo 2008 m. liepos 1 d.⁸⁸. Be to, išduotų licencijų galiojimo metu informaciją apie pajamas šiose degalinėse iki jų įnešimo į jungtinę veiklą Valstybinei mokesčių inspekcijai teikė UAB „Baltic Petroleum“⁸⁹.

(66) 2008 m. sausio 10 d. UAB „Baltic Petroleum“ į jungtinę veiklą įnešė degalinę, esančią Dėdeliškių km., Trakų raj.⁹⁰. Šioje degalinėje prieš jos perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutartimi nuo 2006 m. gruodžio 7 d. licenciją verstis mažmenine prekyba degalais turėjo UAB „Lukoil Baltija“⁹¹. Kitų duomenų apie šią degalinę eksploatuojančių subjektų pasikeitimus prieš jos įnešimą į jungtinę veiklą nenustatyta.

1.3.2. Degalinių eksploatavimas po jų įnešimo į jungtinę veiklą

(67) Pagal Jungtinės veiklos sutarties 4.4 dalį UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę priimti su degalinių valdymu susijusius sprendimus (kaip išdėstyta Nutarimo (12) pastraipoje) 2003 m. gruodžio 31 d. į jungtinę veiklą įneštų degalinių, nurodytų Nutarimo (62) pastraipoje, atžvilgiu nuo Jungtinės veiklos sutarties pasirašymo dienos. Pagal Jungtinės veiklos sutarties 4.4 dalį nuo Jungtinės veiklos sutarties pasirašymo, UAB „Lukoil Baltija“ buvo atsakinga už perduotų degalinių išsaugojimą ir naudojimą Jungtinės veiklos sutartyje numatytais tikslais.

(68) Pagal 2007 m. Jungtinės veiklos redakciją UAB „Lukoil Baltija“ teisę naudotis po 2007 m. kovo 30 d. į jungtinę veiklą įneštomis degalinėmis įgijo nuo atitinkamos degalinės priėmimo – perdavimo akto pasirašymo dienos.

(69) Taigi, atitinkamai nuo Jungtinės veiklos sutarties sudarymo ar degalinių priėmimo – perdavimo akto pasirašymo dienos UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę priimti Jungtinės veiklos sutarties 5.1 dalyje išvardintus sprendimus degalinių, įneštų į jungtinę veiklą, atžvilgiu.

(70) Konkurencijos taryba nustatė, kad naftos produktų tiekimas į degalines, kurias UAB „Lukoil Baltija“ eksploatuoja pagal Jungtinės veiklos sutartį, vyksta lygiai taip pat, kaip ir į degalines, priklausančias UAB „Lukoil Baltija“ nuosavybės teise. Tiekimą organizuoja ir apmoka UAB „Lukoil Baltija“. Bendrovė taip pat savarankiškai priima sprendimus dėl produktų tiekimo šaltinio⁹².

(71) Vertinant Jungtinės veiklos sutarties 5.1 (c) ir 5.1 (d) punktus, nustatyta, kad UAB „Baltic Petroleum“ rekomendacijų ir pasiūlymų dėl parduodamų prekių kainų bei dėl nuolaidų sistemų UAB „Baltic Petroleum“ neteikia. UAB „Baltic Petroleum“, raštu paprašyta pateikti informaciją apie tai, kaip praktikoje taikomos Jungtinės sutarties 5.1 (c) ir (d) punktų nuostatos, nurodė, kad „UAB „Baltic Petroleum“ perduotų degalinių valdytojams neteikia ir neteikė rekomendacijų ir pasiūlymų dėl degalinėse parduodamų prekių ir teikiamų paslaugų kainų bei nuolaidų sistemų, taip pat nenustatinėjo ir nenustatinėja kainų“⁹³. Be to, paminėtina, kad Jungtinės veiklos sutartis nenumato sankcijų UAB „Lukoil Baltija“ už nesivadovavimą šiomis galimomis UAB „Baltic Petroleum“ rekomendacijomis. UAB „Baltic Petroleum“ teigimu, „jungtinės veiklos sutartyje nėra numatyta, kad partneriai yra įpareigoti taikyti rekomenduojamas kainas ir nuolaidų sistemas“⁹⁴.

(72) Pastebėtina, kad UAB „Lukoil Baltija“ savarankiškai priima sprendimus dėl mažmeninių benzino ir dyzelino kainų bei nuolaidų sistemų, pagal Jungtinės veiklos sutartį eksploatuojamose degalinėse. Kaip nurodė UAB „Lukoil Baltija“, „UAB „Lukoil Baltija“ netaiko

⁸⁸Raseinių rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 16 d. raštas (bylos 7 tomas, 37 lapas), Vilniaus rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 12 d. raštas (bylos 7 tomas, 15-16 lapai). Degalinės, esančios Kalnujų km., Raseinių raj., priėmimo – perdavimo aktas buvo pasirašytas 2008 m. birželio 30 d. Bylos 2 tomas, 156 lapas.

⁸⁹Valstybinės mokesčių inspekcijos 2012 m. lapkričio 7 d. raštas (bylos 9 tomas, 8 lapas)..

⁹⁰Priedo Nr. 3 prie Jungtinės veiklos sutarties 2008 m. sausio 10 d. pakeitimas (bylos 6 tomas, 31 lapas)..

⁹¹Trakų rajono savivaldybės administracijos 2012 m. spalio 18 d. raštas (bylos 7 tomas, 31 lapas)..

⁹²UAB „Lukoil Baltija“ 2011 m. rugpjūčio 11 d. raštas (bylos 2 tomas, 12 lapas).

⁹³UAB „Baltic Petroleum“ 2011 m. rugpjūčio 12 d. raštas (bylos 4 tomas, 8 lapas).

⁹⁴UAB „Baltic Petroleum“ 2011 m. rugpjūčio 12 d. raštas (bylos 4 tomas, 8 lapas).

UAB „Baltic Petroleum“ rekomenduojamų kainų ir nuolaidų sistemų, kadangi tokių rekomendacijų nėra buvę. UAB „Lukoil Baltija“ visada savarankiškai priima sprendimus dėl mažmeninių benzino ir dyzelino kainų bei nuolaidų sistemų⁹⁵. Kaip toliau nurodė UAB „Lukoil Baltija“, „UAB „Lukoil Baltija“ taiko tik savo pačios nuolaidų sistemas, kurios yra vienodai taikomos visose UAB „Lukoil Baltija“ degalinių tinklo degalinėse“⁹⁶.

(73) UAB „Lukoil Baltija“ eksploatuodama degalines veiklą jose vykdė, naudodama LUKOIL prekės ženklą⁹⁷. Teisę verslo praktikoje naudotis LUKOIL išskirtinių teisių kompleksu⁹⁸ (įskaitant teisę naudotis LUKOIL prekės ženklu) UAB „Lukoil Baltija“ į jungtinę veiklą įnešė 2010 m. birželio 6 d. Be to, UAB „Lukoil Baltija“ 2011 m. kovo 17 d. į jungtinę veiklą įnešė ir išorinius mokėjimo terminalus (įskaitant degalinės valdymo, apskaitos ir atsiskaitymo sistemą, naudojimosi teises į *Petronics* ir *Oracle* programinę įrangą). UAB „Lukoil Baltija“ išipareigojo šiuos išorinius mokėjimo terminalus (OPT) Jungtinės veiklos sutarties pagrindu valdomose degalinėse diegti savo pastangomis ir lėšomis⁹⁹.

(74) Konkurencijos taryba nustatė, kad degalinių, pagal Jungtinės veiklos sutartį įneštų į jungtinę veiklą, valdymas nesiskiria nuo degalinių, priklausančių UAB „Lukoil Baltija“ nuosavybės teise valdymo. UAB „Lukoil Baltija“ atstovai apklausos metu nurodė, kad „esminių valdymo skirtumų nėra <...>. Darbuotojai degalinėje net nežino, kokioje degalinėje dirba. Kasdienės veiklos požiūriu – visiškai tas pats“¹⁰⁰.

(75) Pažymėtina, kad degalinėse, įnešose į jungtinę veiklą, darbuotojus parenka ir įdarbina, be kita ko, sprendimus dėl darbo režimo priima UAB „Lukoil Baltija“¹⁰¹.

1.4. Degalinių, įneštų į jungtinę veiklą, ir UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos

(76) Remiantis Jungtinės veiklos sutartimi, BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusios ir UAB „Baltic Petroleum“ Turto nuomos sutartimi valdomos Nutarimo (62) pastraipoje nurodytos degalinės buvo perduotos eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“.

(77) Atsižvelgiant į tai, 1 lentelėje yra pateikiamos degalinių¹⁰² bendrosios pajamos 2002 m., t. y. bendrosios pajamos paskutiniaisiais metais prieš šių degalinių perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutarties pagrindu.

1 lentelė: 2003 m. gruodžio 31 d. įneštų į jungtinę veiklą degalinių bendrosios pajamos paskutiniaisiais metais prieš jų perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai¹⁰³

Eil. nr.	Degalinė	Degalinės bendrosios pajamos 2002 m., litai
1.	Antakalnio g. 128, Vilnius	2 092 252
2.	Savanorių pr. 121, Vilnius	duomenų apie degalinės pajamas nėra
3.	Klaipėdos pl. 44, Palanga	1 499 538
4.	Klaipėdos pl. 4 a, Šilutė	1 315 686

⁹⁵ UAB „Lukoil Baltija“ 2011 m. rugpjūčio 11 d. raštas (bylos 2 tomas, 12 lapas).

⁹⁶ UAB „Lukoil Baltija“ 2011 m. rugpjūčio 11 d. raštas (bylos 2 tomas, 12 lapas).

⁹⁷ „Prekinis ženklas“, remiantis Jungtinės veiklos sutartimi, reškia LUKOIL prekinį ženklą, naudojamą franšizės sutarties, registruotos Lietuvos Respublikos Valstybiniame Patentų biure, pagrindu. 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcija (bylos 6 tomas, 24 lapas).

⁹⁸ 2010 m. birželio 6 d. UAB „Lukoil Baltija“ papildomai į jungtinę veiklą įnešė teisę naudoti verslo veikloje naftos kompanijos LUKOIL išskirtinių teisių kompleksu (įskaitant, bet neapsiribojant prekiniais ženklais, firminiu stiliumi, *know-how*) 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcija (bylos 2 tomas, 24 lapas).

⁹⁹ 2007 m. Jungtinės veiklos sutarties redakcija (bylos 2 tomas, 24 lapas).

¹⁰⁰ Konkurencijos tarybos 2012 m. vasario 8 d. paaiškinimų protokololas, atsakymas į 9 klausimą (bylos 2 tomas, 29 lapas).

¹⁰¹ Bylos 2 tomas, 156 lapas.

¹⁰² Kadangi 8 degalinės iki įnešimo į jungtinę veiklą buvo eksploatuojamos UAB „Lukoil Baltija“ ir šiai koncentracijai buvo duotas Konkurencijos tarybos leidimas (Nutarimo (55) pastraipa), šių degalinių bendrosios pajamos nevertintinos.

¹⁰³ UAB „Baltic Petroleum“ 2012 m. rugpjūčio 31 d. raštas (bylos 5 tomas, 11 lapas), Valstybinės mokesčių inspekcijos 2012 m. lapkričio 7 d. raštas (bylos 9 tomas, 6-8 lapai), UAB „Milda“ 2012 m. spalio, 11 d. raštas (bylos 9 tomas, 11 lapas), Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2013 m. rugpjūčio 19 d. raštas (bylos 9 tomas, 22-35 lapai).

Eil. nr.	Degalinė	Degalinės bendrosios pajamos 2002 m., litai
5.	Santaikos g. 33, Alytus	2 048 496
6.	Turistų g. 92, Lazdijai	1 843 523
7.	Miško g. 64, Radviliškis	1 102 603
8.	Panevėžio g. 5, Rokiškis	0
9.	J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiai	degalinė buvo eksploatuojama 3 mėn., duomenų apie pajamas nėra
10.	Kalvarijų g. 161a, Vilnius	2 337 559
11.	Vilniaus g. 5 a, Šalčininkai	duomenų apie degalinės pajamas nėra
12.	Smėlynės g. 169, Panevėžys	1 012 406
13.	Statybininkų g., Pakruojis	178 870
14.	Rytinio kelio 2, Šilalė	0
15.	Rinktinės g. 59, Vilnius	3 087 234
16.	Užuovėjos km., Radviliškio raj.	1 678 656
17.	Klaipėdos g. 34, Priekulė, Klaipėdos raj.	1 084 635

(78) 2004 m. – 2008 m. UAB „Baltic Petroleum“ papildomai į jungtinę veiklą įnešė degalines, nurodytas 2 lentelėje, kurioje pateikiamos degalinių bendrosios pajamos paskutiniais metais prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą, t. y. paskutiniais metais prieš degalinių perdavimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutartimi.

2 lentelė: Degalinių, 2004 m. – 2008 m., įneštų į jungtinę veiklą, bendrosios pajamos paskutiniais metais prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą¹⁰⁴

Eil. nr.	Degalinė	Degalinės įnešimo į jungtinę veiklą metai	Degalinės bendrosios paskutiniais metais prieš degalinės įnešimą į jungtinę veiklą, litai
1.	Užubalių km., Vilniaus raj.	2004 m.	3 290 912
2.	Vilniaus g. 30, Raseiniai	2004 m.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
3.	Kalnujų km., Raseinių raj.	2008 m.	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]
4.	Dėdeliškių km., Trakų raj.	2008 m.	11 161 830

(79) Konkurencijos taryba nustatė, kad UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos 2002 m. ir 2007 m. buvo daugiau kaip penki milijonai litų¹⁰⁵.

(80) Pažymėtina, kad 2003 m. ir 2008 m. degalinių, įneštų į jungtinę veiklą, ir UAB „Lukoil Baltija“ suminės bendrosios pajamos buvo daugiau kaip penkiasdešimt milijonų litų.

1.5. Dėl nagrinėjamų įneštų į jungtinę veiklą degalinių

(81) Apibendrinus aukščiau pateiktą informaciją, pažymėtina, kad iš 29 degalinių (žr. Nutarimo (21) pastraipą), kurias Jungtinės veiklos sutarties pagrindu į jungtinę veiklą įnešė UAB „Baltic Petroleum“ ir eksploatavo UAB „Lukoil Baltija“, kaip galimas pažeidimas nenagrinėtos šios degalinės:

- (a) degalinė, esanti Statybininkų g., Pakruojuje, nes kaip nurodyta Nutarimo (54) pastraipoje, ją iki 2004 m. sausio 1 d. eksploatavo UAB „Lukoil Baltija“, ir degalinė, esanti Panevėžio g. 5, Rokiškyje, nes, kaip nurodyta Nutarimo (22) pastraipoje, iki įnešimo į jungtinę veiklą nebuvo eksploatuojama, be to, šios degalinės iš jungtinės veiklos buvo pašalintos 2004 m. sausio 12 d., t. y. nepraėjus mėnesiui nuo jų įnešimo į jungtinę veiklą;
- (b) 2 degalinės, esančios Užubalių km., Vilniaus raj., ir Vilniaus g. 30, Raseiniuose, nes, kaip nurodyta Nutarimo 2 lentelėje, jų pajamos paskutiniais metais prieš įnešimą

¹⁰⁴ UAB „Baltic Petroleum“ 2013 m. birželio 5 d. raštas (bylos 5 tomas, 18 lapas), Valstybinės mokesčių inspekcijos 2012 m. lapkričio 7 d. raštas (9 tomas, 6-8 lapai).

¹⁰⁵ UAB „Lukoil Baltija“ 2012 m. kovo 2 d. raštas (bylos 2 tomas, 41 lapas).

- 2004 m. į jungtinę veiklą metais (t. y. 2003 m. pajamos) kartu neviršijo Konkurencijos įstatyme numatytos penkių milijonų litų ribos;
- (c) degalinė, esanti Dėdeliškių km., Trakų raj., nes, kaip nurodyta Nutarimo (66) pastraipoje, iki jos įnešimo į jungtinę veiklą 2008 m. nuo 2006 m. degalinę eksploatavo tas pats ūkio subjektas – UAB „Lukoil Baltija“, o duomenų apie šią degalinę valdžiusių subjektų pasikeitimus nenustatyta;
  - (d) 8 degalinės, esančios Raudondvario pl. 82, Kaune, Gardino g. 53, Druskininkuose, Muitinės g. 22, Jurbarke, Vilniaus g. 3a, Prienuose, Sodų g. 1, Šakiuose, Vilniaus g. 33, Trakuose, Čiurlionio g. 53, Varėnoje, Adomiškių k., Marijampolės raj., nes, kaip nurodyta Nutarimo (55) pastraipoje, šias degalines jau nuo 2001 m. eksploatavo UAB „Lukoil Baltija“, be kita ko, šiai koncentracijai 2001 m. rugpjūčio 23 d. buvo duotas Konkurencijos tarybos leidimas.

(82) Atitinkamai apibendrinus aukščiau nurodytas aplinkybes, susijusias su įvairių degalinių valdymo teisių ir valdytojų pasikeitimais, kaip galimas pažeidimas UAB „Lukoil Baltija“ nepranešus ir įgyvendinus koncentraciją be Konkurencijos tarybos leidimo, nagrinėjamas šių degalinių (toliau – Degalinės) kontrolės įgijimas:

- (a) 2003 m. į jungtinę veiklą įneštos degalinės, esančios Antakalnio g. 128, Vilniuje; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Miško g. 64, Radviliškyje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Užuvėjos km., Radviliškio raj.; Savanorių pr. 121, Vilniuje; Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose; J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose; Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj.; Rytinio kelio 2, Šilalėje; ir Smėlynės g. 169, Panevėžyje.;
- (b) 2008 m. į jungtinę veiklą įnešta degalinė, esanti Kalnujų km., Raseinių raj.

1.6. Dėl leidimų vykdyti koncentraciją

(83) Konkurencijos taryba nenustatė, jog UAB „Lukoil Baltija“ būtų pateikusi Konkurencijos tarybai pranešimus apie ketinamas vykdyti koncentracijas įsigyjant teisę eksploatuoti Nutarimo (82) pastraipoje nurodytas degalines.

2. Tyrimo išvados ir dėl jų pateikta UAB „Lukoil Baltija“ nuomonė bei paaiškinimai

(84) Tyrimas buvo baigtas ir tyrimo metu nustatytos aplinkybės bei padarytos išvados buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų skyriaus 2013 m. spalio 31 d. pranešime apie atliktą tyrimą Nr. 5S-24¹⁰⁶ (toliau – Pranešimas). Pranešime padaryta išvada, jog UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutarties pagrindu 2003 m. gruodžio 31 d. įgijo 15 degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje, Klaipėdos pl. 44, Palangoje, Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje, Santaikos g. 33, Alytuje, Turistų g. 92, Lazdijuose, Miško g. 64, Radviliškyje, Kalvarijų g. 161a, Vilniuje, Rinktinės g. 59, Vilniuje, Užuvėjos km., Radviliškio raj., Savanorių pr. 121, Vilniuje, Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose, J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose, Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., Rytinio kelio 2, Šilalėje ir Smėlynės g. 169, Panevėžyje, o 2008 m. birželio 30 d. degalinės, esančios Kalnujų km., Raseinių raj., kontrolę ir tokie veiksmai, laikytini koncentracijomis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 2 punkto prasme. Nepranešus apie šių degalinių kontrolės įgijimą ir negavus Konkurencijos tarybos leidimo, UAB „Lukoil Baltija“ pažeidė Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimus, įpareigojančius apie numatomą vykdyti koncentraciją pranešti Konkurencijos tarybai, kai koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos viršija Konkurencijos įstatyme numatytas bendrąsias pajamų ribas, ir gauti leidimą iki tokios koncentracijos įgyvendinimo.

¹⁰⁶ Bylos 11 tomas, 1-46 lapai. Pranešimo išrašas be komercinių paslapčių (bylos 10 tomas, 1-46 lapai).

(85) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, UAB „Lukoil Baltija“ buvo supažindinta su tyrimo išvadomis ir su bylos medžiaga, taip pat informuota apie galimybę pateikti nuomonę dėl tyrimo išvadų.

(86) UAB „Lukoil Baltija“ 2013 m. lapkričio 14 d. pateikė Konkurencijos tarybai prašymą atnaujinti tyrimą ir jį sustabdyti, kol bus teisme išnagrinėtas klausimas dėl Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 2S-4 teisėtumo ir pagrįstumo. Šis UAB „Lukoil Baltija“ prašymas nebuvo patenkintas¹⁰⁷. UAB „Lukoil Baltija“ apskundė tokį Konkurencijos tarybos 2013 m. gruodžio 2 d. sprendimą Vilniaus apygardos administraciniam teismui (administracinė byla Nr. I-4609-764/2014), be kita ko, prašydama teismo sustabdyti Konkurencijos tarybos procedūrą dėl šiame Nutarime nagrinėjamo pažeidimo.

(87) UAB „Lukoil Baltija“ 2013 m. lapkričio 27 d. raštu pateikė paaiškinimus¹⁰⁸ dėl tyrimo išvadų, su kuriomis nesutiko ir pirmiausia nurodė, jog apie ketinimą įgyti degalinių valdymą UAB „Lukoil Baltija“ dar 2001 m., kai bendrovė, įgijusi 37 proc. balsavimo teisių BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime, įgijo ir BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausančių degalinių kontrolę. Pranešimas apie šią koncentraciją Konkurencijos tarybai buvo pateiktas 2001 m. rugsėjo 6 d. ir atitinkamai buvo duotas 2001 m. spalio 4 d. Konkurencijos tarybos leidimas vykdyti koncentraciją.

(88) UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, nagrinėjamu atveju teisės naudoti kitiems ūkio subjektams priklausančias degalines įgijimas negali būti kvalifikuojamas kaip koncentracija, nes degalinė nelaikytina savarankiška ūkio subjekto dalimi. Pasak UAB „Lukoil Baltija“, turto sandoriai gali tenkinti koncentracijos požymius tik tada, kai turtas perduodamas ne pavienis, o kartu su patalpose vykdyta veikla susijusiu turtu, darbuotojais, sutartimis, kitais elementais, nes tik tokio komplekso kontrolės įgijimas gali nulemti ilgalaikius pokyčius rinkos struktūroje. UAB „Lukoil Baltija“ teigimu, atsižvelgiant į tai, kad kitiems ūkio subjektams priklausančios degalinės buvo įneštos į jungtinę veiklą be personalo, sutarčių, integruotų verslo procesų, prekės ženklo, pavadinimo, programinės įrangos ir išorinių mokėjimo terminalų, teisės naudotis šiomis degalinėmis įgijimas negali būti laikomas koncentracija.

(89) Bendrovė taip pat atkreipė dėmesį, jog Pranešime padarytos išvados prieštarauja Konkurencijos tarybos praktikai, nes Konkurencijos taryba jau kelis kartus atsisakė nagrinėti pranešimus apie koncentraciją, kadangi ketinamos išsinuomoti komercinės paskirties patalpos nelaikytinos savarankiškos ūkinės veiklos vienetu, kuriam būtų priskirta tam tikra apyvarta rinkoje, o įmonės įgytos nuomos teisės negali būti vertinamos kaip suteikiančios įmonei kito ūkio subjekto kontrolę. UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, ji įgijo teisę laikinai valdyti ir naudotis komercinės paskirties nekilnojamojo turto objektus – degalines, tačiau neįgijo jokių papildomų teisių, todėl ir teisė eksploatuoti degalines negali būti kvalifikuojama kaip koncentracija.

(90) UAB „Lukoil Baltija“ pažymėjo, jog tarp 15 degalinių, 2003 m. įneštų į jungtinę veiklą, yra dideli atstumai ir kiekviena degalinė galėtų būti priskirta atskirai geografinėi rinkai. Atsižvelgiant į tai, jog kiekviena degalinė buvo įgyta iš esmės atskiroje geografinėje rinkoje, šių degalinių įnešimas į jungtinę veiklą negali būti kvalifikuojamas kaip viena koncentracija ir kiekvienos iš šių degalinių bendrosios pajamos turi būti vertinamos atskirai.

(91) UAB „Lukoil Baltija“ teigimu, nagrinėjamu atveju patraukimo atsakomybės senaties terminas turi būti taikomas nuo tada, kai bendrovė įgijo aptariamų degalinių valdymą.

(92) UAB „Lukoil Baltija“, be kita ko, atkreipė dėmesį, jog jeigu būtų sprendžiamas bendrovės atsakomybės taikymo klausimas, būtina tinkamai atsižvelgti į su tariamu pažeidimu susijusias, o ne apskritai visas bendrovės eksploatuoti perduotų degalinių pajamas ir baudos dydį skaičiuoti nuo nagrinėjamų degalinių pajamų, gautų iš mažmeninės degalų prekybos.

---

¹⁰⁷ Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų skyrius 2013 m. lapkričio 19 d. raštu nurodė, kad nėra pagrindo teikti klausimą dėl tyrimo atnaujinimo ir sustabdymo svarstyti Konkurencijos tarybai. UAB „Lukoil Baltija“ 2013 m. lapkričio 21 d. skundu Draudžiamų susitarimų skyriaus raštą apskundė Konkurencijos tarybai, kuri 2013 m. gruodžio 2 d. protokoliniu nutarimu atmetė UAB „Lukoil Baltija“ skundą.

¹⁰⁸ Bylos 13 tomas, 45-79 lapai.

(93) Pažymėtina, jog Vilniaus apygardos administracinis teismas Nutarimo (86) pastraipoje nurodytoje administracinėje byloje 2013 m. gruodžio 12 d. nutartimi tenkino UAB „Lukoil Baltija“ prašymą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių ir uždraudė Konkurencijos tarybai iki teismo sprendimo įsiteisėjimo atlikti veiksmus šioje Konkurencijos taryboje nagrinėjamoje byloje. Tačiau Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2014 m. kovo 26 d. nutartimi¹⁰⁹ Vilniaus apygardos administracinio teismo 2013 m. gruodžio 12 d. nutartį pakeitė ir UAB „Lukoil Baltija“ prašymą atmetė, t. y. reikalavimo užtikrinimo priemonės buvo panaikintos ir Konkurencijos taryba galėjo tęsti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą.

(94) UAB „Lukoil Baltija“ 2014 m. balandžio 10 d. pateikė Konkurencijos tarybai prašymą¹¹⁰ dėl tyrimo atnaujinimo bei sustabdymo, taip pat dėl galimybės susipažinti su 2001 m. Konkurencijos tarybos koncentracijos „Dėl leidimo UAB „Lukoil Baltija“ vykdyti koncentraciją, UAB „Lukoil Baltija“ ir AB Vilniaus bankas sudarant reikalavimo perleidimo sutartį, pagal kurią įgyjamos 37 proc. balsavimo teisės AB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime“ nagrinėjimo medžiaga¹¹¹ (toliau – 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiaga), įskaitant ir Konkurencijos tarybos pareigūnų parengtą pažymą dėl 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo (toliau – Pažyma).

(95) UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, atsižvelgiant į tai, jog Vilniaus apygardos administraciniame teisme yra administracinė byla Nr. I-136-142/2014 dėl Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 2S-4, kuriuo UAB „Lukoil Baltija“, įgijusi 3 degalinių kontrolę, pripažinta pažeidusi Konkurencijos įstatymą, teisėtumo ir pagrįstumo (toliau – Administracinė byla), be to, Administracinė byla yra betarpiškai susijusi su nagrinėjama byla Konkurencijos taryboje¹¹², tyrimas dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams turėtų būti atnaujintas ir sustabdytas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 4 dalimi.

(96) UAB „Lukoil Baltija“ taip pat nurodė, kad tuo atveju, jei nebus leista susipažinti su Konkurencijos tarybos administracijos darbuotojo pažyma nagrinėjant 2001 m. koncentraciją, bus apribota ūkio subjekto teisė į gynybą.

(97) 2014 m. balandžio 14 d. įvyko Konkurencijos tarybos bylos nagrinėjimo posėdis (Konkurencijos tarybos 2014 m. balandžio 16 d. protokolas Nr. 4S-3/2014)¹¹³, kuriame dalyvavo bei turėjo galimybę pasisakyti UAB „Lukoil Baltija“ atstovai.

(98) Posėdžio metu UAB „Lukoil Baltija“ atstovai pateikė papildomus rašytinius paaiškinimus¹¹⁴, susijusius su argumentais, jog nagrinėjamu atveju degalinė negali būti laikoma savarankiškos ūkinės veiklos vienetu, nesutiko su Pranešimo išvadomis ir palaikė UAB „Lukoil Baltija“ poziciją raštu pateiktoje nuomonėje. Posėdžio metu UAB „Lukoil Baltija“ įgalioti atstovai papildomai nurodė, jog įvertinus tai, kad 2001 m. bendrovė įgijo degalinių kontrolę ir Jungtinės veiklos sutartimi nebuvo įgyta kontrolė Konkurencijos įstatymo prasme, UAB „Lukoil Baltija“ objektyviai negalėjo tikėtis ar suprasti, kad jai reikia naujo Konkurencijos tarybos leidimo, todėl nėra bendrovės kaltės. Taip pat pažymėjo, jog prekės ženklas bei taikomas verslo modelis yra

¹⁰⁹ LVAT 2014 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS⁵⁵²-207/2014 UAB „Lukoil Baltija“ v Konkurencijos taryba.

¹¹⁰ Bylos 12 tomas, 66-75 lapai.

¹¹¹ Konkurencijos taryba priėmė 2001 m. spalio 4 d. nutarimą Nr. 114, kuriuo buvo leista UAB „Lukoil Baltija“ vykdyti koncentraciją UAB „Lukoil Baltija“ ir AB Vilniaus bankas sudarant reikalavimo perleidimo sutartį, pagal kurią įgyjamos 37 proc. balsavimo teisės AB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime, pagal pateiktą pranešimą.

¹¹² Konkurencijos taryba 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 1S-76 pradėjo tyrimą dėl UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Luktarna“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimams. Konkurencijos taryba 2012 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 1S-117 buvo išskirtas į du atskirus tyrimus: 1) tyrimas dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų įgijus teisę valdyti UAB „Okseta“ priklausančias degalines (baigtas Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 2S-4); 2) šiame Nutarime aprašytas tyrimas dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų jungtinės veiklos sutarties su UAB „Baltic Petroleum“ pagrindu įgijus 16 degalinių kontrolę. Nutarimo (2)-(3) pastraipos.

¹¹³ Bylos 14 tomas, 1-16 lapai.

¹¹⁴ Bylos 12 tomas, 76-100 lapai.

svarbūs elementai, todėl vien tik perduota pati degalinė be šių elementų nėra savarankiškos ūkinės veiklos vienetu.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(99) Degalinių, nurodytų Nutarimo (82) pastraipoje, įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos¹¹⁵ 10 straipsnio 1 dalyje buvo nurodyta, kad apie numatomą vykdyti koncentraciją privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, jeigu koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu trisdešimt milijonų litų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų.

(100) Šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga ūkio subjektams apie numatomą įvykdyti koncentraciją pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, kai koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penkiasdešimt milijonų litų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų.

(101) Taigi, pranešti Konkurencijos tarybai bei gauti leidimą koncentracijai būtina, jeigu tenkinamos dvi sąlygos, t. y. sandoris laikytinas koncentracija Konkurencijos įstatymo prasme ir viršijamos nustatytos koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų ribos. Pagal Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalį pranešimas apie koncentraciją turi būti pateiktas Konkurencijos tarybai iki koncentracijos įgyvendinimo. Be to, Konkurencijos įstatymo 10 straipsnio 1 dalis numato, kad koncentracijoje, apie kurią privaloma pranešti, dalyvaujantys ūkio subjektai ar kontroliuojantys asmenys neturi teisės įgyvendinti koncentracijos tol, kol bus priimtas Konkurencijos tarybos nutarimas pagal Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punktą.

(102) Degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusioje, tiek šiuo metu galiojančioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje¹¹⁶ numatyta, kad Konkurencijos taryba tiria, be kita ko, koncentracijos vykdymą apie tai nepranešus ar negavus leidimo arba pažeidžiant nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ar įpareigojimus, taip pat koncentracijos tęsimą jos sustabdymo laikotarpiu.

(103) LVAT nagrinėdamas šias Konkurencijos įstatymo nuostatas, konstatavo, jog tam, kad būtų galima pritaikyti Konkurencijos įstatyme numatytą atsakomybę už minėtų teisės normų pažeidimą, turi būti nustatytos trys sąlygos¹¹⁷:

- (a) konkrečiais ūkio subjekto (ūkio subjektų) veiksmais įgyvendinta koncentracija;
- (b) koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penkiasdešimt milijonų litų ir kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų;
- (c) pranešimas apie koncentraciją Konkurencijos tarybai nebuvo pateiktas iki koncentracijos įgyvendinimo.

¹¹⁵ Nuo 2003 m. liepos 25 d. iki 2012 m. gegužės 1 d. galiojusi Konkurencijos įstatymo redakcija.

¹¹⁶ Šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 22 straipsnio 1 dalies 4 punktas.

¹¹⁷ LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012, AB „City Service“ v Konkurencijos taryba.

3. Dėl UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ sudarytos Jungtinės veiklos sutarties vertinimo Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies prasme

(104) Kaip paaiškinta Nutarimo (81) ir (82) pastraipose, kaip pažeidimas UAB „Lukoil Baltija“ nepranešus ir įgyvendinus koncentraciją be Konkurencijos tarybos leidimo, nagrinėjamas šių degalinių kontrolės įgijimas:

- (a) 2003 m. į jungtinę veiklą įneštų 15 degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Miško g. 64, Radviliškyje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Užuovėjos km., Radviliškio raj.; Savanorių pr. 121, Vilniuje; Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose; J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose; Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj.; Rytinio kelio 2, Šilalėje, ir Smėlynės g. 169, Panevėžyje.;
- (b) 2008 m. į jungtinę veiklą įnešta degalinė, esanti Kalnujų km., Raseinių raj.

3.1. Dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų, kuriais buvo įgyvendinta koncentracija

(105) Analizuojant, ar ūkio subjekto veiksmai laikytini koncentracija, vadovaujamosi Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4, 8, 9 ir 10 dalimis, kuriose nurodytos koncentracijos, kontrolės, kontroliuojančio asmens ir lemiamos įtakos sąvokos, taip pat Pranešimo apie koncentraciją pateikimo, nagrinėjimo ir bendrųjų pajamų apskaičiavimo tvarka, patvirtinta Konkurencijos tarybos 2000 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 45 „Dėl Pranešimo apie koncentraciją pateikimo, nagrinėjimo ir bendrųjų pajamų apskaičiavimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Koncentracijų nagrinėjimo tvarka).

(106) Atsižvelgiant į tai, kad Konkurencijos įstatymu siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinamumo (Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalis), be to, Konkurencijos taryba yra deklaravusi, kad atlikdama koncentracijų kontrolę remsis Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika ir išaiškinimais dėl koncentracijų kontrolės (Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 3 punktas), vertinant UAB „Lukoil Baltija“ veiksmus taip pat yra atsižvelgiama į Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės¹¹⁸ (toliau – Reglamentas Nr. 139/2004) bei į Europos Komisijos suvestiniame pranešime dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės¹¹⁹ (toliau – Komisijos pranešimas) pateiktus paaiškinimus dėl kontrolės įgijimo vertinimo.

(107) Remiantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 2 punktu, koncentracija, be kita ko, laikomi atvejai, kai ūkio subjektas įgyja kito ūkio subjekto kontrolę įsigydamas to ūkio subjekto turto dalį. Paminėtina, kad Konkurencijos įstatyme nustatyta koncentracijos sąvoka atitinka Reglamente Nr. 139/2004 įtvirtintą koncentracijos sąvoką. Tuo tarpu pagal Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 9 dalį kontroliuojantis asmuo yra juridinis ar fizinis asmuo, turintis arba įgyjantis ūkio subjekto kontrolės teisę.

(108) Remiantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8 dalimi, kontrolė suprantama kaip vysokios iš įstatymų ar sandorių atsirandančios teisės, kurios suteikia juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai, įskaitant: 1) nuosavybės teisę į visą ar dalį ūkio subjekto turto arba teisę naudoti visą ar dalį ūkio subjekto turto; 2) kitas teises, kurios leidžia daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto organų sprendimams ar personalo sudėčiai.

(109) Kaip matyti iš nurodytos kontrolės sąvokos, kontrolė gali būti įgyjama įvairiais būdais – sutarčių, įstatymo ar kitu pagrindu. Komisijos pranešimo 18 dalyje numatyta, kad kontrolę galima įgyti ir sudarius sutartį. Kaip toliau pabrėžta Komisijos pranešime, tam, kad sutartimi būtų perduota

¹¹⁸ OL 2004 m. *specialusis leidimas, skyrius 8, tomas 3, p. 40 – 61.*

¹¹⁹ 2008/C 95/01.

kontrolė, sutartyje turi būti numatytas valdymo bei išteklių kontrolės perdavimas. Prie tokių sutarčių, kurių pagrindu įgyjama kontrolė, Komisijos pranešimas priskiria ir ilgalaikės verslo nuomos susitarimus, kuriais įgyjančiam subjektui suteikiama valdymo ir išteklių kontrolė, nors nuosavybės teisės ar akcijos jam neperduodamos¹²⁰.

(110) Taigi, nagrinėjamu atveju tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ buvo sudaryta Jungtinės veiklos sutartis, kurios pagrindu UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę naudotis į jungtinę veiklą įneštomis Degalinėmis bei jas valdyti. Atsižvelgiant į tai, kad iki Degalinių įnešimo į jungtinę veiklą nagrinėjamų Degalinių kontrolės UAB „Lukoil Baltija“ neturėjo, o po Degalinių įnešimo į jungtinę veiklą UAB „Lukoil Baltija“ įgijo Degalinių kontrolę, darytina išvada, kad Jungtinės veiklos sutarties pagrindu Degalinių įnešimai į jungtinę veiklą laikytini koncentracijomis. Tai pagrindžia toliau pateikti argumentai.

3.1.1. Degalinė kaip savarankiškas ūkinės veiklos vienetas

(111) Konkurencijos įstatymas numato, jog vienas iš būdų, kai koncentracija gali būti įgyvendinama, yra tada, kai ūkio subjektas įgyja kito ūkio subjekto kontrolę įgydamas to ūkio subjekto turto dalį. Remiantis Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 6.1.1, 7, 8 ir 20 punktais, turto kontrolės įgijimas laikomas koncentracija tada, jei šis turtas ar jo dalis gali būti laikomas savarankiškos ūkinės veiklos vienetu. Tuo tarpu pagal Komisijos pranešimo 24 punktą turto kontrolės įgijimas gali būti koncentracija tik tuomet, jei šis turtas ar jo dalis yra rinkoje dalyvaujantis verslas, kuriam galima aiškiai priskirti rinkos apyvartą.

(112) Nagrinėjamu atveju vertinama Jungtinės veiklos sutartis, kurios pagrindu UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę eksploatuoti nagrinėjamas kitiems ūkio subjektams priklausančias Degalines.

(113) Vertinant, ar degalinė laikytina kito ūkio subjekto turto dalimi, galinčia būti savarankiškos ūkinės veiklos vienetu, pažymėtina, jog pagal Jungtinės veiklos sutartį degalinė¹²¹ reiškia „*nekilnojamojo ir kilnojamojo turto kompleksą, kuris yra skirtas verstis mažmenine prekyba naftos produktais ir kitomis prekėmis*“. Be to, remiantis Jungtinės veiklos sutartyje įtvirtintomis sąvokomis, degalinių tinklas¹²² reiškia UAB „Baltic Petroleum“ „*nuosavybės teise ar kitokiu teisiniu pagrindu valdomas degalines, atitinkančias prekybai naftos produktais keliamiems aplinkosaugos ir kitiems reikalavimams*“.

(114) Taigi, įvertinus Jungtinės veiklos sutartyje įtvirtintas sąvokas, teigtina, jog į jungtinę veiklą įnešta degalinė yra nekilnojamojo ir kilnojamojo turto kompleksas, skirtas verstis mažmenine prekyba naftos produktais ir kitomis prekėmis, be kita ko, atitinkantis prekybai naftos produktais keliamus aplinkosaugos ir kitus reikalavimus.

(115) Vadovaujantis Degalinių eksploatavimo taisyklėmis, degalinė yra apibrėžiama kaip specialiai įrengta teritorija kartu su įrenginių ir statinių kompleksu, skirtu degalams priimti, laikyti, perimti, perpilti į kelių transporto priemonės kuro bakus ar kilnojamąsias talpyklas.

(116) Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju Jungtinės veiklos sutartimi, UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai buvo perduotos degalinės su visais jos priklausiniais. Viso šio turto perdavimas kartu, o ne atskirų objektų, užtikrina degalinių tolimesnį funkcionavimą.

(117) Atsižvelgiant į Jungtinės veiklos sutartyje bei Degalinių eksploatavimo taisyklėse įtvirtintas sąvokas, darytina išvada, jog degalinė yra specifinės paskirties bei sudėtingos infrastruktūros turtinis kompleksas, kurį sudaro ne tik degalinės pastatas, bet ir degalinės teritorija, antžeminės ir požeminės talpyklos, rezervuarai, degalų kolonėlės, kiti degalinės skystojo kuro įrenginiai.

¹²⁰ Žr. Europos Komisijos 2001 m. sausio 12 d. bylą COMP/M.2060 – *Bosch / Rexroth*, susijusią su sutartimi dėl kontrolės (*Beherrschungsvertrag*) ir verslo nuoma; 2003 m. gruodžio 5 d. bylą COMP/M.3136 – *GE / Agfa NDT*, susijusią su sutartimi, kuria buvo perduota verslo išteklių, valdymo ir rizikos kontrolė; 2002 m. vasario 11 d. bylą COMP/M.2632 – *Deutsche Bahn / ECT International / United Depots / JV*, susijusią su verslo nuoma.

¹²¹ Nutarimo (9)(9) pastraipa, Bylos 6 tomas, 7 lapas.

¹²² Nutarimo (9) pastraipa, Bylos 6 tomas, 6 lapas.

(118) Be to, kiekvienai degalinei keliami papildomi specifiniai reikalavimai, pavyzdžiui, inžinieriniai, techniniai, sanitariniai, teritorijų planavimo, aplinkosauginiai¹²³. Atkreiptinas dėmesys, jog savivaldybės, vadovaujantis atitinkamais teisės aktais¹²⁴, priima sprendimus dėl degalinių išdėstymo, tvirtindamos specialųjį planą. Pavyzdžiui, iš Panevėžio miesto savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto Panevėžio miesto degalinių išdėstymo specialiojo plano¹²⁵ matyti, kad savivaldybė nustato teritorijas, kuriose galima ir kuriose draudžiama statyti degalines. Taigi, remiantis tuo, kas išdėstyta, matyti, jog tam, kad degalinei būtų suteikiama licencija vykdyti mažmeninę prekybą degalais, ji turi būti pastatyta taip, jog atitiktų teisės aktų reikalavimus, taip pat gali būti pastatyta tik tam tikrose leistinose vietose, darytina išvada, kad degalinė, skirtingai nei paprastos komercinės patalpos, yra specifinės paskirties infrastruktūros kompleksas, skirtas verstis būtent mažmenine prekyba degalais, o ne kokia nors kita ūkine veikla.

(119) Atsižvelgiant į tai, jog degalinė yra skirta verstis būtent mažmenine prekyba degalais, o paprastose komercinėse patalpose gali būti vykdoma įvairi ūkinė veikla, nėra pagrindo paprastas komercinės paskirties patalpas ir degalinę vertinti analogiškai. Todėl UAB „Lukoil Baltija“ argumentai, kad Konkurencijos taryba nukrypsta nuo savo praktikos, kai buvo atsisakyta nagrinėti kaip koncentraciją įvairios paskirties komercinių patalpų nuomos atvejus, yra nepagrįsti ir nedaro įtakos tolesniam nagrinėjamų UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų vertinimui.

(120) Pažymėtina ir tai, jog, kaip nurodyta Nutarimo (42) ir (43) pastraipose, vadovaujantis Energetikos įstatymu ir Leidimų išdavimo taisyklėmis, užsiimti mažmenine prekyba naftos produktais degalinėse galima tik gavus licenciją, be kita ko, kiekvienai degalinei reikia gauti atskirą licenciją. Pastebėtina, kad asmenys, siekiantys gauti licenciją vykdyti mažmeninę prekybą degalais, pagal Leidimų išdavimo taisyklių 21.3.2 punktą nuosavybės teise privalo turėti ar sutarčių pagrindu naudoti skystojo kuro degalinę. Toks pat reikalavimas buvo numatytas ir Degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusiame teisės akte¹²⁶.

(121) Taigi, atsižvelgiant į veiklos pobūdį ir jos specifiką, lyginant su kitomis mažmeninės prekybos rūšimis, darytina išvada, kad degalinė, kaip nekilnojamojo ir kilnojamojo turto kompleksas, yra lemiamas ir svarbiausias mažmeninės prekybos degalais vykdymo rinkoje elementas, be kurio ūkio subjektas apskritai negalėtų gauti licencijos bei vykdyti atitinkamos ūkinės veiklos.

(122) Remiantis tuo, jog degalinė, kaip materialus turtas yra pagrindinis mažmeninės prekybos degalais verslo išteklius, manytina, jog kiti reikalavimai degalinės veiklai vykdyti yra santykinai mažesnės reikšmės ir įgyvendinami neskiriant didesnių finansinių bei laiko sąnaudų, pavyzdžiui, darbuotojų paieška, licencijos gavimas. Tokią išvadą patvirtina tyrimo metu surinkti duomenys bei mažmeninę prekybą naftos produktais reglamentuojantys teisės aktai.

(123) Pastebėtina, kad įmoka už leidimą verstis mažmenine prekyba nefasuotais naftos produktais išdavimą yra 1 300 litų (Nutarimo (43) pastraipa).

(124) Darbuotojų perdavimo kitam ūkio subjektui kartu su degaline taip pat nėra pagrindo laikyti esmine sąlyga sprendžiant dėl degalinės kaip savarankiško ūkinės veiklos vieneto. Kaip minėta Nutarimo (43) pastraipoje, eksploatuoti degalinę gali ne jaunesni kaip 18 metų kvalifikuoti darbuotojai. Kvalifikuotas darbuotojas – tai asmuo, atestuotas teisės aktų nustatyta tvarka ir įgijęs reikiamų žinių ir įgūdžių darbui su eksploatuojamais įrenginiais. Naftos produktų degalinės

¹²³ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. D1-34 patvirtinti Skystojo kuro degalinių projektavimo, statybos ir eksploatavimo aplinkos (išskyrus oro) reikalavimai.

¹²⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Infrastruktūros plėtros (šilumos, elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiųjų planų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 4-240/D1-330, Statybos techninių reikalavimų reglamentu STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. 61.

¹²⁵ Bylos 9 tomas, 36-39 lapai.

¹²⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimas Nr. 113 „Dėl nefasuotų naftos produktų prekybos licencijavimo“.

operatoriaus kvalifikacijai įgyti užtrunka iki 4 savaičių¹²⁷. Minimalus išsilavinimas – pagrindinis išsilavinimas. Prieš leidžiant naujiems darbuotojams savarankiškai dirbti, jiems skiriama ne mažiau kaip 10 darbo dienų (pamainų) stažuotė, prižiūrint kvalifikuotam degalinės darbuotojui. Atsižvelgiant į tai, jog degalinių operatoriams nėra keliami aukšti reikalavimai, darytina išvada, kad ūkio subjektas, įgijęs degalinę be darbuotojų, pakankamai greitai gali priimti kvalifikuotus darbuotojus ir pradėti veiklą. Pastebėtina, kad net ir tuo atveju, jei darbuotojas neturėtų kvalifikacijos, ūkio subjektas gali pakankamai greitai ir be didelių investicijų apmokyti ir įdarbinti naujus darbuotojus bei pradėti vykdyti mažmeninę prekybą degalais.

(125) Vertinant UAB „Lukoil Baltija“ argumentą, jog degalinės buvo perduotos be personalo ir dėl tos priežasties degalinė nėra laikytina savarankišku ūkinės veiklos vienetu, pažymėtina, kad remiantis Degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusiais teisės aktais¹²⁸, nebuvo nustatytas reikalavimas asmeniui, siekiančiam gauti licenciją vykdyti mažmeninę prekybą degalais, pateikti informaciją apie darbuotojus. Taigi, UAB „Lukoil Baltija“ galėjo gauti licencijas vykdyti mažmeninę prekybą degalais Nutarimo (104) pastraipoje nurodytose Degalinėse net ir neturėdama darbuotojų. Be to, aplinkybę, kad nėra sudėtinga surasti naujus darbuotojus (degalinės operatorius) patvirtino ir UAB „Lukoil Baltija“ atstovas 2014 m. balandžio 14 d. Konkurencijos tarybos bylos nagrinėjimo posėdžio metu. Dėl šių priežasčių teigtina, kad darbuotojų paieška nagrinėjamu atveju nereikalauja didelių laiko ir finansinių sąnaudų, o degalinės perdavimas eksploatuoti be darbuotojų nepaneigia aplinkybės, kad degalinė laikytina savarankiškos ūkinės veiklos vienetu.

(126) Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ūkio subjektas, turėdamas teisę valdyti degalinę, gali lengvai ir greitai pradėti mažmeninę prekybą degalais.

(127) Papildomai pastebėtina, kad kiekvienai degalinei jos valdytojas gali aiškiai priskirti tam tikrą apyvartą rinkoje, be kita ko, atskirai vedama kiekvienos degalinės apskaita¹²⁹.

(128) Atsižvelgiant į tai, jog degalinė yra specifinės paskirties bei sudėtingos infrastruktūros kilnojamojo ir nekilnojamojo turto kompleksas, bei į tai, kad mažmeninė prekyba degalais gali būti vykdoma tik teisės aktų reikalavimus atitinkančiose degalinėse ir tik gavus licenciją užsiimti šia veikla, taip pat į tai, kad valdytojas degalinei gali aiškiai priskirti tam tikrą apyvartą rinkoje, darytina išvada, kad degalinė yra tokia ūkio subjekto turto dalis, kuri laikytina savarankiškos ūkinės veiklos vienetu.

(129) Aplinkybę, jog degalinė yra savarankiškos ūkinės veiklos vienetas, patvirtina ir tai, kad pats UAB „Lukoil Baltija“ yra pranešęs Konkurencijos tarybai apie ketinamą vykdyti koncentraciją išsinuomojant 9 AB „Lietuvos kuras“ degalines ir gavęs leidimą vykdyti šią koncentraciją 2001 m. rugpjūčio 23 d.¹³⁰

(130) UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, atsižvelgiant į tai, kad kitiems ūkio subjektams priklausančios degalinės buvo įneštos į jungtinę veiklą be personalo, sutarčių, integruotų verslo procesų, prekės ženklo, pavadinimo, programinės įrangos, išorinių mokėjimo terminalų, teisės naudotis šiomis degalinėmis įgijimas negali būti laikomas koncentracija. Bendrovės nuomone, šias aplinkybes patvirtina skirtingi skelbimai apie parduodamas degalines kaip nekilnojamo turto kompleksą ir apie degalines kaip verslą kartu su darbuotojais ir tiekimo sutartimis.

(131) Vertinant šiuos UAB „Lukoil Baltija“ pateiktus argumentus, paminėtina, jog, remiantis Leidimų išdavimo taisyklėmis, licencijos verstis mažmenine prekyba degalais kartu su degaline nėra perduodamos, todėl kiekvienas naujas degalinės valdytojas, siekdamas ją eksploatuoti, nepriklausomai nuo to, ar perimti darbuotojai, privalo pats gauti minėtą licenciją (Nutarimo (43) pastraipa). Be to, kaip jau minėta Nutarimo (125) pastraipoje, UAB „Lukoil Baltija“ licenciją galėjo

¹²⁷ Nutarimo (44) pastraipa.

¹²⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimas Nr. 113 „Dėl nefasotų naftos produktų prekybos licencijavimo“.

¹²⁹ Naftos produktų, bioproduktų, kitų degiųjų skystų produktų ir gamtinių dujų apskaitos taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. VA-16 „Dėl naftos produktų, bioproduktų, kitų degiųjų skystų produktų ir gamtinių dujų apskaitos taisyklių patvirtinimo“.

¹³⁰ http://kt.gov.lt/index.php?show=nut_view&nut_id=271

gauti per trumpą laiką net neturėdama darbuotojų, be kita ko, nereikėjo didelių finansinių sąnaudų licencijai gauti bei darbuotojų paieškai, todėl aplinkybė, jog kitu atveju degalinė buvo parduodama kartu su darbuotojais, neleidžia daryti išvados, jog nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ perduota turto dalis negali būti laikoma savarankiškos ūkinės veiklos vienetu.

(132) Aplinkybė, jog degalinės buvo perimtos be verslo procesų, prekės ženklo, pavadinimo, programinės įrangos, išorinių mokėjimo terminalų bei tiekimo sutarčių, taip pat nesudaro pagrindo teigti, jog nagrinėjamu atveju degalinė nelaikytina savarankiškos ūkinės veiklos vienetu.

(133) Kaip nurodė UAB „Lukoil Baltija“ atstovas 2014 m. balandžio 14 d. posėdžio metu, prekės ženklas yra tik vienas iš verslui reikalingų elementų¹³¹. Be to, UAB „Baltic Petroleum“ atstovės apklausos metu paprašytos paaiškinti, kodėl sudarant sutartis su UAB „Lukoil Baltija“, kurių pagrindu UAB „Baltic Petroleum“ priklausančios degalinės buvo perduotos UAB „Lukoil Baltija“ valdymui, perduotos degalinės yra valdomos naudojant UAB „Lukoil Baltija“ prekės ženklą, nurodė, jog *„gal dėl prekės ženklo prestižo. Lukoil nesutiktų dirbti su ne savo prekės ženklu“*¹³². Įvertinus šią aplinkybę nagrinėjamu atveju nėra pagrindo teigti, kad prekės ženklo perdavimas laikytinas esminiu reikalavimu degalinės veiklai vykdyti, atitinkamai tai, kad nagrinėjamos degalinės į jungtinę veiklą buvo įneštos be prekės ženklo, nepaneigia išvados, kad šios degalinės laikytinos savarankišku ūkinės veiklos vienetu.

(134) UAB „Lukoil Baltija“ atstovas 2014 m. balandžio 14 d. posėdžio metu taip pat pažymėjo¹³³, jog degalinės veiklai vykdyti *„reikalingas know-how ir aukštesnio lygio vadovavimas, kuris ir sukuria visą verslą, t. y. reikalingas yra degalinės vadovas, degalinės administracija, degalinėje yra apie šimtas įvairių instrukcijų, reglamentų, procedūrų, kurias turi išmanyti, būtent, vadovybė, degalinės vadovas turi būti aukštos kvalifikacijos, kad verslas veiktų, turi būti logistikos, tiekimo, pardavimų, marketingo specialistai, degalinės veikla neapsiriboja vien tik operatoriaus darbu. <...> Tam, kad degalinė pradėtų dirbti, turi praeiti mažiausiai nuo 3 iki 6 mėnesių, tai pasiruošimas, kad atsirastų verslas, visiems procesams paleisti, įsukti, juos organizuoti“*.

(135) Šie paaiškinimai, iš esmės taip pat patvirtina išvadą, kad vertinant, ar degalinės gali būti laikomos savarankiškais ūkinės veiklos vienetais, atskirų ūkinės veiklos elementų svarba gali būti skirtinga. Kaip matyti iš UAB „Lukoil Baltija“ atstovo paaiškinimų, nagrinėjamu atveju tam, kad degalinės kaip turto kompleksai vykdytų veiklą reikėjo jas integruoti į UAB „Lukoil Baltija“ valdomą degalinių tinklą ir pritaikyti veikti pagal UAB „Lukoil Baltija“ verslo modelį¹³⁴, kas iš esmės ir sudaro UAB „Lukoil Baltija“ dalį jungtinėje veikloje. Degalinės nuo įnešimo į jungtinę veiklą ar priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo datos veiklą pradėjo su LUKOIL prekės ženklu ir LUKOIL pavadinimu, vėliau jose buvo įdiegti LUKOIL išoriniai mokėjimo terminalai, degalinių valdymo, apskaitos sistema bei kiti LUKOIL verslo komponentai. Tačiau svarbu pabrėžti, kad tam, kaip nurodė ir UAB „Lukoil Baltija“ atstovas, reikėjo nuo 3 iki 6 mėnesių, t. y. santykinai nedaug laiko. Taigi, UAB „Lukoil Baltija“, net neperėmusi visų verslo komponentų (pavyzdžiui, darbuotojų, sutarčių, prekės ženklų) iš ankstesnių degalinių valdytojų, o perėmusi tik degalinę kaip atitinkamai įrengtą kilnojamo ir nekilnojamo turto kompleksą galėjo per trumpą laiką pritaikyti jas pagal savo verslo modelį ir pradėti veiklą perimtose degalinėse.

(136) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, teigtina, jog UAB „Lukoil Baltija“ pateikti argumentai nepaneigia išvados, kad šiame Nutarime nagrinėjamu atveju degalinė laikytina savarankišku ūkinės veiklos vienetu.

3.1.2. Dėl degalinių kontrolės įgijimo

(137) Vertinant, ar asmuo įgyja kito ūkio subjekto turto dalies kontrolę, pažymėtina, kad remiantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8 dalimi, kontrolė suprantama kaip visokios iš

¹³¹ Bylos 14 tomas, 12 lapas.

¹³² Bylos 4 tomas, 20 lapas. Apklauso 13 klausimas.

¹³³ Bylos 14 tomas, 14 lapas.

¹³⁴ Nutarimo (70) pastraipa.

įstatymų ar sandorių atsirandančios teisės, kurios suteikia juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai, įskaitant: 1) nuosavybės teisę į visą ar dalį ūkio subjekto turto arba teisę naudoti visą ar dalį ūkio subjekto turto; 2) kitas teises, kurios leidžia daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto organų sprendimams ar personalo sudėčiai (Nutarimo (108) pastraipa). Tuo tarpu pagal Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 10 dalį lemiamą įtaką laikytina padėtis, kai kontroliuojantis asmuo įgyvendina ar turi galimybę įgyvendinti savo sprendimus dėl kontroliuojamo ūkio subjekto ūkinės veiklos, organų sprendimų ar personalo sudėties¹³⁵. Pažymėtina, kad tai, ar sprendimai laikytini turinčiais lemiamą įtaką, priklauso nuo ūkio subjekto veiklos specifikos.

3.1.2.1. Į jungtinę veiklą įneštų degalinių kontrolė prieš jų įnešimą į jungtinę veiklą

(138) 2003 m. į jungtinę veiklą įneštas 15 degalinių iki jų perdavimo UAB „Lukoil Baltija“ eksploatavo UAB „Baltic Petroleum“ ir kiti ūkio subjektai.

(139) Konkurencijos taryba nustatė, kad degalines, esančias Antakalnio g. 128, Vilniuje; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Miško g. 64, Radviliškyje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Užuvėjos km., Radviliškio raj., iki jų perdavimo UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutartimi, eksploatavo UAB „Baltic Petroleum“ Turto nuomos sutarties pagrindu (iki 2003 m. gegužės 8 d. Operatoriaus sutarties pagrindu)¹³⁶.

(140) Pažymėtina, kad iki 2003 m., t. y. Jungtinės veiklos sutarties sudarymo, licencijos verstis mažmenine prekyba degalais šiose 9 degalinėse buvo išduotos UAB „Baltic Petroleum“ vardu¹³⁷. Be to, iki 2003 m. šios degalinės generavo pajamas ir informaciją apie jas Konkurencijos tarybai pateikė licencijų turėtojas – UAB „Baltic Petroleum“. Be to, UAB „Baltic Petroleum“ atstovės apklausos metu patvirtino, kad iki BAB „Lietuvos kuras“ bankroto bylos iškėlimo 2001 m. balandžio 27 d., pagal Operatoriaus sutartį perduotos degalinės veikė su UAB „Baltic Petroleum“ prekės ženklo iškaba. Taigi, UAB „Baltic Petroleum“ nuo licencijų išdavimo momento ne tik įgijo teisę verstis mažmenine prekyba degalais šiose 9 degalinėse, bet ir faktiškai ją vykdė su UAB „Baltic Petroleum“ prekės ženklo iškaba¹³⁸.

(141) Tuo tarpu degalines esančias, Savanorių pr. 121, Vilniuje; Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose; J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose; Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj.; Smėlynės g. 169, Panevėžyje, iki jų perdavimo UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai Jungtinės veiklos sutartimi nuomos sutarčių pagrindu atitinkamai eksploatavo UAB „Lariteksas“, UAB „Unitechna“, UAB „Pakrijas“, UAB „Milda“ bei UAB „Baltic Petroleum“¹³⁹.

(142) Pažymėtina, kad iki 2003 m. licencijos verstis mažmenine prekyba degalais šiose 6 degalinėse buvo išduotos atitinkamai minėtiems ūkio subjektams. Taigi, licencijų turėtojai – UAB „Lariteksas“, UAB „Unitechna“, UAB „Pakrijas“, UAB „Milda“ bei UAB „Baltic Petroleum“ bent nuo licencijų išdavimo momento turėjo teisę verstis mažmenine prekyba degalais šiose 5 degalinėse.

(143) Degalinėje, esančioje Rytinio kelio 2, Šilalėje, veikla nebuvo vykdoma.

(144) 2008 m. birželio 4 d. į jungtinę veiklą įneštą degalinę, esančią Kalnujų km., Raseinių raj., prieš jos įnešimą į jungtinę veiklą eksploatavo UAB „Baltic Petroleum“ Turto nuomos sutarties pagrindu (iki 2003 m. gegužės 8 d. Operatoriaus sutarties pagrindu). Pažymėtina, kad licenciją verstis mažmenine prekyba degalais šioje degalinėje nuo 2001 m. rugpjūčio 1 d. turėjo UAB „Baltic Petroleum“. Be to, 2007 m., t. y. UAB „Baltic Petroleum“ išduotos licencijos galiojimo metu,

¹³⁵ Tokios pačios sąvokos buvo įtvirtintos ir nuo 2003 m. liepos 25 d. iki 2012 m. gegužės 1 d. galiojusioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje

¹³⁶ Nutarimo (47) pastraipa

¹³⁷ Nutarimo (47) pastraipa

¹³⁸ Nutarimo (48)(48) pastraipa

¹³⁹ Nutarimo (50) pastraipa

degalinė generavo pajamas ir informaciją apie jas Valstybinei mokesčių inspekcijai pateikė licencijos turėtojas – UAB „Baltic Petroleum“¹⁴⁰.

(145) Taigi, įvertinus išdėstytas aplinkybes ir atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 8 ir 10 dalis (Nutarimo (137) pastraipa), darytina išvada, jog UAB „Lukoil Baltija“ Degalinių kontrolės iki jų įnešimo į jungtinę veiklą neturėjo.

3.1.2.2. Degalinių kontrolė po įnešimo į jungtinę veiklą

(146) Analizuojant, ar UAB „Lukoil Baltija“, Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijusi teisę valdyti kitiems ūkio subjektams priklausančias degalines, įgyvendino koncentraciją, būtina įvertinti, ar UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijo kontrolę Degalinių atžvilgiu.

(147) Kaip jau minėta Nutarimo (137) pastraipoje, kontrolė gali būti įgyjama tais atvejais, kai asmuo įgyja galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai.

(148) Koncentracijos įgyvendinimo prasme galimybė daryti lemiamą įtaką turi būti reali. LVAT yra pažymėjęs:

„<...> jeigu iš sutarčių, įstatymų ar kitų aplinkybių yra matyti, kad tokia galimybė yra sudaryta, koncentracijų kontrolės prasme nėra svarbu, kokios subjektyvios, objektyvios, šalutinės, tiesioginės ar netiesioginės aplinkybės galėjo sutrukdyti tokią galimybę faktiškai realizuoti. Vieninteliai galimybės įgyvendinti kontrolę kito ūkio subjekto atžvilgiu kriterijai yra reikalavimas, kad tokia galimybė būtų reali ir kad ji atsirastų iš sutarties, įstatymo ar faktinės situacijos. Reali galimybė suprantama, kaip galimybė, kuri atitinka tikrovę, nėra įsivaizduojama ir kurią iš esmės galima, įmanoma įvykdyti“¹⁴¹.

(149) Faktinis kontrolės sampratos pobūdis reiškia tai, jog ūkio subjektas neprivalo įgyti konkrečių nuosavybės teisių į kitą ūkio subjektą ar jo turtą tam, kad įgytų jo kontrolę. Koncentracijų kontrolės kontekste svarbiausia nustatyti, ar ūkio subjektas gali daryti įtaką kito ūkio subjekto elgesiui rinkoje. Tai, jog vertinant koncentraciją, nuosavybės įgijimo faktas nėra svarbus, patvirtina ir Europos Komisijos priimtas sprendimas byloje *Volkswagen AG / VAG (UK) Ltd*¹⁴², kuriame Europos Komisija nustatė, jog *Volkswagen AG* įgijo bendrą kontrolę bendrovės *Lonrho plc* atžvilgiu, nepaisant to, jog visos šios bendrovės akcijos nuosavybės teise ir toliau priklausė *VAG (UK) Ltd*.

(150) Atkreiptinas dėmesys į tai, jog nėra būtina nustatyti, kad kontrolės įgijimas buvo siektinas susitarimo tikslas¹⁴³. Kontrolės nustatymas remiasi ne subjektyviu, o objektyviu kriterijumi, todėl sutarties sudarymo motyvai, šalių valia neturi reikšmės konstatuojant lemiamos įtakos įgijimo faktą.

(151) Nagrinėjamu atveju Jungtinės veiklos sutartis UAB „Lukoil Baltija“ suteikė teisę degalinėse, kurios buvo perduotos eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutartimi: 1) parengti ir įdarbinti personalą; 2) nustatyti darbo režimą; 3) nustatyti parduodamų prekių ir paslaugų kainas bei nuolaidų sistemas; 4) savo vardu sudaryti prekių ir paslaugų pirkimo ar pardavimo sutartis su trečiaisiais asmenimis; 5) dalyvauti teisiniuose santykiuose, susijusiuose su degalinių eksploatavimu; 6) tvarkyti visus bendrus jungtinės veiklos dalyvių reikalus ir juos atstovauti santykiuose su trečiaisiais asmenimis; 7) atlikti kitus veiksmus, būtinus efektyviam ir pelningam mažmeninės prekybos degalais bei kitomis prekėmis ir paslaugomis vykdymui.

(152) Atsižvelgiant į tai, kad aukščiau išvardintos teisės leidžia UAB „Lukoil Baltija“ visa apimtimi daryti įtaką degalinių išorinių funkcijų vykdymui (t. y. funkcijų, susijusių su mažmeninės prekybos degalais vykdymu) bei suteikia galimybes organizuoti degalinės vidaus darbą (pavyzdžiui,

¹⁴⁰ Nutarimo (64) ir (65) pastraipos

¹⁴¹ LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012 AB „City Service“ v Konkurencijos taryba.

¹⁴² Europos Komisijos 1993 m. vasario 24 d. sprendimas byloje Nr. IV/M.304 *Volkswagen AG / VAG (UK) Ltd*.

¹⁴³ J. Faull, A. Nikpay „The EC Law of Competition“, 2 leidimas, 2007 m., p. 432, pastraipa 5.35.

darbuotojų įdarbinimas bei degalinės darbo režimo nustatymas), o be tokių sprendimų degalinė negalėtų vykdyti pagrindinės veiklos – mažmeninės prekybos degalais – darytina išvada, kad ūkio subjektas, turintis teisę priimti tokius sprendimus, turi galimybę daryti lemiamą įtaką degalinių veiklai ir turi degalinių kontrolę.

(153) Be to, kaip matyti iš tyrimo medžiagos, sprendimus dėl parduodamų prekių ir paslaugų kainų bei nuolaidų degalinėse pagal Jungtinės veiklos sutartį priima UAB „Lukoil Baltija“. Toks degalinėse parduodamų prekių ir paslaugų kainų bei nuolaidų sistemos nustatymas yra neabejotinas kainodaros politikos įgyvendinimas. Atkreiptinas dėmesys, kad remiantis Jungtinės veiklos sutarties 4.3 dalimi, už bendro turto tvarkymą, apskaitą, pelno apskaičiavimą ir padalijimą yra atsakinga UAB „Lukoil Baltija“. Be to, pagal Jungtinės veiklos sutarties 4.5 dalį UAB „Lukoil Baltija“ iš pajamų, gaunamų vykdant jungtinę veiklą, dengia išlaidas, susijusias su kuro, prekių ir paslaugų įsigijimu bei degalinių, kurias eksploatuoja Jungtinės veiklos sutartimi, eksploatacija.

(154) Remiantis tuo, jog biudžeto sudarymas leidžia užtikrinti racionalią ir efektyvią ūkio subjekto veiklą bei remiantis Jungtinės veiklos sutartyje išvardintais UAB „Lukoil Baltija“ įsipareigojimais, susijusiais su apskaitos tvarkymu, išlaidų dengimu bei pelno dalijimusi, galima daryti išvadą, kad už kontroliuojamų degalinių sąmatos sudarymą buvo atsakinga UAB „Lukoil Baltija“. Ši aplinkybė taip pat parodo UAB „Lukoil Baltija“ galimybę daryti lemiamą įtaką degalinių veiklai.

(155) Be to, pažymėtina, jog Europos Komisija sprendime *LehmanBrothers / SCG / Starwood / Le Meridien*¹⁴⁴ konstatavo, kad viešbučių operatorius *Starwood* įgijo kelių viešbučių kontrolę valdymo sutarties pagrindu, nes ši sutartis suteikė jam teisę priimti strateginius su viešbučių valdymu susijusius sprendimus. Pažymėtina, kad *Starwood* neketino įgyti jokių nuosavybės teisių į viešbučius ar jų turtą. Komisija, įvertinusi viešbučių rinkos specifiką, nusprendė, kad sprendimai dėl kambarių nuomos kainų nustatymo, personalo sudėties, centralizuoto viešbučio paslaugų teikimo bei kiti su viešbučių veikla susiję svarbūs sprendimai yra strateginės svarbos, ir subjektas, kuris turi galimybę juos priimti, įgyja viešbučių tinklo kontrolę.

(156) Taigi, įvertinus Jungtinės veiklos sutarties nuostatas ir atsižvelgus į Europos Komisijos praktiką, teigtina, jog UAB „Lukoil Baltija“, Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijusi teisę priimti lemiamą įtaką Degalinių veiklai turinčius sprendimus, nuo degalinių įnešimo į jungtinę veiklą ar priėmimo – perdavimo aktų pasirašymo įgijo Degalinių kontrolę.

(157) Pažymėtina, kad konstatuojant kontrolės buvimą, nėra būtina nustatyti, kad ūkio subjektas *de facto* įgyvendina kontrolę darydamas lemiamą įtaką ūkio subjekto strateginių sprendimų priėmimui. Pagal konkurencijos taisykles tam, jog būtų įgyvendinta koncentracija, pakanka nustatyti tik realią jos įgyvendinimo galimybę. Tai patvirtina ir LVAT, kuris yra pažymėjęs, kad „*koncentracijos įgyvendinimas savo turiniu apima realios galimybės realizuoti kontrolę įgijimą*“¹⁴⁵. Vis dėlto atkreiptinas dėmesys, kad tyrimo metu nustatyta, jog UAB „Lukoil Baltija“ faktiškai priėmė ir įdarbino degalinėse personalą, nustatė darbo režimą, organizavo naftos produktų tiekimą, savarankiškai nustatė parduodamų prekių ir teikiamų paslaugų kainas bei nuolaidų sistemas (Nutarimo (70) - (71) pastraipos).

(158) Be to, kaip nurodė UAB „Lukoil Baltija“, degalinių, pagal Jungtinės veiklos sutartį įneštų į jungtinę veiklą valdymas nesiskiria nuo degalinių, priklausančių pačiai UAB „Lukoil Baltija“ nuosavybės teise, valdymo (Nutarimo (74) pastraipa).

(159) Atsižvelgiant į aukščiau nurodytas aplinkybes, jog UAB „Lukoil Baltija“ faktiškai priėmė lemiamą įtaką turinčius sprendimus, darytina išvada, kad UAB „Lukoil Baltija“ turėjo ne tik *de jure*, bet ir *de facto* Degalinių kontrolę.

(160) Atkreiptinas dėmesys, kad UAB „Lukoil Baltija“, eksploatuodama kitiems ūkio subjektams priklausančias degalines, jose veiklą vykdė su LUKOIL prekės ženklu. Nors teisė

¹⁴⁴ Europos Komisijos 2005 m. liepos 20 d. sprendimas byloje Nr. COMP/M.3858 *LehmanBrothers / SCG / Starwood / Le Meridien*.

¹⁴⁵ LVAT 2012 m. kovo 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012 AB „*City Service*“ v *Konkurencijos taryba*.

naudotis LUKOIL prekės ženklu į jungtinę veiklą buvo įnešta tik 2010 m. birželio 19 d., Degalinėse veiklą su LUKOIL prekės ženklu vykdė nuo Degalinių įnešimo į jungtinę veiklą ar turto priėmimo – perdavimo aktų, kurių pagrindu jos buvo perduotos UAB „Lukoil Baltija“ eksploatacijai, pasirašymo momento (Nutarimo (73) pastraipa).

(161) Be to, nagrinėjamu atveju tiek degalinių valdymas, tiek naudojamas prekės ženklas, degalinių apipavidalinimas, o nuo 2011 m. ir degalinių išoriniai mokėjimo terminalai (įskaitant degalinių valdymo, apskaitos ir atsiskaitymo sistemą), nesiskiria nuo UAB „Lukoil Baltija“ nuosavybės teise priklausančių ir valdomų degalinių tinklo. Atsižvelgiant į tai, vartotojas negalėtų identifikuoti, kurios iš UAB „Lukoil Baltija“ valdomų degalinių nuosavybės teise priklauso kitiems ūkio subjektams, o kurios – pačiai UAB „Lukoil Baltija“, nes visas degalines dėl LUKOIL prekės ženklo naudojimo, veiklos organizavimo, kuro kokybės ir kitų elementų suvokia kaip priklausančias būtent šiai bendrovei.

(162) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, jog Jungtinės veiklos sutartyje numatytos UAB „Lukoil Baltija“ teisės priimti sprendimus dėl degalų kainų nustatymo, personalo įdarbinimo, darbo režimo organizavimo, degalų tiekimo sutarčių sudarymo bei kitus sprendimus, būtinus efektyviam ir pelningam degalinių tinklo eksploatavimui, darytina išvada, kad UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutartimi įgijo teisę priimti strateginę reikšmę turinčius sprendimus Degalinių atžvilgiu, t. y. įgijo Degalinių kontrolę. Be to, įvertinus tai, jog UAB „Lukoil Baltija“ ir faktiškai įgyvendino Jungtinės veiklos sutartyje nustatytas teises, teigtina, kad UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgyvendino Degalinių kontrolę.

3.1.2.3. Degalinių, įneštų į jungtinę veiklą, kontrolės pokytis

(163) Kaip nurodyta Nutarimo (107) pastraipoje, koncentracija, be kita ko, reiškia kontrolės pokyčius, kuriems įvykus įgyjama kontrolė.

(164) Nagrinėjamu atveju Degalinių kontrolę iki jų įnešimo į jungtinę veiklą ar priėmimo perdavimo aktų pasirašymo turėjo ne UAB „Lukoil Baltija“ (Nutarimo (138) - (145) pastraipos). Tuo tarpu nuo degalinių įnešimo į jungtinę veiklą ar degalinių priėmimo – perdavimo akto pasirašymo momento Jungtinės veiklos sutarties pagrindu šių Degalinių kontrolę įgijo UAB „Lukoil Baltija“.

(165) Dėl šių priežasčių konstatuotina, kad nagrinėjamos situacijos, kai UAB „Lukoil Baltija“ įgijo 16 Degalinių kontrolę Jungtinės veiklos sutarties pagrindu, laikytinos koncentracijomis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 4 dalies 2 punkto prasme.

3.1.3. Dėl struktūrinių pokyčių rinkoje ilgalaikiškumo

(166) Remiantis Reglamento Nr. 139/2004 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata, koncentracija laikytini sandoriai, po kurių įvyksta ilgalaikiai koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų kontrolės ir rinkos struktūros pokyčiai. Pagal Komisijos pranešimo 28 punktą koncentracija gali būti vykdoma net ir tada, kai susitarimuose numatyta konkreti galiojimo pabaigos data, jei numatytas laikotarpis yra pakankamai ilgas, kad dėl jo įvyktų ilgalaikis dalyvaujančių ūkio subjektų kontrolės pokytis.

(167) Komisijos pranešimo 18 punktą numato, kad sutartys, kurių pagrindu perduodama ūkio subjekto kontrolė, turi galioti labai ilgai (paprastai jose neturi būti numatyta sutartines teises perduodančios šalies galimybė pirma laiko nutraukti sutartį) ir tik tokios sutartys gali lemti struktūrinius rinkos pokyčius. Pažymėtina, kad sąvoka „pakankamai ilgas laikotarpis“ Europos Komisijos praktikoje aiškinama nevienodai, kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes. Pavyzdžiui, byloje *Daimler Chrysler / Deutsche Telekom / JV*¹⁴⁶ Europos Komisija nusprendė, kad 12 metų laikotarpis, kuriam sudaryta jungtinės veiklos sutartis, yra

¹⁴⁶ Europos Komisijos 2003 m. balandžio 30 d. sprendimas byloje Nr. COMP/M.2903 *Daimler Chrysler / Deutsche Telekom / JV*.

pakankamai ilgas, kad atsirastų ilgalaikiai rinkos pokyčiai. Anksčiau minėtame *Lehman Brothers / SCG / Starwood / Le Meridien*¹⁴⁷ sprendime Europos Komisija pripažino 10-15 metų sudarytą viešbučių valdymo sutartį kaip galinčią lemti ilgalaikius pokyčius rinkoje. Tačiau Europos Komisija savo praktikoje 4 metų¹⁴⁸, 5 metų¹⁴⁹, 6 metų¹⁵⁰ ir 7 metų¹⁵¹ sutarties galiojimo terminus, taip pat yra pripažinusi pakankamai ilgais, kad dėl jų įvyktų ilgalaikiai rinkos struktūros pokyčiai¹⁵².

(168) Nagrinėjamu atveju, 2003 m. gruodžio 31 d. UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ sudarė neterminuotą Jungtinės veiklos sutartį. 2007 m. balandžio 1 d. buvo pasirašyta nauja Jungtinės veiklos sutarties redakcija, kurios galiojimo pabaiga numatyta 2023 m. gruodžio 31 d., t. y. buvo nustatytas 20 metų sutarties galiojimo terminas. Pažymėtina, kad Jungtinės veiklos sutartis faktiškai galioja jau 10 metų.

(169) Pažymėtina ir tai, kad degalines, įneštas į jungtinę veiklą 2003 m., esančias Antakalnio g. 128, Vilniuje; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Miško g. 64, Radviliškyje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Užovėjos km., Radviliškio raj.; Savanorių pr. 121, Vilniuje; Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose; J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose; Rytinio kelio 2, Šilalėje, ir Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., UAB „Lukoil Baltija“ kontroliuoja bent 9 metus ir 10 mėnesių. Degalines, esančias Smėlynės g. 169, Panevėžyje ir Kalvarijų g. 161a, Vilniuje, kurias atitinkamai kontroliavo 8 metus ir bent 9 metus ir 9 mėnesius, nes jos, kaip nurodyta Nutarimo (22) pastraipoje, nors buvo įneštos 2003 m. į jungtinę veiklą, tačiau vėliau buvo išimtos atitinkamai 2011 m. gruodžio 13 d. ir 2013 m. rugsėjo 30 d. .

(170) Degalinę, į jungtinę veiklą įneštą 2008 m., esančią Kalnujų km., Raseinių raj., UAB „Lukoil Baltija“ kontroliuoja 5 metus ir 4 mėnesius.

(171) Pažymėtina, kad nors Jungtinės veiklos sutartis numatė teisę UAB „Baltic Petroleum“ įnešti degalines į jungtinę veiklą (Nutarimo (10) pastraipa), joje nėra įtvirtinta teisė pašalinti degalinę ar degalines iš jungtinės veiklos nenutraukiant Jungtinės veiklos sutarties.

(172) Taigi, atsižvelgiant į paminėtas aplinkybes, jog Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įnešus naują degalinę, UAB „Lukoil Baltija“ įgyja teisę valdyti degalinę iki 2023 m., o Jungtinės veiklos sutartis nenumato galimybės UAB „Baltic Petroleum“ pašalinti degalinę iš jungtinės veiklos nenutraukus Jungtinės veiklos sutarties, darytina išvada, kad Jungtinės veiklos sutarties pagrindu teisė valdyti degalines buvo ilgalaikė, todėl jos įgijimas lėmė ilgalaikius kontrolės ir rinkos struktūrinius pokyčius.

(173) Dėl šių priežasčių teigtina, kad UAB „Lukoil Baltija“ Degalinių kontrolės įgijimas Jungtinės veiklos sutarties pagrindu laikytinas koncentracija, kuri lėmė ilgalaikius kontrolės ir rinkos struktūros pokyčius.

(174) Vertinant Jungtinės veiklos sutarties faktinį vykdymą, atkreiptinas dėmesys, kad 2 degalines (Nutarimo (22) pastraipa) buvo pašalintos iš jungtinės veiklos tikslinant perduotų degalinių sąrašą praėjus kelioms savaitėms po sutarties pasirašymo, t. y. 2004 m. sausio 12 d. Likusias 2003 m. ir 2004 m. į jungtinę veiklą įneštas degalines, UAB „Lukoil Baltija“ galėjo eksploatuoti neterminuotai. Kaip nurodė UAB „Baltic Petroleum“ atstovės apklausos metu, „beveik 90% Lietuvos kuro degalinių turėjo būti renovuotos, todėl degalinių sąrašas galėjo būti keičiamas tik tuo atveju, jei reikėjo išimti degalinę tam, kad ją renovuoti. Buvo renovuojamų degalinių grafikas. Šiaip sau degalines negalėjo būti tiesiog „išimtos“ iš jungtinės veiklos, nes finansiskai

¹⁴⁷ Europos Komisijos 2005 m. liepos 20 d. sprendimas byloje Nr. COMP/M.3858 *Lehman Brothers / Starwood / Le Meridien*.

¹⁴⁸ Europos Komisijos 2003 m. vasario 4 d. sprendimas byloje Nr. IV/M. 2982 *Lazard / Intesa BCI / JV*.

¹⁴⁹ Europos Komisijos 1996 m. spalio 7 d. sprendimas byloje Nr. IV/M.791 *British Gas Trading Ltd / Group 4 Utility Services*.

¹⁵⁰ Europos Komisijos 1995 m. birželio 15 d. sprendimas byloje Nr. IV/M.586 *Generali / Comit / R. Flemings*.

¹⁵¹ Europos Komisijos 1996 m. gruodžio 4 d. sprendimas byloje Nr. IV/M.774 *Saint – Gobain / Wacker – Chemie / NOM*.

¹⁵² Europos Komisijos 2002 m. vasario 11 d. sprendimas byloje Nr. COMP/M.2632 *Deutsche Bahn / ECT International / United Depots / JV*.

neapsimokėtu“. Kaip toliau pažymėjo UAB „Baltic Petroleum“ atstovės, „*degalinės buvo išimamos iš sutarties tik renovavimo tikslais, tad LUKOIL prekės ženklas net nebuvo nuimamas*“. Taigi, nors Jungtinės veiklos sutartis nenumatė UAB „Baltic Petroleum“ teisės pašalinti degalines iš jungtinės veiklos, pastaroji bendrovė, BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo procedūros metu, degalinių pašalinimą matė tik renovavimo tikslais ir pagal numatytą grafiką, vėliau grąžinant jas UAB „Lukoil Baltija“. Be to, UAB „Baltic Petroleum“ atstovės apklausos metu, pažymėjo jog „*sanavimo projektas buvo patvirtintas iki 2023 m. Jei Lukoil blogai eksploatuotų, tai mums nepakaktų pelno grąžinti kreditorinių reikalavimų, tai gal galvotume apie kitus partnerius*“ (Nutarimo (18) - (19) pastraipos). Taigi, įvertinus šias aplinkybes, nėra pagrindo teigti, kad UAB „Baltic Petroleum“ siekė perduoti UAB „Lukoil Baltija“ eksploatuoti degalines laikinai.

(175) Pastebėtina, kad UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ 2007 m. kovo 30 d. pasirašė naują Jungtinės veiklos sutarties redakciją, kurios galiojimo terminas numatytas 2023 m., t. y. toks pat kaip Sanavimo projekto. Nepaisant to, jog Jungtinės veiklos sutarties tikslas buvo kreditorinių reikalavimų tenkinimas bei BAB „Lietuvos kuras“ Sanavimo projekto nuostatų įgyvendinimas (Nutarimo (15) pastraipa), pasibaigus BAB „Lietuvos kuras“ sanavimo procedūrai 2008 m. gruodžio 12 d., Jungtinės veiklos sutartis nebuvo nutraukta, o į jungtinę veiklą įneštos degalinės pagal Jungtinės veiklos sutarties nuostatas gali būti eksploatuojamos UAB „Lukoil Baltija“ iki šios sutarties pabaigos, t. y. iki 2023 m.

(176) Pažymėtina ir tai, jog UAB „Lukoil Baltija“ 2010 m. papildomai į jungtinę veiklą įnešė teisę naudotis verslo veikloje naftos kompanijos LUKOIL išskirtinių teisių kompleksu (įskaitant, bet neapsiribojant prekių ženklais, *know-how*), o 2011 m. ir išorinius mokėjimo terminalus (įskaitant degalinės valdymo, apskaitos ir atsiskaitymo sistemą, naudojimosi teises į *Petronics* ir *Oracle* programinę įrangą). Aplinkybė, kad šiuos išorinius mokėjimo terminalus Jungtinės veiklos sutarties pagrindu valdomose degalinėse savo pastangomis ir lėšomis įsipareigojo įdiegti UAB „Lukoil Baltija“, parodo, jog UAB „Lukoil Baltija“ investuoja į Jungtinės veiklos sutartimi valdomas degalines. Be to, kaip nurodyta Nutarimo (16) pastraipoje, UAB „Lukoil Baltija“ pelnas, gaunamas iš jungtinės veiklos, nuo Jungtinės veiklos sutarties sudarymo proporcingai tik didėjo – 2003 m. jis sudarė 2 procentus, tuo tarpu 2011 m. jis jau siekė 11,5 procentų viso gauto pelno. Taigi, pelno augimo proporcija ir UAB „Lukoil Baltija“ investicijos į jungtinę veiklą nesudaro pagrindo teigti, jog UAB „Lukoil Baltija“ siektų pasitraukti iš jungtinės veiklos ir nutraukti sutartį.

(177) Teisingumo Teismas, nagrinėdamas, ar atsargų ir parduotuvės įrangos perleidimas kartu su prekybinių patalpų nuomos sutarties sudarymu neapibrėžtam laikotarpiui (su galimybe sutartį nutraukti prieš tai įspėjus kitą šalį) laikytinas turto visumos ar dalies perleidimu, yra pažymėjęs, kad toks sandoris laikytinas turto visumos ar dalies perleidimu, jeigu perleistas turtas yra pakankamas jo įgijėjui toliau ilgą laiką tęsti nepriklausomą ekonominę veiklą¹⁵³. Teisingumo Teismas taip pat nurodė, jog „*aplinkybė, kad perėmėjas tęsė sporto prekių parduotuvės veiklą beveik dvejus metus, patvirtina, kad jis neketino nedelsiant nutraukti atitinkamos veiklos*“. Kaip toliau nurodė Teisingumo Teismas „*pati galimybė nutraukti neterminuotą nuomos sutartį pranešant apie tai per trumpą laikotarpį nėra lemiamas veiksnys, kuriuo remiantis būtų galima daryti išvadą, kad perėmėjas ketino nedelsiant nutraukti perleistą verslą arba įmonės dalies veiklą*“¹⁵⁴.

(178) Taigi, atsižvelgiant į paminėtas aplinkybes, jog į jungtinę veiklą įneštas degalines UAB „Lukoil Baltija“ gali eksploatuoti iki Jungtinės veiklos sutarties pabaigos, t. y. iki 2023 m., o Jungtinės veiklos sutartis nenumato galimybės UAB „Baltic Petroleum“ pašalinti degalinę ar degalines iš jungtinės veiklos nenutraukus Jungtinės veiklos sutarties, darytina išvada, kad Degalinių kontrolės Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijimas lėmė ilgalaikius koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų kontrolės ir rinkos struktūros pokyčius.

¹⁵³ Teisingumo Teismo 2011 m. lapkričio 10 d. sprendimas byloje Nr. C-444/10 *Finanzamt Lüdenscheid v Christel Schriever*, 45 pastraipa.

¹⁵⁴ Teisingumo Teismo 2011 m. lapkričio 10 d. sprendimas byloje Nr. C-444/10 *Finanzamt Lüdenscheid v Christel Schriever*, 24-25 pastraipos.

(179) Pastebėtina, kad šios išvados nepaneigia ir aplinkybė, jog Degalinės iki Jungtinės veiklos sutarties sudarymo eksploatuoti buvo perduotos UAB „Lukoil Baltija“ 2003 m. birželio mėn. – 2003 m. spalio mėn. su UAB „Baltic Petroleum“ sudarytų subnuomos sutarčių pagrindu.

(180) Kaip minėta Nutarimo (166) pastraipoje, koncentracija laikytini sandoriai, po kurių įvyksta ilgalaikiai koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų kontrolės ir rinkos struktūros pokyčiai. Taip pat, koncentracija gali būti vykdoma net ir tada, kai susitarimuose numatyta konkreti galiojimo pabaigos data, jeigu numatytas laikotarpis yra pakankamai ilgas, kad dėl jo įvyktų ilgalaikis dalyvaujančių ūkio subjektų kontrolės pokytis.

(181) Nagrinėjamu atveju, dalis subnuomos sutarčių¹⁵⁵ aiškiai numatė galimybę UAB „Baltic Petroleum“ nutraukti atskiras subnuomos sutartis prieš terminą, be kita ko, tuo atveju kai subnuomos degalinės tampa reikalingos UAB „Baltic Petroleum“ ar degalinių savininko – BAB „Lietuvos kuras“ reikmėms. Be to, kita dalis subnuomos sutarčių¹⁵⁶ įtvirtino nuostatas, jog subnuomos sutartys galioja iki raštiško UAB „Baltic Petroleum“ pareikalavimo grąžinti degalines, bet ne ilgiau kaip 1 metus. UAB „Lukoil Baltija“ per 10 dienų nuo raštiško UAB „Baltic Petroleum“ pareikalavimo grąžinti degalines, turėjo perduoti UAB „Baltic Petroleum“ degalines ir teritoriją, kurioje jos buvo. Pažymėtina ir tai, jog visos tarp UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“ 2003 m. birželio mėn. – 2003 m. spalio mėn. sudarytos subnuomos sutartys įtvirtino nuostatą, jog nustojus galioti Turto nuomos sutarčiai, automatiškai netenka galios ir subnuomos sutartys (Nutarimo (60) pastraipa).

(182) Remiantis šiomis aplinkybėmis, teigtina, kad UAB „Baltic Petroleum“ siekė perduoti UAB „Lukoil Baltija“ valdyti Degalines¹⁵⁷ neilgam laikotarpiui ir bet kuriuo metu galėjo nutraukti subnuomos sutartis bei susigrąžinti subnuomotas Degalines, be kita ko, Degalinių perdavimas eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“ subnuomos sutarčių pagrindu nelaikytinas kontrolės įgijimu, kuris lėmė ilgalaikius kontrolės ir rinkos struktūrinius pokyčius.

(183) UAB „Lukoil Baltija“ 2014 m. balandžio 14 d. posėdžio metu taip pat atkreipė dėmesį į tai, jog Konkurencijos tarybos praktika yra nenuosekli, kadangi Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarime Nr. 2S-4 kontrolės įgijimas siejamas su licencijos įgijimu, tuo tarpu nagrinėjamu atveju Konkurencijos taryba laiko, kad bendrovė Degalinių kontrolę įgijo Jungtinės veiklos sutartimi. Taip pat pažymėjo, kad Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarime Nr. 2S-4 vertinant degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, kontrolės įgijimą, buvo konstatuota, jog 2007-2009 m. UAB „Kimula“ degalinės valdymas nebuvo laikinas, o šiuo atveju subnuomos sutartimis UAB „Lukoil Baltija“ degalinių įgijimas yra laikinas ir bendrovės atstovui nėra suprantama, kodėl panašios aplinkybės yra vertinamos skirtingai.

(184) Šis UAB „Lukoil Baltija“ argumentas yra nepagrįstas, nes, kaip matyti iš Nutarimo (180)-(182) pastraipų, sprendžiant, ar veiksmai yra laikytini koncentracija, yra vertinama aplinkybių visuma kiekvienu konkrečiu atveju, todėl tai, kad skirtingais atvejais yra vertinamos nebūtinai tokios pačios aplinkybės, nesudaro pagrindo teigti, kad nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ neįgijo į jungtinę veiklą įneštų Degalinių kontrolės. Taigi nagrinėjamu atveju sprendžiant, kada UAB „Lukoil Baltija“ įgijo nagrinėjamų Degalinių ilgalaikę kontrolę, buvo vertinamos ir kitos reikšmingos aplinkybės, įskaitant sudarytų subnuomos sutarčių nuostatas. Įvertinus šių sutarčių nuostatas teigtina, kad pagal šias sutartis UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę tik laikinai eksploatuoti degalines, ir tik Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijo Degalinių kontrolę, kuri lėmė ilgalaikius kontrolės ir rinkos struktūros pokyčius, atitinkamai nuo Jungtinės veiklos sudarymo dienos ar nuo atitinkamos degalinės priėmimo – perdavimo akto pasirašymo dienos (Nutarimo (67)-(68) pastraipos). Pažymėtina, jog ir Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 2S-4 5.4 dalyje yra paaiškinta, kad UAB „Lukoil Baltija“ degalinių, įneštų į jungtinę veiklą su

¹⁵⁵ 2003 m. birželio 12 d. ir 2003 m. liepos 17 d. sudarytos subnuomos sutartys.

¹⁵⁶ 2003 m. rugsėjo 8 d., 2003 m. rugsėjo 30 d., 2003 m. spalio 1 d., 2003 m. spalio 2 d. ir 2003 m. spalio 14 d. sudarytos subnuomos sutartys.

¹⁵⁷ Išskyrus degalinę, esančią Kalnujų km., Raseinių raj. Ši degalinė 2003 m. nebuvo subnuomota UAB „Lukoil Baltija“.

UAB „Okseta“, nepranešus Konkurencijos tarybai ir negavus leidimo, atžvilgiu kontrolę įgijo nuo atitinkamų priėmimo – perdavimo pasirašymo dienos, o aplinkybės, dėl kurių UAB „Kimula“ degalinės, esančios Nemuno g. 139, Klaipėdoje, valdymas 2007-2009 m. nelaikytinas laikinu, yra paminėtos Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 2S-4 (147) pastraipoje.

(185) Apibendrinus išdėstytą darytina išvada, kad UAB „Lukoil Baltija“ Degalinių kontrolės įgijimas Jungtinės veiklos sutarties pagrindu laikytinas koncentracija, kuri lėmė ilgalaikius kontrolės ir rinkos struktūros pokyčius.

3.1.4. Dėl Konkurencijos tarybos 2001 m. spalio 4 d. leidimo UAB „Lukoil Baltija“ vykdyti koncentraciją

(186) UAB „Lukoil Baltija“ Konkurencijos tarybai nurodė, jog Degalinių kontrolę turėjo jau nuo 2001 m., kai bendrovė įgijo 37 proc. balsavimo teisių BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime ir šiai koncentracijai buvo duotas Konkurencijos tarybos leidimas, todėl Degalinių perdavimas eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“ nelaikytinas koncentracijomis, apie kurias reikėjo pranešti ir gauti Konkurencijos tarybos leidimus (Nutarimo (29) pastraipa). Bendrovės atstovas 2014 m. balandžio 14 d. posėdžio metu, be kita ko, pažymėjo, jog 2001 m. pranešime apie koncentraciją nurodytos aplinkybės nėra reikšmingos ir UAB „Lukoil Baltija“ įgydama 37 proc. balsų BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime siekė netiesiogiai įgyti pačių degalinių kontrolę.

(187) Vertinant šį argumentą, paminėtina, jog vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo trečiajame skirsnyje įtvirtintomis koncentracijų priežiūrą reglamentuojančiomis teisės normomis, Konkurencijos taryba duoda leidimą vykdyti koncentraciją pagal ūkio subjekto pateiktą pranešimą ir jame nurodytas aplinkybes bei ūkio subjekto ketinimus, be kita ko, įvertinusi pranešime nurodytas aplinkybes bei jų galimą poveikį rinkai. Atitinkamai, jei paaiškėja, kad pranešime nurodytos aplinkybės iš tikrųjų nebuvo svarbios pranešimą pateikusiam ūkio subjektui ar kad iš tikrųjų buvo siekiama kitokių, nei nurodyta pranešime, tikslų, Konkurencijos tarybos duotas leidimas leisti vykdyti koncentraciją pagal pranešimą, kuris galimai neatitinka realios situacijos bei ketinimų, negali būti pritaikytas ar laikomas apimančiu pranešime apie koncentraciją nenurodytas koncentracijos sąlygas ar kitas reikšmingas aplinkybes.

(188) Taigi ir nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ pateikti paaiškinimai, kad 2001 m. rugsėjo 6 d. pranešimas apie koncentraciją ir jo pagrindu Konkurencijos tarybos 2001 m. spalio 4 d. nutarimu Nr. 114 duotas leidimas vykdyti koncentraciją pagal pateiktą pranešimą, apėmė ir leidimą UAB „Lukoil Baltija“ eksploatuoti nagrinėjamas Degalines, kaip paaiškinta toliau, yra nepagrįsti.

(189) Nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ 2001 m. rugsėjo 6 d. pateikė pranešimą apie koncentraciją, UAB „Lukoil Baltija“ ir AB Vilniaus bankas sudarant reikalavimo perleidimo sutartį, pagal kurią AB Vilniaus bankas įsipareigojo perleisti UAB „Lukoil Baltija“ reikalavimą dėl BAB „Lietuvos kuras“, kurio procentinė išraiška buvo lygi 29,5 proc. visų patvirtintų reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, kad tuo metu AB „Lietuvos kuras“ buvo vykdoma bankroto procedūra šis reikalavimas UAB „Lukoil Baltija“ suteikė balsavimo teises bankrutuojančios bendrovės kreditorių susirinkime. Taigi, Konkurencijos tarybai 2001 m. buvo pranešta apie tokį sandorį, kuriuo UAB „Lukoil Baltija“ ketino įgyti „balsų teisę“ BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime. Pateiktame pranešime apie koncentraciją nebuvo nurodyta, kad UAB „Lukoil Baltija“ šiuo sandoriu įgytų teisę eksploatuoti BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusias degalines. Tai, jog 2001 m. UAB „Lukoil Baltija“, 2001 m. įgijusi iki 37 proc. balsų BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime, neįgijo teisės eksploatuoti konkrečių degalinių, patvirtina ir toliau nurodytos aplinkybės.

(190) UAB „Lukoil Baltija“ pranešime apie koncentraciją nurodė¹⁵⁸, kad „*didelė dalis BAB „Lietuvos kuras“ turto pagal valdymo sutartį yra perduota valdyti UAB „Baltic Petroleum“*“. <...> *Tai reiškia, kad iš esmės šio turto koncentraciją jau atliko UAB „Baltic Petroleum“ ir UAB „Lukoil Baltija“ neturės jokios teisės ir/ar galimybės valdyti ir/ar kontroliuoti jau perduoto*

¹⁵⁸ Nutarimo (27) pastraipa.

turto“. Pažymėtina, kad 10 (Nutarimo (138) - (145) pastraipos) iš 16 Degalinių prieš jų įnešimą į jungtinę UAB „Baltic Petroleum“ valdė būtent Turto nuomos sutarties (iki 2003 m. gegužės 8 d. Operatoriaus sutarties) pagrindu. Remiantis tyrimo metu surinktais duomenimis, UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę eksploatuoti šias degalines, tik 2003 m., t. y. tuo metu, kai Operatoriaus sutartis buvo nutraukta, o bendrovė su UAB „Baltic Petroleum“ sudarė Jungtinės veiklos sutartį. Tuo tarpu, UAB „Lukoil Baltija“ teisę eksploatuoti degalinę, esančią Kalnujų km, Raseinių raj., įgijo 2008 m., kai degalinė buvo įnešta į jungtinę veiklą ir priėmimo – perdavimo aktu perduota UAB „Lukoil Baltija“.

(191) Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kokias teises UAB „Lukoil Baltija“ įgijo kreditorių susirinkime. Remiantis 2001 m. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo 23 straipsniu, kreditorių susirinkimas gali, pavyzdžiui, rinkti kreditorių susirinkimo pirmininką, spręsti klausimą dėl kreditorių komiteto sudarymo, šį komitetą rinkti, keisti jo sudėtį, perduoti jam visas ar dalį kreditorių susirinkimo teisių, nagrinėti kreditorių skundus dėl administratoriaus veiksmų, reikalauti, kad administratorius pateiktų savo veiklos ataskaitas, ir jas tvirtinti, tvirtinti administravimo išlaidų sąmatą, taip pat ją keisti, nustatyti administravimo išlaidų mokėjimo eilę ir tvarką. Įvertinus šiame įstatyme numatytas kreditorių susirinkimo teises, nėra pagrindo teigti, kad UAB „Lukoil Baltija“ nuo 2001 m. spalio 4 d. (kada buvo išduotas Konkurencijos tarybos leidimas) įgijo kontrolę konkrečių degalinių atžvilgiu.

(192) Pažymėtina, kad UAB „Lukoil Baltija“ pranešime apie koncentraciją taip pat buvo nurodžiusi, jog *„tai, kad reikalavimo įvykdymas užtikrintas degalinių įkeitimu, nereiškia, kad įkeistos degalinės ateityje būtinais pereinama į UAB „Lukoil Baltija“ ar susijusių įmonių kontrolę. Nusprendus įkeistas degalines parduoti, jos bus pardavinėjamos pagal nustatytą tvarką viešosiose varžytinėse. Taigi, tokiu būdu, kiti rinkos dalyviai turės galimybę lygiomis teisėmis dalyvauti įgyjant BAB „Lietuvos kuras“ turtą“*¹⁵⁹. Pastebėtina, kad 12 iš 19 UAB „Lukoil Baltija“ įkeistų degalinių, pranešimo apie koncentraciją pateikimo metu, valdė UAB „Baltic Petroleum“ Operatoriaus sutarties pagrindu, o ne UAB „Lukoil Baltija“.

(193) Be to, kaip nurodyta Nutarimo (46) pastraipoje, 2002 – 2003 m. BAB „Lietuvos kuras“ priklausiusias degalines eksploatavo ne tik UAB „Lukoil Baltija“ ir UAB „Baltic Petroleum“, bet ir kiti ūkio subjektai, t. y. ir kiti ūkio subjektai eksploatavo degalines UAB „Lukoil Baltija“ įgijus 37 proc. balsavimo teisių BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime. Tuo tarpu licencijų verstis mažmenine prekyba degalais turėtojai nagrinėjamosiose Degalinėse pasikeitė atitinkamai tik 2003 m. ir 2008 m.

(194) Pastebėtina, jog UAB „Lukoil Baltija“ atstovas trijų BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių komiteto posėdžių metu siūlė UAB „Lukoil Baltija“ išnuomoti laisvas BAB „Lietuvos kuras“ degalines, tuo atveju, kai jų nuomininkai nutrauks nuomos sutartis arba nesutiks mokėti didesnio nuomos mokesčio (Nutarimo (31) pastraipa). Šios aplinkybės taip pat parodo, kad UAB „Lukoil Baltija“ BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusių degalinių 2001 m. savo žinioje neturėjo bei negalėjo jų eksploatuoti.

(195) Taigi, UAB „Lukoil Baltija“ net ir turėdama didelės vertės finansinį reikalavimą prieš BAB „Lietuvos kuras“ bei įgijus 37 proc. balsų teisių bankrutuojančios BAB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime neturėjo realių galimybių daryti lemiamą įtaką BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusiems, įskaitant į jungtinę veiklą įneštoms, Degalinėms. Todėl nėra pagrindo daryti išvados, kad 2001 m. UAB „Lukoil Baltija“ būtų įgijusi teisę eksploatuoti BAB „Lietuvos kuras“ nuosavybės teise priklausiusias degalines.

3.2. Dėl dviejų savarankiškų koncentracijų

(196) Nagrinėjamu atveju, siekiant apskaičiuoti degalinių bendrąsias pajamas paskutiniaisiais metais prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą, svarbu nustatyti, ar šių degalinių įnešimas gali būti kvalifikuojamas kaip viena koncentracija.

¹⁵⁹ Nutarimo (27) pastraipa.

(197) Pagal Komisijos pranešimo 38 punktą du ar daugiau sandorių sudaro vieną koncentraciją, jei jie yra vienijančio pobūdžio. Šiame punkte taip pat nurodyta, kad vertinant, ar sandoriai yra vienijančio pobūdžio, reikia nustatyti realias sandorio ekonomines sąlygas ir pagal jas – šalių siekiamus tikslus. Be to, vadovaujantis Komisijos pranešimo 41 punktu, keli sandoriai gali būti nagrinėjami kaip viena koncentracija tik jei kontrolę galiausiai įsigyja ta pati įmonė.

(198) Atkreiptinas dėmesys, jog degalinė, kaip degalinių tinklo turto dalis, yra laikytina savarankiškos ūkinės veiklos vienetu, kaip nurodyta Nutarimo 3.1.1 dalyje. Atitinkamai, degalinių tinklas laikytinas vienu verslu, sudarytu iš tam tikro skaičiaus degalinių, ir dalies degalinių (degalinių tinklo) įgijimą taip galima laikyti to verslo dalies įgijimu.

(199) Nagrinėjamu atveju degalines, esančias Antakalnio g. 128, Vilniuje; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Miško g. 64, Radviliškyje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Užuovėjos km., Radviliškio raj.; Savanorių pr. 121, Vilniuje; Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose; J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose; Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj.; Rytinio kelio 2, Šilalėje¹⁶⁰; Smėlynės g. 169, Panevėžyje, įnešė į jungtinę veiklą 2003 m. gruodžio 31 d. ir šis degalinių įnešimas į jungtinę veiklą buvo įformintas vienu Jungtinės veiklos sutarties priedu.

(200) Taigi, šiuo atveju įgyta verslo dalis yra sudaryta iš 15 degalinių ir šio turto dalies, sudarytos iš 15 degalinių, įsigijimas buvo įvykdytas vienu metu, tuo pačiu sutarties priedu, sandorių šalys taip pat buvo tos pačios, o abiejų degalinių kontrolę įgijo UAB „Lukoil Baltija“. Taip pat tokiu sandoriu buvo siekiama vieno ekonominio tikslo – šiomis degalinėmis išplėsti UAB „Lukoil Baltija“ degalinių tinklą ir efektyviai naudoti kitiems ūkio subjektams priklausantį turtą.

(201) Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, darytina išvada, kad Nutarimo (199) pastraipoje minėtų degalinių įnešimą į jungtinę veiklą laikytinos viena koncentracija ir bendrosios šių degalinių pajamos vertintinos kartu (toliau – 2003 m. koncentracija).

(202) UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, 15 degalinių 2003 m. įnešimas į jungtinę veiklą laikytinas atskiromis koncentracijomis, kadangi visos degalinės yra skirtingose Lietuvos vietose ir yra skirtingose geografinėse rinkose.

(203) Vertinant šį UAB „Lukoil Baltija“ argumentą, pastebėtina, kad siekiant nustatyti, ar kontrolės įgijimas yra laikytinas viena koncentracija, lemiamos reikšmės neturi tai, kad degalinės yra skirtingose teritorijose ir galimai skirtingose geografinėse rinkose, kadangi, kaip išdėstyta aukščiau šioje Nutarimo dalyje, vienijančio pobūdžio sandoriai nebūtinai turi būti susiję su ta pačia geografinė teritorija. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad UAB „Lukoil Baltija“ 2001 m. rugpjūčio 8 d. pateikė pranešimą apie ketinimą vykdyti koncentraciją išsinuomojant 9 AB „Lietuvos kuras“ degalines ir atitinkamai gavo leidimą vykdyti šią koncentraciją 2001 m. rugpjūčio 23 d. Minėtu atveju UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę eksploatuoti 9 degalines (t. y. daugiau nei vieną degalinę), kurios buvo skirtingose Lietuvos miestuose¹⁶¹, tuo tarpu pranešimas apie ketinimą vykdyti koncentraciją Konkurencijos tarybai buvo pateiktas vienas, o tai parodo, kad UAB „Lukoil Baltija“ teisės eksploatuoti 9 AB „Lietuvos kuras“ degalines įgijimas buvo laikomas viena koncentracija.

(204) Taigi, aplinkybė jog kontrolė įgyjama kito ūkio subjekto turto dalių, kurios yra skirtingose teritorijose, atžvilgiu, nesudaro pagrindo laikyti 15 degalinių kontrolės įgijimo kaip atskirų koncentracijų.

(205) UAB „Baltic Petroleum“ degalinę, esančią Kalnujų km., Raseinių raj., į jungtinę veiklą įnešė 2008 m. birželio 4 d. Šios degalinės įnešimas į jungtinę veiklą buvo įformintas Jungtinės veiklos sutarties Priedo Nr. 3 pakeitimu.

¹⁶⁰ Pastebėtina, kad nors šioje degalinėje ūkinė veikla nebuvo vykdoma iki perdavimo UAB „Lukoil Baltija“, tačiau kaip matyti iš Nutarimo 3.2 dalies, ši degalinė buvo įnešta į jungtinę veiklą kartu su kitomis 14 degalinių, t.y. UAB „Lukoil Baltija“ vienu metu įgijo degalinių kontrolę, ir šių visų 15 degalinių pajamos skaičiuojamos kartu. Dėl šių priežasčių laikytina, jog ir teisės eksploatuoti degalines, esančios Rytinio kelio 2, Šilalėje, įgijimas yra koncentracija.

¹⁶¹ Degalinės, esančios Raudondvario pl. 82 Kaune, Gardino g. 53 Druskininkuose, Muitinės g. 22a Jurbarke, Vilniaus g. 3a Prienuose, Valantiškės k. Biržų raj., Sodų g. 1 Šakiuose, Vilniaus g. 33 Trakuose, Čiurlionio g. 53 Varėnoje, Adomiškių k. Marijampolės raj.

(206) Remiantis tuo, kad degalinė, esanti Kalnujų km., Raseinių raj., buvo įnešta į jungtinę veiklą praėjus daugiau kaip 5 metams nuo minėtų 15 degalinių įnešimo, be to, tai buvo padaryta atskiru Jungtinės veiklos sutarties priedu ir nesant kitų reikšmingų papildomų aplinkybių, nėra pagrindo teigti, kad šios degalinės kontrolės įgijimas yra susijęs su Nutarimo (138) - (142) pastraipose nurodytų 15 degalinių perdavimu eksploatuoti UAB „Lukoil Baltija“, todėl šis sandoris laikytinas atskira koncentracija ir degalinės bendrosios pajamos paskutiniiais prieš koncentraciją ūkiniais metais vertintinos atskirai (toliau – 2008 m. koncentracija).

(207) Atsižvelgiant į tai, kad Degalinių įnešimas į jungtinę veiklą kvalifikuojamas kaip dvi atskiros koncentracijos, toliau bus vertinama atskirai, ar šios koncentracijos tenkina koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų dydžio kriterijų, nustatytą Konkurencijos įstatyme.

3.3. Dėl koncentracijose dalyvaujančių ūkio subjektų bendrųjų pajamų

(208) Degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu tiek 2003 m., tiek 2008 m. galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos 10 straipsnio 1 dalyje buvo nurodyta, kad apie numatomą vykdyti koncentraciją privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, jeigu koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu trisdešimt milijonų litų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penki milijonai litų.

(209) Šiuo metu galiojančio Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalis numato, kad apie numatomą vykdyti koncentraciją privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, jeigu koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu penkiasdešimt milijonų litų ir kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės nei penki milijonai.

(210) Įsigyjamo ūkio subjekto turto ar jo dalies bendrosios pajamos turi būti apskaičiuojamos vadovaujantis Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 19 ir 20 punktais. Vadovaujantis Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 6.1.1 punktu, tais atvejais, kai suteikiama teisė naudoti turto dalį, kuri gali būti laikoma savarankiškos ūkinės veiklos vienetu ir kuriai aiškiai priskiriama tam tikra apyvarta atitinkamoje rinkoje, koncentracijoje dalyvaujančiais ūkio subjektais yra laikomi įsigyjantis ūkio subjektas ir įsigyjamo ūkio subjekto dalis.

(211) Nagrinėjamu atveju, atsižvelgiant į degalinių įnešimo į jungtinę veiklą datą, laikytina, kad UAB „Lukoil Baltija“, įgydama degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje, Klaipėdos pl. 44, Palangoje, Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje, Santaikos g. 33, Alytuje, Turistų g. 92, Lazdijuose, Miško g. 64, Radviliškyje, Kalvarijų g. 161a, Vilniuje, Rinktinės g. 59, Vilniuje, Užuvėjos km., Radviliškio raj., Savanorių pr. 121, Vilniuje, Smėlynės g. 169, Panevėžyje, Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose, J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose, Rytinio kelio 2, Šilalėje ir Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., kontrolę, koncentraciją įgyvendino 2003 m. gruodžio 31 d. Tuo tarpu, atsižvelgiant į degalinės priėmimo – perdavimo pasirašymo datą¹⁶², laikytina, kad UAB „Lukoil Baltija“ įgydama degalinės, esančios Kalnujų km., Raseinių raj, koncentraciją įgyvendino 2008 m. birželio 30 d.

(212) Pagal Tvarkos 6.1.1 punktą nagrinėjamu atveju koncentracijoje dalyvaujančiais asmenimis laikomi UAB „Lukoil Baltija“ ir kitų ūkio subjektų turto dalis – 2003 m. ir 2008 m. į jungtinę veiklą įneštos Degalinės.

(213) Atsižvelgiant į tai, jog būtina nustatyti koncentracijoje dalyvaujančių asmenų bendrąsias pajamas paskutiniiais prieš koncentraciją metais, vertintos atitinkamų Degalinių bei UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos 2002 m. ir 2007 m. (Nutarimo 1 ir 2 lentelės, taip pat Nutarimo (79) pastraipa).

¹⁶² Bylos 2 tomas, 156 lapas

3.3.1. 2003 m. koncentracijoje dalyvavusių ūkio subjektų bendrosios pajamos

(214) Remiantis tuo, kad degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje, Klaipėdos pl. 44, Palangoje, Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje, Santaikos g. 33, Alytuje, Turistų g. 92, Lazdijuose, Miško g. 64, Radviliškyje, Kalvarijų g. 161a, Vilniuje, Rinktinės g. 59, Vilniuje, Užuvėjos km., Radviliškio raj., Savanorių pr. 121, Vilniuje, Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose, Smėlynės g. 169, Panevėžyje, J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose, Rytinio kelio 2, Šilalėje ir Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., įnešimas į jungtinę veiklą laikomas viena koncentracija (Nutarimo (201) pastraipa), šių degalinių bendrosios pajamos paskutiniaisiais metais prieš degalinių įnešimą į jungtinę veiklą vertinamos kartu. Šių degalinių bendrosios pajamos paskutiniaisiais metais prieš koncentraciją kartu buvo didesnės nei penki milijonai litų. UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos 2002 m. taip pat buvo didesnės nei penki milijonai litų (Nutarimo 1 lentelė **Error! Reference source not found.** ir Nutarimo (79) pastraipa). Paminėtina, kad minėtų 15 degalinių ir UAB „Lukoil Baltija“ suminės pajamos taip pat viršija penkiasdešimt milijonų litų ribą (Nutarimo (80) pastraipa).

(215) Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, jog 2003 m. koncentracijoje dalyvavusių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais viršijo tiek degalinių įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje tiek šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 1 dalyje nustatytą, todėl prieš įvykdant šią koncentraciją buvo privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą.

3.3.2. 2008 m. koncentracijoje dalyvavusių ūkio subjektų bendrosios pajamos

(216) Tyrimo metu Konkurencijos taryba nustatė, jog degalinės, esančios Kalnujų km., Raseinių raj., bendrosios pajamos 2007 m. buvo didesnės nei penki milijonai litų. UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios pajamos 2007 m. buvo didesnės nei penki milijonai litų. Šios degalinės ir UAB „Lukoil Baltija“ suminės bendrosios pajamos taip pat viršijo penkiasdešimt milijonų litų ribas (Nutarimo 2 lentelė ir Nutarimo (79) pastraipa).

(217) Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, jog 2008 m. koncentracijoje dalyvavusių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais viršijo tiek degalinės įnešimo į jungtinę veiklą metu galiojusioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje, tiek šiuo metu galiojančios Konkurencijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 1 dalyje nustatytą, todėl prieš įvykdant šią koncentraciją buvo privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą.

3.4. Dėl pranešimų apie koncentracijas Konkurencijos tarybai nepateikimo iki jų įgyvendinimo

(218) Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje yra įtvirtinta, kad pranešimas apie koncentraciją turi būti pateiktas Konkurencijos tarybai iki koncentracijos įgyvendinimo. Pranešimas turi būti pateikiamas po pasiūlymo sudaryti sutartį arba įsigyti akcijas ar turtą pateikimo, pavedimo sudaryti sutartį, sutarties sudarymo, nuosavybės teisės ar teisės disponuoti tam tikru turtu įgijimo. Pranešimas apie koncentraciją gali būti pateiktas ir turint aiškius ketinimus sudaryti sutartį arba pateikti viešą siūlymą supirkti akcijas. Nuo 2003 m. liepos 25 d. iki 2012 m. gegužės 1 d. galiojusioje Konkurencijos įstatymo redakcijoje taip pat buvo įtvirtinta pareiga pateikti pranešimą apie koncentraciją Konkurencijos tarybai iki koncentracijos įgyvendinimo.

(219) Nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ įgijo 15 degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje, Klaipėdos pl. 44, Palangoje, Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje, Santaikos g. 33, Alytuje, Turistų g. 92, Lazdijuose, Miško g. 64, Radviliškyje, Kalvarijų g. 161a, Vilniuje, Rinktinės g. 59, Vilniuje, Užuvėjos km., Radviliškio raj., Savanorių pr. 121, Vilniuje, Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose, Smėlynės g. 169, Panevėžyje, J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose, Rytinio kelio 2, Šilalėje ir Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., įneštų į jungtinę veiklą kontrolę nuo Jungtinės veiklos sutarties sudarymo 2003 m. gruodžio 31 d., tuo tarpu degalinės, esančios Kalnujų km., Raseinių raj., kontrolę įgijo nuo šios degalinės priėmimo – perdavimo akto pasirašymo datos, t. y. 2008 m. birželio 30 d.

(220) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, jog pranešimą apie ketinamą vykdyti koncentraciją turi pateikti kontrolę įgyjantis asmuo iki koncentracijos įgyvendinimo, UAB „Lukoil Baltija“ turėjo pateikti pranešimus Konkurencijos tarybai ir gauti jos leidimą bent iki nurodytų 15 degalinių įnešimo į jungtinę veiklą dienos (t. y. bent iki 2003 m. gruodžio 31 d., o degalinės, esančios Kalnujų km., Raseinių raj. – bent iki degalinės priėmimo – perdavimo akto pasirašymo dienos (t. y. bent iki 2008 m. birželio 30 d.).

(221) Pažymėtina, kad tyrimo metu nustatyta, jog UAB „Lukoil Baltija“ pranešimų apie ketinamą įgyti Degalinių kontrolę iki nurodytų datų, t. y. iki koncentracijų įgyvendinimą, Konkurencijos tarybai nepateikė.

(222) Pranešimų apie šias koncentracijas UAB „Lukoil Baltija“ taip pat nepateikė ir iki Konkurencijos tarybos tyrimo dėl nagrinėjamų UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų pabaigos.

3.5. Dėl UAB „Lukoil Baltija“ padarytų Konkurencijos įstatymo pažeidimų

(223) Apibendrinus Nutarimo 3 dalyje pateiktą aplinkybių, susijusių su nagrinėtų Degalinių įnešimu į jungtinę veiklą, vertinimą darytina išvada, jog UAB „Lukoil Baltija“ Jungtinės veiklos sutarties pagrindu įgijo Degalinių kontrolę ir tokiu būdu įgyvendino koncentraciją, o Degalinių ir UAB „Lukoil Baltija“ bendrosios ir suminės bendrosios pajamos prieš koncentracijos įgyvendinimą viršijo Konkurencijos įstatyme nustatytas ribas. Kaip matyti iš Nutarimo (99) – (103) pastraipų, apie tokias koncentracijas privaloma pranešti Konkurencijos tarybai iki jų įgyvendinimo ir jų neįgyvendinti negavus Konkurencijos tarybos leidimo.

(224) Atsižvelgus į tai konstatuotina, kad UAB „Lukoil Baltija“ pažeidė Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimus šiais veiksmais:

- (a) nepranešusi Konkurencijos tarybai ir iki įgyvendinimo negavusi leidimo UAB „Lukoil Baltija“ 2003 m. įgyvendino koncentraciją, įgijusi kontrolę bei tęsdama jos įgyvendinimą degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje; Klaipėdos pl. 44, Palangoje, Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje, Santaikos g. 33, Alytuje, Turistų g. 92, Lazdijuose; Miško g. 64, Radviliškyje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Užuovėjos km., Radviliškio raj.; Savanorių pr. 121, Vilniuje; Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose; Smėlynės g. 169, Panevėžyje; J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose; Rytinio kelio 2, Šilalėje, ir Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., atžvilgiu;
- (b) nepranešusi Konkurencijos tarybai ir iki įgyvendinimo negavusi leidimo UAB „Lukoil Baltija“ 2008 m. įgyvendino koncentraciją, įgijusi kontrolę bei tęsdama jos įgyvendinimą degalinės, esančios Kalnujų km. Raseinių raj., atžvilgiu.

(225) Tokiais Konkurencijos įstatyme nustatytos koncentracijų priežiūros reikalavimų pažeidimais UAB „Lukoil Baltija“ užkirto galimybes Konkurencijos tarybai atlikti išsamų savalaikį vertinimą, ar dėl šių koncentracijų nebus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar itin apribota konkurencija atitinkamose rinkose, atsižvelgus į su degalinių eksploatavimo veikla susijusios ūkinės veiklos ypatybes, degalinių eksploatavimo pasikeitimus ir, be kita ko, ar tokie pasikeitimai neapriboja konkrečiose teritorijose esančių vartotojų pasirinkimo galimybių. Net ir pavienės degalinės kontrolės pasikeitimas koncentracijos įgyvendinimo metu galėjo apriboti konkurenciją konkrečioje atitinkamoje rinkoje. Tokia rizika ypač galima, jei koncentracijos poveikis nustatomas lokaliaje centruotoje atitinkamoje rinkoje, kurioje dėl koncentracijos sumažėja degalines eksploatuojančių ūkio subjektų skaičius arba lieka tik vienas degalines eksploatuojantis subjektas.

4. Dėl UAB „Lukoil Baltija“ prašymų

(226) UAB „Lukoil Baltija“ 2014 m. balandžio 10 d. raštu pateikė Konkurencijos tarybai prašymus dėl tyrimo atnaujinimo bei sustabdymo, taip pat dėl galimybės susipažinti su 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiaga bei Pažyma (Nutarimo (94) pastraipa).

4.1. Dėl prašymo atnaujinti ir sustabdyti tyrimą

(227) UAB „Lukoil Baltija“ nurodo, kad nagrinėjamas tyrimas dėl bendrovės veiksmų buvo pradėtas kartu su kitu tyrimu, baigtu 2013 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 2S-4. Kadangi abu tyrimai yra pradinio tyrimo tęsiniai, todėl nagrinėjama byla Konkurencijos taryboje yra betarpiškai susijusi su Administracine byla (Nutarimo (95) pastraipa), joje nustatinėjamos aplinkybės, jų vertinimu, pavyzdžiui, tiek nagrinėjamoje byloje Konkurencijos taryboje, tiek Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarime Nr. 2S-4 vertinamos panašios aplinkybės, t. y. vertinama, ar bendrovė, įgydama teisę eksploatuoti kitam ūkio subjektui priklausančias degalines, įgyvendino koncentracijas, abiem atvejais Konkurencijos taryba remiasi tais pačiais argumentais. Dėl šių priežasčių, UAB „Lukoil Baltija“ teigimu, nagrinėjamas tyrimas Konkurencijos taryboje turėtų būti atnaujintas ir sustabdytas, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymu.

(228) Vertinant šį UAB „Lukoil Baltija“ prašymą, pažymėtina, jog Konkurencijos tarybos byloje vertinamos kitos faktinės aplinkybės nei Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarime Nr. 2S-4 (pavyzdžiui, skirtingos jungtinės veiklos sutartys, skirtingos sutarčių šalys (UAB „Okseta“, UAB „Baltic Petroleum“) skirtingos degalinės, skirtingi laikotarpiai), todėl nėra pagrindo savaime teigti, kad Konkurencijos tarybos byloje yra vertinamas tas pats klausimas ar tokia pati situacija, kokia nagrinėta ir vertinta Konkurencijos tarybos 2013 m. balandžio 18 d. nutarime Nr. 2S-4. Vien tai, kad abiem atvejais sutampa ūkio subjektas – UAB „Lukoil Baltija“, ir sutampa nagrinėtų kontrolės objektų rūšis – degalinės, nesudaro pagrindo teigti, kad šie atvejai laikytini tiesiogiai susijusiais veiksmais, kurių atskirai nagrinėti negalima.

(229) Pastebėtina ir tai, kad dėl reikšmingų konkrečių faktinių aplinkybių skirtumų (skirtingos sutartys, skirtingos degalinės, skirtingi laikotarpiai ir pan.) Konkurencijos taryba operatyvumo ir ekonomiškumo tikslais 2012 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 1S-117 šiuos to paties ūkio subjekto – UAB „Lukoil Baltija“ – veiksmų, įgyvendinant skirtingais pagrindais skirtingų degalinių kontrolę, vertinimą išskyrė į du atskirus savarankiškus tyrimus.

(230) Atsižvelgiant į tai, jog skiriasi faktinės aplinkybės ir Administracinėje byloje nėra sprendžiamas klausimas dėl faktinių aplinkybių, kurios būtų reikšmingos sprendžiant dėl šiame Nutarime nagrinėjamų UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų įgyvendinant 2003 m. ir 2008 m. koncentracijas, nėra pagrindo tenkinti UAB „Lukoil Baltija“ prašymą dėl tyrimo atnaujinimo ir sustabdymo.

4.2. Dėl prašymo susipažinti su 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiaga ir Pažyma

(231) UAB „Lukoil Baltija“ taip pat prašo Konkurencijos tarybos leisti susipažinti su 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiaga (įskaitant Pažyma) (Nutarimo (94) pastraipa) bei nurodo, jog Pažymoje pateikta informacija gali tiesiogiai patvirtinti Konkurencijos tarybos byloje UAB „Lukoil Baltija“ pareikštų kaltinimų nepagrįstumą ir nesavalaikiškumą. Bendrovės nuomone, Pažyma negali būti pripažinta tarnybinio naudojimo dokumentu, nes Pažymoje nėra pateiktos vidaus darbo reikmėms skirtos nuomonės, remiantis šia išvada, Konkurencijos taryba leido UAB „Lukoil Baltija“ vykdyti koncentraciją. Be to, bendrovės nuomone, kiekviena pažyma turi *per se* viešumo požymių, atsižvelgiant į tai, jog Konkurencijos tarybos posėdžio metu Konkurencijos tarybos pareigūnas privalo pristatyti pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo metu parengtą išvadą, tuo tarpu Konkurencijos tarybos posėdžiai yra vieši. Taip pat atkreipė dėmesį į tai, jog 2001 m. galioję teisės aktai nenumatė galimybės pripažinti atitinkamus dokumentus tarnybinio naudojimo.

(232) UAB „Lukoil Baltija“ nuomone, nesudarius galimybės susipažinti su visais dokumentais ir medžiaga, kuriais remiasi Konkurencijos taryba nagrinėjamoje byloje pareikšdama kaltinimus bendrovei, būtų pažeidžiamas teisės į gynybą principas.

(233) Vertinant šį argumentą, visų pirma pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju atskirą prašymą susipažinti su 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiaga UAB „Lukoil Baltija“ teikė 2013 m. lapkričio 18 d. Vykdamas šį prašymą, UAB „Lukoil Baltija“ buvo leista susipažinti su visa 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiaga (ne tik UAB „Lukoil Baltija“ pranešimu apie koncentraciją),

išskyrus su Pažyma, kuri laikoma tarnybinio naudojimo dokumentu¹⁶³ ir kita informacija, sudarančia kitų ūkio subjektų komercinę paslaptį. Atsižvelgus į tai, darytina išvada, kad UAB „Lukoil Baltija“ prašymas toje dalyje, kurioje prašoma leisti susipažinti su 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiaga, jau yra išspręstas išnagrinėjus ir tenkinus toje pačioje dalyje UAB „Lukoil Baltija“ 2013 m. lapkričio 18 d. prašymą.

(234) Vertinant UAB „Lukoil Baltija“ prašymą dalyje, kurioje prašoma leisti susipažinti su Pažyma, būtina atsižvelgti į šio dokumento pobūdį ir jo įtaką UAB „Lukoil Baltija“ teisei į gynybą.

(235) Pirmiausiai pastebėtina, kad teisės į gynybą principas yra siejamas su galimybe pasisakyti dėl kaltinimo ir susipažinti su dokumentais, kuriais yra grindžiamas kaltinimas. Atkreiptinas dėmesys, kad, kaip nurodyta Nutarimo (4) pastraipoje, tyrimo tikslais naudojama kitų tyrimų ir nagrinėjimų medžiaga, įskaitant ir UAB „Lukoil Baltija“ 2001 m. rugsėjo 6 d. pranešimo apie koncentraciją (UAB „Lukoil Baltija“ ir AB Vilniaus bankui sudarant reikalavimo perleidimo sutartį, pagal kurią įgyjamos 37 proc. balsavimo teisės AB „Lietuvos kuras“ kreditorių susirinkime“) medžiaga. Tačiau nei tyrimo metu, nei šiame Nutarime nėra remiamasi Konkurencijos tarybos tarnybinio naudojimo dokumentais, o su visa medžiaga, kuria remiamasi šio tyrimo metu ir šiame Nutarime UAB „Lukoil Baltija“ turi teisę susipažinti, nebent tai būtų kito ūkio subjekto komercinę paslaptį sudaranti informacija, t. y. 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiaga. Be to, kaip matyti iš 2013 m. spalio 8 d. Konkurencijos tarybos faktinių aplinkybių nustatymo protokolo, iš 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiagos šioje nagrinėjamoje byloje naudojama tik pačios UAB „Lukoil Baltija“ 2001 m. rugsėjo 6 d. pateiktas pranešimas apie koncentraciją¹⁶⁴. UAB „Lukoil Baltija“ buvo sudarytos galimybės susipažinti su šiame Nutarime nagrinėjamų pažeidimų tyrimo medžiaga, įskaitant ir vienintelį tyrimo metu naudotą dokumentą iš 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiagos – pačios UAB „Lukoil Baltija“ 2001 m. rugsėjo 6 d. pranešimą apie koncentraciją.

(236) Kadangi Pažyma nebuvo naudojama šiame Nutarime nagrinėjamų pažeidimų tyrimo metu bei ja nėra grindžiamos nei Pranešime apie atliktą tyrimą nei šiame Nutarime padarytos išvados dėl UAB „Lukoil Baltija“ veiksmų atitikties Konkurencijos įstatymo reikalavimams vertinimo, nėra pagrindo leisti UAB „Lukoil Baltija“ susipažinti su Pažyma, kuri nėra nagrinėjamų pažeidimų tyrimo medžiagos dalis.

(237) Be to, UAB „Lukoil Baltija“ teisės į gynybą įgyvendinimo tikslai taip pat nesudaro pagrindo leisti UAB „Lukoil Baltija“ susipažinti su Pažyma ypač įvertinus jos kaip tarnybinio naudojimo dokumento pobūdį bei įrodomosios vertės neturėjimą.

(238) Konkurencijos įstatymo 21 straipsnio 7 dalis numato, jog Konkurencijos tarybai atliekant jai pavestas funkcijas Konkurencijos tarybos parengti dokumentai, kuriuose yra pareikštos Konkurencijos tarybos vidaus darbo reikmėms skirtos nuomonės, Konkurencijos tarybos parengti dokumentai, susiję su klausimais, dėl kurių nėra priimtas galutinis Konkurencijos tarybos nutarimas ar kitoks sprendimas, ir tik Konkurencijos tarybos vidaus darbo tvarkos organizavimui skirti dokumentai yra tarnybinio naudojimo dokumentai, kurie neteikiami susipažinti tretiesiems asmenims ir nesegami į tyrimų bylas, su kuriomis turi teisę susipažinti tretieji asmenys.

(239) Kaip matyti iš Koncentracijų nagrinėjimo tvarkos 52 ir 53 punktų pažymas apie koncentracijos nagrinėjimą rengia Konkurencijos tarybos administracijos darbuotojai ir teikia ją nagrinėti Konkurencijos tarybai. Tačiau Konkurencijos taryba posėdžio metu priimdama sprendimą dėl koncentracijos nagrinėja ne tik pažymą, tačiau taip pat ir pranešimą apie koncentraciją, kitą

¹⁶³ Atsižvelgiant į tai, jog Konkurencijos tarybos Dominuojančių ūkio subjektų ir susijungimų skyrius 2013 m. lapkričio 21 d. sprendimu leido susipažinti su visa 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo medžiaga, išskyrus Pažyma (nurodė, jog šis dokumentas laikytinas tarnybinio naudojimo dokumentu), bendrovė šį atsisakymą pateikti Pažymą apskundė Konkurencijos tarybai, kuri 2013 m. gruodžio 5 d. protokoliniu nutarimu UAB „Lukoil Baltija“ skundą atmetė, ir Pažyma nebuvo pateikta. UAB „Lukoil Baltija“ bendrovė šį Konkurencijos tarybos sprendimą apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris šį klausimą nagrinėja toje pačioje, šio Nutarimo (86) pastraipoje nurodytoje administracinėje byloje Nr. I-4609-764/2014.

¹⁶⁴ Bylos 2 tomas, 1-3 lapai.

koncentracijos nagrinėjimo metu gautą informaciją, kitų Konkurencijos tarybos narių bei administracijos darbuotojų nuomones ir pasiūlymus¹⁶⁵.

(240) Taigi, tokio pobūdžio pažymas, kaip ir UAB „Lukoil Baltija“ reikalaujama Pažyma, rengia koncentracijos nagrinėjimą atlikę Konkurencijos tarybos administracijos darbuotojai, atsižvelgę į pranešimus apie koncentraciją bei kitas konkrečios koncentracijos nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes, jose pateikiamas šių administracijos darbuotojų subjektyvus koncentracijos vertinimas bei pasiūlymai Konkurencijos tarybai, tačiau ne objektyvūs faktai ar duomenys. Be to, Konkurencijos taryba, sprendama dėl leidimo ar neleidimo vykdyti koncentraciją, nepriima sprendimo dėl pažymos teisingumo bei neprivalo savo sprendimą dėl koncentracijos priimti remdamasi pažymoje pateiktais administracijos darbuotojų vertinimais. Taigi, pažymoje pateiktos nuomonės gali būti apsvaistytos Konkurencijos tarybos, tačiau į jas gali būti ir neatsižvelgiama priimant galutinę Konkurencijos tarybos sprendimą dėl koncentracijos.

(241) Dėl šių priežasčių yra akivaizdu, jog UAB „Lukoil Baltija“ prašoma Pažyma laikytina tarnybinio naudojimo dokumentu, kuris neturi įrodomosios vertės. Pažyma nei patvirtina, nei paneigia kokių nors faktinių aplinkybių, o joje pateiktas vertinimas neatspindi galutinės Konkurencijos tarybos pozicijos bei vertinimo, nes joje pateikta išimtinai tik subjektyvios koncentracijos nagrinėjimą atlikusių Konkurencijos tarybos administracijos darbuotojų nuomonės dėl galimo koncentracijos vertinimo, skirtos išimtinai Konkurencijos tarybos vidaus darbo reikmėms.

(242) Šios išvados nepaneigia ir UAB „Lukoil Baltija“ argumentai, jog Konkurencijos tarybos posėdžio metu Konkurencijos tarybos pareigūnas privalo pristatyti pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo metu parengtą išvadą, o Konkurencijos tarybos posėdžiai yra vieši. Vertinant šiuos argumentus, pastebėtina, kad pažymos apie koncentracijų nagrinėjimą yra teikiamos ir nagrinėjamos uždareme Konkurencijos tarybos tvarkomajame posėdyje, vadovaujantis Konkurencijos tarybos darbo reglamento, patvirtinto Konkurencijos tarybos 2002 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 129 „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos darbo reglamento“ (toliau – Darbo reglamentas) 74.4 ir 75 punktais. Be to, teisę dalyvauti tvarkomajame posėdyje ir būti išklaustytais turi asmenys Tvarkos 54 punkte numatytu atveju, tačiau šie asmenys nedalyvauja toje tvarkomojo posėdžio dalyje, kai yra vertinama koncentracijos nagrinėjimo medžiaga, pažyma, ar vyksta diskusijos dėl koncentracijos vertinimo ir yra išdėstomos tarybos ar administracijos darbuotojų nuomonės ir pasiūlymai.

(243) UAB „Lukoil Baltija“ argumentas, jog 2001 m. galioję teisės aktai nenumatė galimybės pripažinti atitinkamus dokumentus tarnybinio naudojimo, taip pat nesudaro pagrindo leisti UAB „Lukoil Baltija“ susipažinti su Pažyma. Paminėtina, kad iki 2002 m., kai buvo priimtas Darbo reglamentas, galiojo Konkurencijos tarybos 1999 m. lapkričio 5 d. nutarimu Nr. 4 patvirtintas laikinojo Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos posėdžių reglamentas (toliau – Tarybos posėdžių reglamentas), kurio 17 punkte buvo numatyta, kad Konkurencijos tarybos posėdžių protokolai ir posėdyje svarstytų klausimų medžiaga saugomi Konkurencijos tarybos sekretoriato patalpose ir protokolai yra prieinami visiems Konkurencijos tarybos administracijos darbuotojams. Pagal Tarybos posėdžių reglamento 19 punktą suinteresuoti asmenys turėjo teisę susipažinti su nutariamąja Konkurencijos tarybos posėdžio protokolo dalimi, jeigu Konkurencijos tarybos nutarimas neskelbiamas „Valstybės žiniuose“. Be to, remiantis Tarybos posėdžių reglamento 21 punktu, Konkurencijos tarybos tvarkomieji posėdžiai taip pat buvo uždari nebent Konkurencijos taryba nusprendavo kitaip ar viešumo reikalautų įstatymas.

(244) Taigi, 2001 m. Koncentracijos nagrinėjimo ir Konkurencijos tarybos 2001 m. spalio 4 d. nutarimo Nr. 114 priėmimo metu tretieji asmenys galėjo susipažinti tik su Konkurencijos tarybos posėdžių protokolų nutariamąja dalimi, o įvairūs vidinio naudojimo dokumentai, teikti tvarkomajam posėdžiui, ne tik, kad nebuvo privalomi teikti susipažinti tretiesiems asmenims, bet ir informacija

¹⁶⁵ Vadovaujantis Konkurencijos tarybos darbo reglamento, patvirtinto Konkurencijos tarybos 2002 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 129, 79-80 punktais, Konkurencijos tarybos tvarkomajame posėdyje svarstant klausimą dėl koncentracijos dalyvaujantys Konkurencijos tarybos nariai ir kiti administracijos darbuotojai gali teikti savo nuomones bei siūlymus.

(įskaitant nuomones dėl leidimo vykdyti koncentracijas), išsakyta Konkurencijos tarybos tvarkomojo posėdžio metu buvo prieinama tik administracijos darbuotojams ir Konkurencijos tarybai. Todėl nėra pagrindo Pažymą, įvertinus jos pobūdį, laikyti ne tarnybinio naudojimo dokumentu, nes tiek šiuo metu galiojančios teisės normos, tiek 2001 m. galiojusios teisės normos nenumatė, kad su tokio pobūdžio dokumentais turi teisę susipažinti kiti asmenys, nei Konkurencijos taryba ir jos administracijos darbuotojai.

(245) Apibendrinus išdėstytą darytina išvada, kad nėra pagrindo tenkinti UAB „Lukoil Baltija“ prašymo dalyje dėl leidimo susipažinti su Pažyma, nes Pažyma laikytina tarnybinio naudojimo dokumentu ir jos neatskleidimas nepažeidžia UAB „Lukoil Baltija“ teisių į gynybą, kadangi Pažymoje yra pateiktos Konkurencijos tarybos vidaus darbo reikmėms skirtos Konkurencijos tarybos darbuotojų nuomonės, kurios nei patvirtina, nei paneigia kokių nors aplinkybių buvimą ar nebuvimą, ir šia Pažyma nebuvo remtasi darant išvadas dėl šiame Nutarime nagrinėjamų Konkurencijos įstatymo pažeidimų.

5. Dėl atsakomybės taikymo UAB „Lukoil Baltija“

(246) Kaip matyti iš Nutarimo 3 dalyje išdėstytų aplinkybių, koncentracijos įgyvendintos UAB „Lukoil Baltija“ įgijus nagrinėtų 16 degalinių kontrolę. Atsižvelgiant į Konkurencijos įstatymo 9 straipsnio 1 dalį, kuri numato, kad pranešimą apie koncentraciją pateikti turi kontroliuojantys asmenys, darytina išvada, kad pareigą pranešti apie ketinamas įgyvendinti koncentracijas iki jas įgyvendinant turėjo UAB „Lukoil Baltija“, tačiau šios pareigos iki šio nutarimo priėmimo dienos neįvykdė, todėl už Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimų pažeidimus atsakomybė taikytina UAB „Lukoil Baltija“.

(247) Atsakomybė už konkurencijos taisyklių pažeidimus taikoma nepriklausomai nuo kaltės formos be to, kaltės forma nereikšminga atsakomybės taikymui ir baudos dydžio nustatymui.

(248) Dėl šios priežasties UAB „Lukoil Baltija“ teiginiai, kad ji nežinojo, kad po 2001 m. spalio 4 d. leidimo vykdyti koncentraciją, bendrovė negalėjo tikėtis ar suprasti, kad jai reikia gauti papildomą leidimą nesudaro pagrindo netaikyti UAB „Lukoil Baltija“ atsakomybės už Konkurencijos įstatymo pažeidimus.

(249) Pastebėtina, kad 2001 m. rugsėjo 6 d. pranešime apie koncentraciją buvo UAB „Lukoil Baltija“ pati buvo nurodžiusi, kad bendrovė degalinių kontrolės neįgis, todėl ši aplinkybė jai buvo žinoma. Tuo tarpu, kaip nurodyta Nutarimo (187) pastraipoje bei Konkurencijos tarybos 2001 m. spalio 4 d. nutarime Nr. 114, Konkurencijos taryba leidžia vykdyti koncentraciją pagal pateiktame pranešime nurodytas aplinkybes. Taigi, 2001 m. leidimas įgyti konkrečių degalinių kontrolę nebuvo duotas. Be to, kaip matyti iš Nutarimo (181) - (182) pastraipų, UAB „Lukoil Baltija“ sudarytų degalinių subnuomos sutartys nesuteikė UAB „Lukoil Baltija“ šių degalinių kontrolės teisių Konkurencijos įstatymo prasme prieš sudarant Jungtinės veiklos sutartį. Atitinkamai Jungtinės veiklos sutarties nuostatos, kaip paaiškinta Nutarimo 3.1.3 dalyje, suteikė teisę UAB „Lukoil Baltija“ neribotą laikotarpį iš esmės spręsti su degalinių veikla susijusius klausimus. Tai sudaro pakankamą pagrindą teigti, kad Konkurencijos įstatymo prasme UAB „Lukoil Baltija“ įgijo degalinių kontrolę Jungtinės veiklos sutarties pagrindu. Aplinkybė, kad koncentracijų įgyvendinimo metu nebuvo teismų praktikos bei išaiškinimo, susijusių su koncentracijų vertinimu, taip pat nesudaro pagrindo netaikyti atsakomybės už nustatytą pareigą pranešti apie koncentracijas ir be Konkurencijos tarybos leidimo jų neįgyvendinti pažeidimą, nes Konkurencijos įstatymas bent nuo 1999 m. numato pareigą pranešti apie ketinamą įgyvendinti koncentraciją, jei yra viršijamos įstatyme įtvirtintos pajamų ribos, ir UAB „Lukoil Baltija“ bet kuriuo atveju turėjo pareigą įvertinti savo veiksmų atitiktį Konkurencijos įstatymo reikalavimams, tačiau galimai netinkamas šio įstatymo nuostatų subjektyvus įvertinimas savaime nepaneigia įstatyme numatytos pareigos bei atsakomybės už jos neįvykdymą.

(250) Konkurencijos įstatymo 35 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad sankcijos ūkio subjektams už šio įstatymo pažeidimus gali būti taikomos ne vėliau kaip per penkerius metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o esant tęstiniam ar trunkamajam pažeidimui – nuo paskutinių veiksmų atlikimo

ar nutraukimo. Atitinkamai nuo 2003 m. liepos 25 d. iki 2012 m. gegužės 1 d. galiojusios Konkurencijos įstatymo redakcijos 40 straipsnio 3 dalyje buvo įtvirtintas trejų metų patraukimo atsakomybėn už Konkurencijos įstatymo pažeidimus terminas.

(251) Pažymėtina, kad koncentracijos įgyvendinimas nepateikus pranešimo Konkurencijos tarybai ir negavus leidimo laikomas trunkamuoju konkurencijos teisės normų pažeidimu. LVAT yra nurodęs, kad tokio pažeidimo „*pradžia yra laikoma mainų sutarties sudarymo data (kiekviena diena nuo šio momento laikoma Konkurencijos įstatymo pažeidimo darymo diena), o pažeidimo pabaiga yra siejama su Konkurencijos tarybos leidimo išdavimo diena*“. Kaip toliau nurodė LVAT, „*pranešimas apie koncentraciją Konkurencijos tarybai, jau įgyvendinus koncentraciją, neatleidžia ūkio subjekto nuo atsakomybės, kadangi nebuvo įvykdyta įstatyme įtvirtinta pareiga apie koncentraciją informuoti laiku, t. y. iki koncentracijos įgyvendinimo*“.¹⁶⁶

(252) Taigi, UAB „Lukoil Baltija“ padaryti pažeidimai pagal savo pobūdį yra trunkamieji teisės normų pažeidimai. Nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ įgyvendino dvi nepraneštas koncentracijas ir šių dviejų pažeidimų pradžia laikytina atitinkamai 2003 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. birželio 30 d. Kiekviena diena nuo šio momento laikoma Konkurencijos įstatymo pažeidimo diena. Pažeidimo pabaiga laikytina paskutinė koncentracijos įgyvendinimo diena nesant Konkurencijos tarybos leidimo.

(253) UAB „Lukoil Baltija“ teigimu, nagrinėjamu atveju patraukimo atsakomybėn senaties terminas turi būti taikomas nuo tada, kai bendrovė įgijo aptariamų degalinių valdymą. Šis bendrovės argumentas yra nepagrįstas dėl toliau nurodytų priežasčių.

(254) Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju buvo padaryti atskiri pažeidimai – 2003 m. ir 2008 m. koncentracijų įgyvendinimas nepateikus pranešimų Konkurencijos tarybai ir negavus jos leidimų. Taigi, pats pažeidimų pobūdis rodo, jog tai nėra vien tik pranešimo nepateikimas Konkurencijos tarybai, tačiau tokie veiksmai kaip koncentracijos įgyvendinimas lemia, be kita ko, ilgalaikius kontrolės ir struktūrinius pokyčius rinkoje. Dėl to nėra pagrindo teigti, kad patraukimo atsakomybėn senaties terminas turėtų būti skaičiuojamas nuo pažeidimo padarymo pradžios, o ne nuo pažeidimo padarymo pabaigos. Šią išvadą be kita ko aiškiai patvirtina ir Europos Komisijos bei Bendrojo teismo praktika¹⁶⁷.

(255) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad UAB „Lukoil Baltija“ Konkurencijos įstatyme numatytas patraukimo atsakomybėn terminas nėra suėjęs šių pažeidimų nepranešus ir be Konkurencijos tarybos leidimų įgyvendinus 2003 m. ir 2008 m. koncentracijas atžvilgiu.

6. Sankcijos

(256) Pagal Konkurencijos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 1 punktą Konkurencijos taryba turi teisę įpareigoti ūkio subjektą nutraukti neteisėtą veiklą. Atsižvelgiant į nagrinėjamą UAB „Lukoil Baltija“ pažeidimų pobūdį, yra pagrindas įpareigoti UAB „Lukoil Baltija“ įpareigoti nutraukti neteisėtą veiklą. Tai galėtų būti padaryta pateikiant Konkurencijos tarybai pranešimus apie koncentracijas įsigyjant degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje, Klaipėdos pl. 44, Palangoje, Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje, Santaikos g. 33, Alytuje, Turistų g. 92, Lazdijuose, Miško g. 64, Radviliškyje, Kalvarijų g. 161a, Vilniuje, Rinktinės g. 59, Vilniuje, Užuvėjos km., Radviliškio raj., Savanorių pr. 121, Vilniuje, Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose, Smėlynės g. 169, Panevėžyje, J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose, Rytinio kelio 2, Šilalėje, Klaipėdos g. 61, Priekulėje,

¹⁶⁶ LVAT 2012 m. kovo 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012, AB „City Service“ v Konkurencijos taryba.

¹⁶⁷ Europos komisijos 1999 m. vasario 10 d. sprendimas Nr. IV/M.969 18 p. byloje *A.P. Møller*, 18 pastraipa, Europos Komisijos 2009 m. birželio 10 d. sprendimas Nr. COMP/M.4994 byloje *Electrabel/ Compagnie Nationale du Rhone*, 211 pastraipa, Bendrojo teismo 2012 m. gruodžio 12 d. sprendimas byloje T-332/09 *Electrabel v Europos Komisija*, 267 pastraipa.

Klaipėdos raj. ir Kalnujų km., Raseinių raj., kontrolę arba atliekant veiksmus, atkuriančius ankstesnę padėtį, buvusią iki koncentracijų įgyvendinimo.

(257) Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už koncentracijos, apie kurią buvo privaloma pranešti, įgyvendinimą be Konkurencijos tarybos leidimo ūkio subjektams skiriama pinigine bausme iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais. Šio įstatymo 37 straipsnyje išdėstyti baudų skyrimo ir jų dydžio nustatymo principai – skiriant bausmes ūkio subjektams atsižvelgiama į padaryto pažeidimo pavojingumą, pažeidimo trukmę, atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, kiekvieno ūkio subjekto įtaką pažeidimo padarymui bei ūkio subjekto prekių, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su pažeidimu, pardavimų vertę.

(258) Baudos dydis nustatomas vadovaujantis Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64 „Dėl Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Baudų dydžio nustatymo aprašas), kurio 4 punkte nustatyta, kad už draudžiamą susitarimą ar piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi ūkio subjektui skiriamas baudos dydis apskaičiuojamas dviem etapais: pirmiausia apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, vėliau bazinis baudos dydis tikslinamas – didinamas arba mažinamas. Pagal Baudų dydžio nustatymo aprašo 23 punktą, už kitus Konkurencijos įstatymo pažeidimus ūkio subjektui skiriamos baudos dydžio apskaičiavimui *mutatis mutandis* taikomos Aprašo II, IV ir V skyrių nuostatos, kiek jos reglamentuoja baudos dydžio apskaičiavimą, kai bazinis baudos dydis apskaičiuojamas pagal ūkio subjekto paskutiniuosius ūkiniais metais gautas bendrąsias pajamas.

6.1. Bazinis baudos dydis

(259) Atsižvelgiant į tai, jog UAB „Lukoil Baltija“ įgyvendino dvi atskiras koncentracijas baudos dydis skaičiuojamas atskirai.

(260) Įvertinus tai, jog 2003 m. koncentracija buvo įgyvendinta UAB „Lukoil Baltija“ įgijus teisę eksploatuoti 15 degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje, Klaipėdos pl. 44, Palangoje, Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje, Santaikos g. 33, Alytuje, Turistų g. 92, Lazdijuose, Miško g. 64, Radviliškyje, Kalvarijų g. 161a, Vilniuje, Rinktinės g. 59, Vilniuje, Užuovėjos km., Radviliškio raj., Savanorių pr. 121, Vilniuje, Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose, Smėlynės g. 169, Panevėžyje, J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose, Rytinio kelio 2, Šilalėje, Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., be to, atsižvelgiant į tai, kad apie šią koncentraciją nebuvo pranešta Konkurencijos tarybai ir ji įgyvendinama iki šiol, už šį pažeidimą bazinis baudos dydis apskaičiuojamas remiantis su pažeidimu susijusiomis pajamomis, t. y. UAB „Lukoil Baltija“ pardavimo pajamomis¹⁶⁸, gautomis eksploatuojant šias degalines 2012 m. (vėliausi Konkurencijos tarybos turimi patikimi duomenys)¹⁶⁹ ir šio pažeidimo trukme.

(261) Atsižvelgiant į tai, jog 2008 m. koncentracija buvo įgyvendinta UAB „Lukoil Baltija“ įgijus teisę naudoti degalinę, esančią Kalnujų km., Raseinių raj., o apie šią 2008 m. koncentraciją nebuvo pranešta ir ji įgyvendinama iki šiol, už šį pažeidimą bazinis dydis skaičiuojamas remiantis UAB „Lukoil Baltija“ pardavimo pajamomis¹⁷⁰, gautomis 2012 m. (vėliausi Konkurencijos tarybos turimi patikimi duomenys) eksploatuojant minėtą degalinę ir šio pažeidimo trukme.

(262) Vertinant UAB „Lukoil Baltija“ argumentą, jog bazinis baudos dydis turėtų būti skaičiuojamas nuo nagrinėjamų degalinių pajamų, gautų tik iš mažmeninės degalų prekybos, pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju pagal Jungtinės veiklos sutartį buvo perduotos degalinės, skirtos verstis prekyba ne tik naftos, bet ir kitais produktais. Taigi, be kita ko, vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo nuostatomis, numatančiomis, kad bazinis baudos dydis skaičiuojamas

¹⁶⁸ Bylos 13 tomas, 79 lapas, 12 tomas, 64-65 lapai.

¹⁶⁹ Atsižvelgiant į tai, jog degalinė, esanti Smėlynės g. 169, Panevėžyje, buvo pašalinta iš jungtinės veiklos 2011 m., šios degalinės pajamomis nesiremiama skaičiuojant bazinį baudos dydį.

¹⁷⁰ Bylos 13 tomas, 79 lapas.

remiantis tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai su pažeidimu susijusiomis pajamomis, yra pagrįsta nagrinėjamu atveju bazinį baudos dydį nustatyti pagal UAB „Lukoil Baltija“ pajamas, gautas eksploatuojant nagrinėjamas Degalines 2012 m.

6.1.1. Pažeidimo pavojingumas

(263) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 8 punktu, bazinis baudos dydis lygus pardavimų vertės (pardavimo pajamų) dalies, apskaičiuotos įvertinus pažeidimo pavojingumą, ir pažeidimo trukmės metais sandaugai, todėl būtina įvertinti UAB „Lukoil Baltija“ padaryto pažeidimo pavojingumą.

(264) Remiantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 10 punktu, pažeidimo pavojingumas įvertinamas atsižvelgiant į visas su konkrečiu pažeidimu susijusias aplinkybes, tokias kaip pažeidimo pobūdis, visų pažeidimo dalyvių bendra rinkos dalis, pažeidimo geografinis plotas, ir kitas aplinkybes. Šių aplinkybių svarba ir jų vertinimo poreikis priklauso nuo kiekvieno konkretaus pažeidimo.

(265) Vertinant nagrinėjamo pažeidimo pobūdį, paminėtina, jog, kaip paaiškinta ir Nutarimo 3.5 dalyje, koncentracijų kontrolės pagrindinis tikslas – identifikuoti žalingų rinkai koncentracijų sudarymą ir užkirsti tam kelią, tai koncentracijų vertinimas – koncentracijos daromos žalos, t. y. nesuderinamumo su konkurencija rinkoje, nustatymas¹⁷¹. Be to, koncentracijų kontrolės procedūromis iš esmės siekiama patikrinti, ar ūkio subjektų koncentracijos veiksmai (susijungimų ar įsigijimų forma) neribos konkurencijos¹⁷². Konkurencijos įstatyme įtvirtintas *ex ante* koncentracijų kontrolės mechanizmas turi užtikrinti, kad koncentracija nepadarytų neigiamos įtakos konkurencijai, kad dėl koncentracijos veiksmų neatsirastų neigiamos žalos konkurencijos struktūrai¹⁷³. Todėl siekiant užtikrinti veiksmingą *ex ante* koncentracijų kontrolės mechanizmą, ūkio subjektams yra įstatyme numatyta pareiga pranešti apie ketinamą vykdyti koncentraciją bei gauti Konkurencijos tarybos leidimą ir nevykdant tokios pareigos yra pažeidžiamas minėtas *ex ante* koncentracijų kontrolės principas.

(266) Akcentuotina, kad už šį pažeidimą, t.y. koncentracijos įgyvendinimą nepranešus Konkurencijos tarybai ir negavus jos leidimo, pagal Konkurencijos įstatymo 36 straipsnio 1 dalį skirtina maksimali bauda yra tokio pat dydžio kaip ir už Konkurencijos įstatymo 5 ir 7 straipsnių pažeidimus, kurie laikytini pavojingiausiais pažeidimais konkurencijai. Kad koncentracijos įgyvendinimas nepateikus pranešimo Konkurencijos tarybai ir negavus jos leidimo patvirtina yra laikytinas pavojingu pažeidimu, patvirtina ir teismų praktika¹⁷⁴.

(267) Remiantis tuo, kas išdėstyta, UAB „Lukoil Baltija“ padaryti koncentracijų kontrolės taisyklių pažeidimai ir koncentracijų Jungtinės veiklos sutartimi įgijus Degalinių kontrolę įgyvendinimas nepranešus apie tai Konkurencijos tarybai bei negavus jos leidimo pagal savo pobūdį yra pavojingi Konkurencijos įstatymo pažeidimai.

(268) Vertinant su pažeidimais susijusią geografinę teritoriją, pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ įgijo teisę eksploatuoti 16 kitiems ūkio subjektams priklausančias degalines, kurios yra išsidėsčiusios skirtinguose Lietuvos miestuose ir rajonuose.

(269) 2003 m. koncentracija buvo įgyvendinta UAB „Lukoil Baltija“ įgijus 15 degalinių kontrolę, todėl pažeidimas yra santykinai didelio masto (kuris tik iš dalies sumažėjo dvi iš šių degalinių pašalinus iš jungtinės veiklos 2011 m. (degalinė, esanti Smėlynės g. 169, Panevėžyje) ir 2013 m. (degalinė, esanti Kalvarijų g. 161a, Vilniuje). Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, yra pagrįsta

¹⁷¹ LVAT 2013 m. balandžio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵²⁰-634/2013, *Corporation of European Pharmaceutical Distributors N.V. v Konkurencijos taryba*.

¹⁷² LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1668/2012, *AB „City Service“ v Konkurencijos taryba*.

¹⁷³ LVAT 2012 m. liepos 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2703/2012, *Plass Investments Limited v Konkurencijos taryba*.

¹⁷⁴ LVAT 2013 m. balandžio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵²⁰-634/2013, *Corporation of European Pharmaceutical Distributors N.V. v Konkurencijos taryba*.

baudos dydį už šio pažeidimo pavojingumą nustatyti 1,1 proc. nuo UAB „Lukoil Baltija“ pardavimo pajamų, nurodytų Nutarimo (260) pastraipoje. 2008 m. koncentracija buvo įgyvendinta UAB „Lukoil Baltija“ įgijus vienos degalinės kontrolę, todėl baudos dydis už pavojingumą nustatytinas 1 proc. nuo UAB „Lukoil Baltija“ pardavimo pajamų, nurodytų Nutarimo (261) pastraipoje.

6.1.2. Pažeidimo trukmė

(270) Vadovaujantis Baudų dydžio nustatymo aprašo 12 punktu, siekiant atsižvelgti į kiekvieno ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą trukmę, apskaičiuota baudos dydžio, atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumą, suma dauginama iš ūkio subjekto dalyvavimo darant pažeidimą metų skaičiaus. Trumpesnis nei šešių mėnesių laikotarpis laikomas puse metų; ilgesnis už šešis mėnesius, bet trumpesnis už metus laikotarpis laikomas metais.

(271) Nagrinėjamu atveju UAB „Lukoil Baltija“ 2003 m. koncentraciją nepranešusi ir negavusi Konkurencijos tarybos leidimo įgyvendino 2003 m. gruodžio 31 d., tačiau Konkurencijos taryba nenustatė, jog šis UAB „Lukoil Baltija“ pažeidimas yra nutrauktas. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, teigtina, jog šio pažeidimo trukmė yra bent 10 metų (skaičiuojant iki tyrimo pabaigos 2013 m. spalio 31 d.).

(272) Tuo tarpu UAB „Lukoil Baltija“ 2008 m. koncentraciją nepranešusi ir negavusi Konkurencijos tarybos leidimo įgyvendino 2008 m. birželio 30 d. įgijusi degalinės, esančios Kalnujų km. Raseinių raj., kontrolę. Šis pažeidimas taip pat nėra nutrauktas. Todėl laikytina, kad šio UAB „Lukoil Baltija“ pažeidimo trukmė yra bent 5 metai ir 4 mėnesiai, t.y. 5,5 metų (skaičiuojant iki tyrimo pabaigos 2013 m. spalio 31 d.).

(273) Remiantis tuo, kas išdėstyta, Nutarimo (269) pastraipoje nustatyti dydžiai yra atitinkamai dauginami iš Nutarimo (271) - (272) pastraipose nustatytų pažeidimų trukmės, t. y. dydis už pažeidimo pavojingumą, įgyvendinus 2003 m. koncentraciją, dauginamas 10 kartų, o dydis už pažeidimo pavojingumą, įgyvendinus 2008 m. koncentraciją, dauginamas 5,5 kartus.

6.1.3. Atgrasymas

(274) Baudų dydžio nustatymo aprašo 14 punkte numatyta, kad siekiant užtikrinti baudų atgrasomąjį poveikį, baudos bazinis dydis didinamas, kai ūkio subjekto pajamos iš nesusijusių su pažeidimu prekių pardavimo sudaro daugiau kaip 95 proc. bendrųjų ūkio subjekto pajamų.

(275) Remiantis tuo, jog UAB „Lukoil Baltija“ pardavimų pajamos iš veiklos, nesusijusios su nagrinėta degaline, esančia Kalnujų km. Raseinių raj., kurios kontrolę UAB „Lukoil Baltija“ įgijo įgyvendinusi 2008 m. koncentraciją, sudaro daugiau kaip 95 proc. bendrųjų UAB „Lukoil Baltija“ pajamų, siekiant atgrasymo ir vadovaujantis teisingumo, objektyvumo ir proporcingumo principais, UAB „Lukoil Baltija“ apskaičiuotas bazinis baudos dydis už Konkurencijos įstatymo pažeidimą 2008 m. įgyvendinus koncentraciją Nutarimo (273)(271) pastraipoje didinamas 20 proc.

6.2. Bazinio baudos dydžio tikslinimas

(276) Remiantis Baudų nustatymo aprašo 17 punktu, nustačius Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas atsakomybę lengvinančias aplinkybes arba Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje nurodytas atsakomybę sunkinančias aplinkybes, bazinis baudos dydis atitinkamai mažinamas arba didinamas.

(277) Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytas atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektai, padarę pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, padėjo Konkurencijos tarybai tyrimo metu, atlygino nuostolius, pašalino padarytą žalą, savo valia nutraukė pažeidimą, neatliko konkurenciją ribojančių veiksmų, pripažino Konkurencijos tarybos atlikto tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes, taip pat tai, kad pažeidimą sudarantis elgesys buvo nulemtas valdžios institucijų veiksmų ir ūkio subjekto finansinė padėtis yra labai sunki.

(278) Konkurencijos įstatymo 37 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektai kliudė vykdyti tyrimą, slėpė įvykdytą pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydami Konkurencijos tarybos įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus arba jei pakartotinai per septynerius metus padarė pažeidimą, už kurį ūkio subjektams jau buvo paskirtos šiame įstatyme numatytos sankcijos.

(279) Konkurencijos taryba tyrimo metu atsakomybę sunkinančių ir lengvinančių aplinkybių nenustatė.

(280) Apibendrinus išdėstyta, už Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies pažeidimus:

- (a) įgijus degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje, Klaipėdos pl. 44, Palangoje, Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje, Santaikos g. 33, Alytuje, Turistų g. 92, Lazdijuose, Miško g. 64, Radviliškyje, Kalvarijų g. 161a, Vilniuje, Rinktinės g. 59, Vilniuje, Užuvėjos km., Radviliškio raj., Savanorių pr. 121, Vilniuje, Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose, Smėlynės g. 169, Panevėžyje, J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose, Rytinio kelio 2, Šilalėje ir Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., kontrolę, apie tai nepranešus Konkurencijos tarybai ir negavus leidimo, UAB „Lukoil Baltija“ skiriama 11 386 300 litų bauda;
- (b) įgijus degalinės, esančios Kalnujų km. Raseinių raj., kontrolę, apie tai nepranešus Konkurencijos tarybai ir negavus jos leidimo, UAB „Lukoil Baltija“ skiriama 431 400 litų bauda.

(281) Šios UAB „Lukoil Baltija“ skirtos baudos nei atskirai, nei kartu neviršija 10 proc. UAB „Lukoil Baltija“ bendrųjų pajamų, gautų 2012 m.¹⁷⁵, nes kartu sudaro mažiau nei 1 proc. UAB „Lukoil Baltija“ šių bendrųjų pajamų dalis.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, 9 straipsnio 2 dalimi, 10 straipsnio 1 dalimi, 30 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 36 straipsnio 1 dalimi ir 37 straipsniu, Baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 64,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

1. Pripažinti, kad UAB „Lukoil Baltija“ pažeidė Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 2 dalies reikalavimus:

1.1. 2003 m. gruodžio 31 d. įgijusi kitiems ūkio subjektams priklausančių degalinių, esančių Antakalnio g. 128, Vilniuje; Klaipėdos pl. 44, Palangoje; Klaipėdos pl. 4a, Šilutėje; Santaikos g. 33, Alytuje; Turistų g. 92, Lazdijuose; Miško g. 64, Radviliškyje; Kalvarijų g. 161a, Vilniuje; Rinktinės g. 59, Vilniuje; Užuvėjos km., Radviliškio raj.; Savanorių pr. 121, Vilniuje; Vilniaus g. 5 a, Šalčininkuose; Smėlynės g. 169, Panevėžyje; J. Basanavičiaus g. 95 b, Kėdainiuose; Rytinio kelio 2, Šilalėje, ir Klaipėdos g. 61, Priekulėje, Klaipėdos raj., kontrolę ir apie tai nepranešusi Konkurencijos tarybai bei negavusi jos leidimo vykdyti koncentraciją;

1.2. 2008 m. birželio 30 d. įgijusi kitiems ūkio subjektams priklausančios degalinės, esančios Kalnujų km. Raseinių raj., kontrolę ir apie tai nepranešusi Konkurencijos tarybai bei negavusi jos leidimo vykdyti koncentraciją.

2. Skirti UAB „Lukoil Baltija“:

2.1. už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1.1 punkte nurodytą pažeidimą 11 386 300 (vienuolikos milijonų trijų šimtų aštuoniasdešimt šešių tūkstančių trijų šimtų) litų baudą;

2.2. už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1.2 punkte nurodytą pažeidimą 431 400 (keturių šimtų trisdešimt vieno tūkstančio keturių šimtų) litų baudą.

¹⁷⁵ Bylos 2 tomas, 63 lapas.

3. Įpareigoti UAB „Lukoil Baltija“ per vieną mėnesį nuo šio nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos nutraukti šio nutarimo rezoliucinės dalies 1.1 ir 1.2 punktuose nurodytus pažeidimus.

4. Įpareigoti UAB „Lukoil Baltija“ per 5 dienas nuo šio nutarimo rezoliucinės dalies 2.1 ir 2.2 punktuose numatytų baudų sumokėjimo ir rezoliucinės dalies 3 punkte nustatytų įpareigojimų įvykdymo pranešti apie tai Konkurencijos tarybai bei pateikti tai patvirtinančius įrodymus.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsniu, paskirta pinigine bausme per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos turi būti sumokėta į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą LT24 7300 0101 1239 4300 (įmokos kodas 6920, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas 188659752).

Per nurodytą terminą nesumokėjus baudos, skaičiuojamos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.210 straipsnio 2 dalyje nurodytos palūkanos.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 33 straipsnio 3 dalimi ir 39 straipsniu, skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo už Konkurencijos įstatymo pažeidimą ūkio subjektui paskirta bausmė, sustabdo baudos ir palūkanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos, tačiau nesustabdo palūkanų skaičiavimo.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas